

УВОДНИК

Одмрзнути и окамењени

Пише Мирослав Јовановић

Озареност и победнички дух којим су наши преговарачи, после вишедневних натежања са представницима Међународног монетарног фонда, саопштили да су издејствовали одмрзавање плата у јавном сектору, а исто тако и пензија, на другој страни је врло хладно примљено. Могући раст од само неколико процената у целој наредној години не задовољава прохтеве ни „буџетлија“ ни пензионера, а код запослених у реалном сектору, пре свега у привреди, државна брига искључиво о онима које она директно „храни“ изазвала је осећање одбачености и презир због односа „некоме мајка, некоме маћеха“.

Додатно подгревање таквог расположења дала је и летошња кампања помоћи од по пет хиљада динара државним намештеницима и најава да се исто „упумпавање“ пара најављује пред Божић, као и двоструко различита граница за примаоце помоћи: за запослене у управи и државним установама 40, за пензионере тек 20 хиљада динара.

Радници у приватном сектору, наравно, нису ни очекивали неку сличну државну милостињу, она им и не припада по било ком основу, али сурови подаци говоре да је њихов економски положај кудикамо гори од оних који су на буџетским јаслама, а да држава ништа не чини да и њима буде бар малчице боље. У овом сектору не да влада стање замрзнутости, већ је скоро све скамењено.

У време када је економска криза захватила Србију, а за гранични месец узима се октобар 2008. године, просек плата у привреди био је 32.206 динара, док је у јулу ове године 32.837, што ће рећи 631 динар више. С обзиром на инфлацију, може се говорити само о реалном паду, међутим синдикати тврде да садашње зараде радника у привреди нису веће од 27.000, јер је оних додатних шест хиљада „надувано“ примањима менаџмента.

Даља анализа открива следеће податке: око 360.000 радника прима минималца од 15.500 динара, а још 400.000 плате добија нередовно. Тачније, само 17,6 посто послодавца исплаћује их на време, а скоро исто толико са кашњењем од три месеца. Колико је радника који се и „не сећају“ када су последњи пут добили неку цркавицу – то ни статистика не региструје.

Ако је, дакле, скоро осам стотина хиљада људи на минималцу (узгред, он је за две године повећан за „целих“ 200 динара) или ионако мизерне плате прима нередовно, зар то није и драматично озбиљан државни проблем, далеко озбиљнији од онога који се потенцира – одмрзавање зарада у јавном сектору? Дабоме да јесте, али он се свесно „гура под тепих“, јер је држава пред њим неспособна и немоћна.

А како је чак више стотина хиљада радника доспело у стање економског и социјалног очаја? Одговор да је то последица кризе која дрма цео свет, па и малену Србију, није ни довољан ни реалан. Томе треба прикључити економску политику земље, лоше законодавство и понашање нових „капиталиста“. Радници су посредно угрожени од државе и непосредно од својих послодавца.

Кратак и поједностављен опис иде овако: држава и даље максимално црпи из реалног сектора (изузимајући моћне „миљенике“ којима толерише или монополски положај или пореске ескиваже или доминатно „сиво“ пословање) тако што, рецимо, порез на додату вредност наплаћује унапред, што држи високе стопе пореза и доприноса, што до социјалних функција преноси на привреду (законска обавеза запошљавања инавалида), што прописује више цене воде, грејања, струје... На тај начин, може се рећи и посредно, „осиромашује“ и раднике, јер послодавце, нарочито оне коректне, у старту финансијски крати.

Потом следи однос послодавац - радник. Прописано је да у свему прво мора да се намири држава, потом долазе трошкови производње, па профит газде и тек на крају, ако и шта преостане, иде у „коверте“ запослених. Није ни чудо што њих често нема или су полупразни, кад је установљен такав ред да је радник „последња рупа на свирали“. У уређеним државама то није тако, па би и ова наша могла, у еуфорији одмрзавања, нешто да одледи и у овом неприродном поретку.

„Ласта“ у градском превозу Крагујевца

Дошли смо да останемо

МИЛАН ЈЕВТИЋ, УНИЈА
СИНДИКАТА ПРОСВЕТАРА

Нису проблем само паре

страница 6.

УДРУЖЕЊЕ ОБОЛЕЛИХ
ОД ДИЈАБЕТЕСА

Препуштени сами себи

страница 8.

РАСТУРАЧИ
ФАЛСИФИКОВАНОГ НОВЦА

Опрезно са хиљадаркама

страница 10.

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Нови слојан

Пише Драган Рајчић

Познати слоган „И Косово и Европа” којим наше државно руководство, сачињено претежно од председника Тадића, већ месецима замајава већ замајане, добио је по свему судећи круцијално појачање. Сетио се Премилостиви, такорећи у прави час, како да побољша замајавачку варијанту, те од пре неколико дана тај слоган гласи: „И Косово и Европа и зејтин!”

Шта ће данас бити на Скупштини Уједињених нација, правићу се да немам појма, али чим су медији саопштили да нам председник пажљиво прати дешавања на тржишту виталових производа, скапирао сам, то већ не могу да сакријем, да од Косова и Европе нема ништа, али ће зато овај трећи део слогана бити реализован сто одсто и то колико данас. Додуше, по новим ценама, али ко те сад за то пита. Ако од Косова и Европе нема ништа, наш врхунски национални интерес је да нам се обезбеди тај зејтин како бисмо имали на чему да испржимо јајца!

Уколико се, захваљујући будном оку нашег председника и његових потчињених, већ нормализовала ситуација са зејтином, можда би био ред да државном руководству упутимо и један овакав телеграм подршке.

- Драги Борисе (обраћамо се том руководству!), хвала вам до неба што сте испунили трећи део вашег слогана „И Косово и Европа и зејтин” и тако вратили нарушени психички мир у наше домове. Знате и сами да ми маст не смемо да користимо због повећаног холестерола. Он нам је иначе скочио на нервној бази јер се нико више и не сећа кад смо се последњи пут омрсили. Но сада, када захваљујући вашој државничкој мудрости и енормним напорима, поново имамо флашу зејтина у рукама, примите нашу пуну подршку и за остале потезе које вучете такорећи по свуда. Немојте само да станете на пола пута, бар не пре него што и нас померите из места. Хвала вам још једном на овом незаборавном зејтину! Баш дивно мирише, а изгледа да има и европски укус!

Хм, да! Онај ко у својим рукама контролише чак и ситуацију са зејтином, наравно да у њима држи и министра Вука Јеремића који је спреман да наше Косово брани до последње капи неке течности, зејтина на пример, само не крви јер она у дипломатији није дозвољена. Неустрашиви Вук, наиме, сам рече пре неки дан да због „косовске политике” не осећа никакву одговорност и оставка му не пада на памет. Али ако му оставку затражи шеф државе, даће је истог секунда.

Ето ти га сад! Зар не би требало да рачун за свој рад у који толико верује поднесе влади и парламенту? После те изјаве ја више не смем ни да помислим на то шта и кога све Борис Премилостиви држи у својим шакама. Ако након нормализације ситуације са зејтином почне нека несташица јаја, могуће је да он контролише и ту област. А ако нам уместо свежих јаја допадне мућкови, онда је већ сасвим извесно да је и кокошке узео под своје!

Своје виђење актуелних несташица млека и зејтина дао је и свеприсутни министар Динкић. Он је то окарактерисао као бруку за Србију која је пољопривредна земља. Ни он, наравно, на оставку није ни помислио, а некако је испало између редова да је целу ту ујдурму замесио неко шеснаести, може бити и Марсовац неки. У сваком случају неко ко са честитим њима нема никакве везе, јер они би нас, да извините, пре оставили без 'леба него без зејтина. Министар Милосављевић је, пак, све то објаснио психолошким факторима. Народ нагомилао по кућама по две флаше зејтина и тако направио целу пометњу.

Зато би можда ипак било паметно да ми поново пређемо на маст, док има још ово мало 'леба. Нема сумње да ће нам од масти мање скочити холестерол него од њиховог објашњења зашто опет нема зејтина!

АНКЕТА ЈЕСТЕ ЛИ КУПИЛИ ДИВОЉНО ЗЕЈТИНА ПО СТАРОЈ ЦЕНИ?

М. Ивњишковић

Милосав Ристић,
пољопривредник:
- Не, што би ми то требало.

Радмила Николић,
техничар:
- Нисам купила ни литар за залихе.

Данијел Петровић,
техничар:
- Глупо је правити залихе.

Снежана Андрејевић,
правник:
- Нешто мало, пет-шест литара.

Данијела Пурић,
професор
енглеског:
- Не, не гомилавам залихе.

Србољуб Јовановић,
улични продавац:
- Немам паре, нисам.

Славољуб Боковић,
машински техничар:
- Не, нисам га куповао, биће га довољно.

Радојко Обреновић,
пензионер:
- Купио сам 10 литара, јер сам на добити пет флаша по новој цени.

Борисав Алексић,
пензионер:
- Нисам имао паре, иначе купио бих 100 флаша!

ЖИТОПРОДУКТ
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

СТАНОВИ И ЛОКАЛИ НА ПРОДАЈУ
Милована Гушића 36-38

ОДМАХ УСЕЉИВИ - УКЊИЖЕНИ
Стандардна опрема: улазна рампа за аутомобиле, видео надзор, клима, сигурносна врата, гаражна места за све

Обавештења за разгледање, продају и добијање свих осталих информација на телефон **063 601 312**

Структура станова
29м²
45м²
105м²

Структура локала
50м²

ГРАД ЈЕ ПРЕПУН ЗАТВОРЕНИХ РАДЊИ И ФИРМИ

КРИЗА ПОГОДИЛА РАДЊЕ И МАЛА ПРЕДУЗЕЋА

Више одјава него пријава

Према подацима градског Одељења за порезе, ове године је први пут број одјављених радњи и предузећа већи од броја новорегистрованих, док су претпрошле године на једну угашену долазиле три нове радње

Пише Милош Пантић

У прошлом броју нашег листа објављен је оглас за продају комплетног пословног простора и опреме фирме „Намештај Живановић“ из Десимировца, у коме власник Милутин Живановић нуди и могућност продаје хале без машина. Овакви огласи били су до сада права реткост. Није ништа чудно да неко започне бизнис и увиди да посао не иде по плану, па одлучи да прода фирму и покуша са неком другом делатношћу. Али, овде се ради о предузећу које је било успешно и које је „пустило корене“, јер постоји 17 година, и то у грани која је у Крагујевцу била доста заступљена.

Да економска криза највише погађа сектор такозване мале привреде, у који спадају власници радњи и малих предузећа, потврдио је недавно и Владо Вучковић, члан Градског већа за привреду. Међутим, градска управа не располаже прецизним подацима колико се радњи и фирми гаси јер информације из Агенције за привредне регистре стижу споро и уз компликовану процедуру.

■ Угашене 183 радње

Зато смо се обратили Одељењу за порезе градске Управе за финансије, где се такође стичу подаци о отварању и затварању радњи. Свако ко региструје радњу или фирму дужан је да се пријави овом Одељењу како би био евиден-

тиран за плаћање таксе на фирму, градске ренте и пореза на имовину. По подацима које смо добили од начелнице овог Одељења Мирјане Јевђић Станарчић, види се да је ове године први пут у Крагујевцу број затворених радњи и предузећа већи од броја новоотворених.

Тако је од почетка године овде регистровано 166 нових радњи и фирми, а истовремено је угашено 183. Још прошле године овај однос је био у знаку благе преваге нових радњи, иако је и она била обележена економском кризом, па је у том периоду отворено 389, а затворено 359. Но, праве размере последица кризе у овом сектору могу се видети из податка да је 2008. године број новоотворених радњи и фирми евидентираних у пореском одељењу био три пута већи од оних које су се угасиле. Тако је у том периоду забележено чак 926 нових и 315 затворених предузетничких радњи, у које спадају трговине прехранбеном робом, бутици и радње за пружање свих врста услуга, као и мала предузећа.

Један од предузетника који је током ове године ставио кључ у радњу је Зоран Тодоровић, који је

држао СЗТР „Тодор градња“. Он се бавио завршном обрадом подова у индустријским халама, али је одлучио да угаси радњу због тешкоћа које је имао у наплати обављених радова. Проблем је, како каже, био у томе што је услуге могао да наплати тек по обављеном послу, а то је ишло доста тешко и трајало дуго, што га је ометало у започињању нових ангажмана.

Иначе, Тодоровић је пре ове делатности био аутопревозник и тај посао је ишао доста добро. Када је одјавио радњу није се вратио претходном занимању, већ се запослио у једној приватној фирми. Машине у које је уложио средства је продао, али би био спреман да се опет врати обради подова ако би услови на тржишту једног дана постали повољнији.

■ Одјава после 15 година

И Љуба Конатар угасила је пре пет месеци СТР радњу која је на кружном путу у Станову радила без прекида пуних 15 година. Њен супруг Мирко каже да је ово била породична фирма у којој су своје запослење нашли и њихови син и кћерка. На одлуку да се радња затвори утицала је криза која је донела пад промета, као и повећање

пореских дажбина. Међутим, како каже Мирко, главни разлог је било лоше здравствено стање његове супруге, која више није могла да издржи тежак темпо рада приватника, јер то подразумева рад и викендом и празницима. Одлука није била нимало лака, јер је сада троје чланове ове породице незапослено.

Мирјана Јевђић Станарчић каже да подаци којима располаже пореско одељење градске управе нису потпуно поуздан показатељ кретања у одјављивању и пријављивању радњи у граду.

— Наши предузетници још не знају да када региструју радњу или предузеће имају пореске обавезе на два места, у Републикој пореској управи и у градском пореском одељењу. Многи од њих мисле да се уписивање у списак пореских обвезника обавља по аутоматизму након регистрације фирме, али није тако, већ морају сами да дођу у наше одељење и да се пријаве. Често се дешава да неко одјави радњу, али не дође и код нас да се то евидентира, па то учини тек након неколико месеци, када му треба потврда да редовно измирује порез. Тада мора код нас да донесе потврду о датуму одја-

вљивања радње, како бисмо га ослободили дуга за период у коме није радио, каже начелница градског пореског одељења.

Ово практично значи да би број угашених радњи у овом тренутку могао да буде и већи, јер неки предузетници тек за неколико месеци могу да сазнају да треба да се одјаве и код градских пореских органа. Најпоузданији подаци о стању у овој области привреде налазе се у републичкој Агенцији за привредне регистре, где мора да се евидентира свака отворена или затворена радња, док су се до пре две године подаци за радње водили у градским управама.

Међутим, крагујевачка градска управа муку мучи да од ове Агенције добије званичне податке. Тако је, према речима Слободана Лазића из Управе за привреду, још у априлу ове године од Агенције дописом затражено да им пошаље податке о броју регистрованих радњи и предузећа на подручју града на крају прошле године, како би могли да их упореде са бројем евидентираним на крају 2008. године и тако стекли увид у кретања у тој области.

Али, на велико изненађење градске управе, из АПР-а је затражено да се ова услуга плати. После дужег већања како поступити, у градској управи су одлучили да АПР-у плате тражених 56.000 динара, па се очекује да подаци за крај прошле године ускоро стигну.

Право је чудо да се размена статистичких података између државних и органа локалне управе одвија на овај начин. Лазић каже да је названично из АПР-а сазнао да је у августу ове године на подручју града било регистровано 1.715 предузећа, што је знатно повећање у односу на 1.382 фирме са краја 2008. године. Такође названично, према АПР-у, број радњи је у августу ове године био 6.148, док их је у истом месецу прошле године било 6.062, а на крају 2008. године 4.560.

Подаци о кретању у грани предузетништва потребни су градској управи како би се оријентисала које би мере из своје надлежности могла да предузме како би помогла власницима фирми. Тако је градска управа донела одлуку да док траје економска криза предузетницима са подручја града не врши принудно наплату дугова за градске таксе и порезе. Али, изгледа да таква помоћ, која је свакако значајна, у овом тренутку за многе није и довољна.

ЧУДНИ ПОДАЦИ ИЗ АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ

Статистичке грешке

Док чекају да им стигну званични подаци из Агенције за привредне регистре о броју регистрованих радњи и предузећа на подручју града, у градској Управи за привреду били су не мало изненађени када су претрагом података на сајту АПР-а видели да се код њих као активна предузећа воде и крагујевачке фирме које су давно угашене, након што су отишле у стечај и тај поступак је у њима званично окончан.

У то смо се и сами уверили. На сајту АПР-а се као активно привредно друштво води „Собовица“, и то као друштво са ограниченом одговорношћу из Церовца. Активна је, према АПР-у, и „Романија“, друштвено предузеће из Крагујевца, као и „Застава инжењеринг“, отворено акционарско друштво, и „Производња готових јела“, које се води као друштво у процесу регистрације.

Све ове фирме још пре неколико година окончале су дуготрајне стечајне поступке који су вођени у

У „РОМАНИЈИ“ СУ ДРУГИ „СТАНАРИ“, А АГЕНЦИЈА ЈЕ ВОДИ КАО АКТИВНО ПРЕДУЗЕЋЕ

Трговинском суду. Да ли је до грешке дошло у овом суду, који није АПР-у званично послао информацију о окончању стечаја нисмо успели да проверимо, јер се судије налазе на вишедневном саветовању.

ПОЛИТИЧКА ЕЛИТА И МОГУЋЕ АЛТЕРНАТИВЕ

Утакмица која се игра у бунару

Нама је потребна не само храбрија и боља политичка елита, већ и она привредна и интелектуална, јер народ који је у новијој историји толико пропатио заслужује да га поведе неко ко ће пружити нешто боље него што сада имамо, каже професор Љубиша Рајић

Пише Слободан Цупарић

Опозиција је у више наврата ове године затражила расписивање ванредних парламентарних избора, скупљала је потписе, претила митинзима... Међутим није наговестила да има неку нову стратегију. Шта уистину она нуди као алтернативу? Саму себе – и нешта конкретно.

Стиче се утисак да је једна генерација, која подразумева и ову постојећу етаблирану структуру политичких странака, учинила шта је могла, али то није задовољило очекивања јавности, каже за „Крагујевачке“ Саша Миленић, потпредседник „Заједно за Шумадију“.

Међутим, то није разлог да се доводе у питање идеологија и основне програмске платформе, али јесте повод да се наново запитам да ли су нове организације и нови људи у политичком животу Србије већ једна очекивана ствар. Или, конкретније: има ли наш политички живот снаге да послове започете у овој генерацији која већ куца на врата?

Љубиша Рајић, професор београдског Универзитета, каже да није приметио да је опозиција понудила било шта конкретно. И ако би дошло до промене, не би то била само промена у фотељама, пошто би се на власт вратио Коштуница у коалицији са „Новом Србијом“ и радикалима, па би ситуација била и гора него што је сада. Истина је да нико не нуди никакву јасну перспективу за Србију, односно нико не казује где је јасно види 2.025. године.

Власт маргинализује опозицију и другачије мишљење, па она не може ни доћи до неког изражаја и тешко ће се артикулисати као алтернатива, тврди Бранко Радун, политички аналитичар. – Дакле, власт је одговорна за то што Србија нема алтернативу и нове идеје. Наши медији служе само за промоцију одређених људи и идеја, политичких и економских центара, тајкуна... Они који можда имају идеје не могу доћи до медија, простора и шансе, јер их власт и блиске јој институције игноришу и спутавају пошто им не одговара критичко мишљење.

Тешко је данас уочити неку стратешку разлику међу странкама јер свако може са сваким и свако је против сваког. Није ли то последица стања да не знамо ни где смо нити куда ћемо?

■ Што дуже на власти

Ниједна странка код нас нема јасно стратешко опредељење за Србију – сем неког неодређеног списка лепих жеља да уђемо у европске асоцијације и да буде лепо време каже Љубиша Рајић. – Али, ако можемо, да уђемо онда и када нама одговара, односно да лепо време буде онда када и како нама одговара. То није политика, већ последица тога да наше странке и нису суштински политичке. Оне не заступају интересе одређених група грађана и немају јасне политичке програме, него само гледају да се што дуже задрже на власти и искористе привилегије.

Према речима Бранка Радуне, позитиван помак у Србији свакако је чињеница да су неке политичке странке протеклих година на неки начин легализоване, да нису жигосане и да се у том сми-

слу овдашња сцена релаксирала.

Нема више добрих и злих, добрих демократа и злих радикала, него су сада сви ту негде, све су опције у игри. Негативна страна је што се то сад своди на неку пијаци и трговину – без идеолошких, политичких и личних принципа. Значи, то што може свако са сваким има и предности и мана, примећује Бранко Радун.

Саша Миленић тврди да је јавна пажња код нас тренутно усмерена на утакмицу која се одиграва у бунару, надметање за боље позиције – без присуства делотворне идеје о изласку из њега. Платонов мит о пећини, у сазнајној додуше равни, у његовом кључном делу „Држава“, заправо, подсећа Миленић, говори о храбрости која је неопходна за напуштање света привида, сенки, илузија – ограничење једне превазиђене културе, како би се изашло на видело отвореног света.

Зато су и могуће ситуације, као код нас данас, да носиоци најретрограднијих тенденција у нашим сећањима себе препоручују као алтернативу. Мислим сасвим одређено и директно на Српску напредну странку, која је променом имена и нешто мало имиџа и ликовности у јавном наступу спремна да очекује, ваљда од анестезиране јавности, да без икакве конкретне политичке понуде, без

икаквог алтернативног програма, а на основу модног тренда, ту снагу препозна као политички мејн стрим. Званични став „Заједно за Шумадију“ је да би свакако била тужна она јавност која би у пословима провоцирања мржње према носиоцима власти могла да види алтернативу, категоричан је Саша Миленић.

■ Италијански „образац“

Србији је у овим временима свакако потребна нова политичка елита, односно храбрији политичари који ће ову земљу одлуч-

није да поведу напред. Питање је, међутим, да ли је она могућа?

Нама је потребна реална, прагматична елита која у међусобним односима великих сила може да нађе место Србији, а не острва Бранко Радун. – Недавно сам био у Турској и видео како су они развили свој туризам и привреду. Иза тога потпуно стоји држава. Реч је о озбиљној елити која с Русима ради „Јужни ток“ и постаје све битнија Русији; која је у НАТО пакту, значи и даље битна Америци; која је блиска Ирану, а он слови за непријатеља САД... Турска елита успева да балансира, а наша да потроши све кредите на свим странама, па јој не верују ни на Истоку ни на Западу.

Љубиша Рајић потенцира да нам је потребна не само храбрија и боља политичка елита, већ и она привредна и интелектуална. Јер, овај народ је толико пропатио током последњих векова да стварно заслужује да добије елиту која ће му пружити нешто боље него што у овом тренутку има.

Нажалост, не видим неку нову елиту на помолу. Сем Верице Бараћ, Родољуба Шабића и Саше Јанковића, који се труде у сфери борбе против корупције, не примећујем било ког другог да нешто покушава да уради. Други причају, али не раде ништа – што је једна од

„Бранко Радун: Турска, на пример, има врло озбиљну елиту. Она постаје све битнија Русији, земља је у НАТО пакту, значи и даље битна Америци, блиска је Ирану, који слови за непријатеља САД-а. Тако се добро балансира

„Саша Миленић: Једна политичка генерација учинила је шта је могла, али то није задовољило очекивања јавности

особина наших политичара. Ако им се нешто замери или упутити неки предлог, праве се да то нису чули. Деведесетих година бар би неко колаје на тадашње властодршце био позван на информативни разговор, сад чак нема ни тога. Једноставно, баш их брига шта људи мисле, запеча Љубиша Рајић.

Саша Миленић верује да у политичкој историји Италије двадесетог века можемо да прочитамо основе историје двадесет и првог века у Србији и да је колапс великих политичких партија, без икакве злурадости, процес у који смо ушли. Он ће вероватно, сматра Миленић, резултирати стварањем потпуно нове политичке сцене у Србији, а тиме и појавом нових људи и, по менталитету, новог политичког руководства.

Да ли су песимисти или реалисти људи који упозоравају да код нас нема личности нити ауторитета који би понудио идеју спаса из овог суморног времена у које смо запали? Нико не пружа стратегију изласка из следеће улице, а оно чиме нас политичари и даље упорно засипају само су голе фразе. Прилика је да се подсетимо једног интервјуа који смо пре пет година објавили, а саговорник је био Мирослав Јовановић, професор београдског Филозофског факултета.

Тема разговора с овим историчарем била је наша политичка елита. Ево шта је, између осталог, тада рекао:

„Других политичара немамо и бојим се да се на политичкој сцени Србије у догледно време неће појавити ни друге идеје, ни друге политичке елите, ни друге партије... Све што се бави политиком окупљено је, сви су били на власти и показали којим фундусом идеја баратају, шта су спремни да ураде. Не видим ту неки простор за драматичне промене и бољике“.

РАТКО БОЖОВИЋ, СОЦИОЛОГ

Аугијева штала политике није очишћена

Верујем да је Србији потребна нова елита или нова политичка умност, јер овде се само понавља стара матрица да се инатом са светом, да не признајемо оно што свет мисли – пошто ми мислимо другачије од тог света. Очигледно је да морамо комуницирати са светом на начин ових времена, а не прошлих, идеолошких... Зато је потребно да дођу људи који ће имати више сензибилитета, више толеранције за оно што је светска политика и што смо ми у овом свету. О томе се ради. Отуда мислим да није Аугијева штала политике очишћена, да је она, заправо, стара да старија не може бити – и то је проблем.

Држим да би требало да дође једна нова неоптерећена генерација младих људи који би макли ове фолиранте с политичке сцене и створили простор за модерну и савремену комуникацију.

„Љубиша Рајић: Сем Верице Бараћ, Родољуба Шабића и Саше Јанковића не примећујем никог другог да нешто покушава да уради

НЕМА ОДГОВОРА ДРЖАВЕ НА ЕЛЕМЕНТАРНУ НЕПОГОДУ У ГРУЖИ

Книћани туже Србију

То што је део подручја Општине Кнић, после града и олујног ветра који су гружанским селима 31. јула и 6. августа нанели огромне штете, проглашен подручјем које је захваћено елементарном непогодом, по свему судећи неће помоћи пољопривредницима да надокнаде изгубљено. Тих дана невреме је захватило подручје од око 5.200 хектара, а потпуно су уништени пољопривредни усеви у Радмиловићима, Пајсијевићу, Кусовцу, Топоници, Гунцатима...Укупна директна штета на пољопривредним културама процењена је на нешто више од 803 милиона динара.

Укупна штета на усеви, објектима и локалним путевима процењена је на више од милијарду и по динара. Према речима председника Општине Кнић Борислава Бусарца, општина није у могућности да надокнади штету пољопривредним произвођачима, а о изгубљеној добити да и не говоримо.

Одлука коју смо донели омогућиће нам да се за помоћ обратимо Комисији за надокнаду штете од елементарних непогода при Министарству инфраструктуре, али то нас не спречава да се обратимо и свим осталим министарствима да санирамо колико-толико ситуацију, рекао је Бусарац

Због тога што ни месец дана од непогоде која је гружанском атару нанела штету од милијарду и по динара нема наговештаја да ће Република помоћи у санирању последица, Општински одбор „Заједно за Шумадију” решио да тужи државу

пре отприлике месец дана. Од тада до данас ништа се није десило, јер одговора државе да ли ће, на који начин и са колико новца помоћи да се санирају последице невремена још нема.

Заменик председника општине Драган Мишовић каже да је управо због изостанка било каквог одговора републичке власти книћански одбор коалиције „Заједно за Шумадију” одлучио да пресавије табак и тужи државу Србију.

Противградна заштита је у потпуности затајила. Подручје Општине Кнић са 36 гружанских села које се простире на 413 квадратних километара на располагању је имало само 21 противградну ракету. Данима пре невремена могли смо да чујемо упозорења да противградних ракета нема довољно и да их треба набавити. Не знам

ОПУСТОШЕНЕ ЊИВЕ У ГРУЖАНСКИМ СЕЛИМА

зашто то није урађено, али неко због тога мора да одговара, објашњава Мишовић.

Кукуруз је страдао на скоро две хиљаде хектара, засади шљива су уништени на око 803 хектара, купус на 215, кромпир на 165, крмно биље на 1.527 хектара, а страдали су и паприка, парадајз, лук, лубенице, соја, засади крушака, јабуке...

Поред пољопривредних култура највише је оштећена путна мрежа. Да би се пу-

теви довели у стање какви су били пре непогоде потребно је, по grubим проценама, око 36 милиона динара и то само за некатегорисане, док је за поправку локалних путева поред већ издвојених 26 милиона потребно још око 15-16 милиона динара.

Прорадила си и клизишта у Суморовцу, Пајсијевићу и Коњуши. Највише је оштећена основна школа у Губеревцу, која је иштурено одељење школе у Гружи. Кров је потпуно уништен, плафон прокисао, а укупна штета на овом монтажном објекту, коме је истекао рок трајања, процењена је на преко 4,3 милиона динара.

Милушин ЂЕВИЋ

КОМБИНАТ ЗАИНТЕРЕСОВАО СТРАНОГ ПАРТНЕРА

БУДУЋНОСТ ГИК-А „1. МАЈ“

Нова приватизација уместо ликвидације

Комбинат у којем је у марту ове године уведен стечај ускоро би могао да добије стратешког партнера

Ако 9. септембра у крагујевачком Привредном суду буде усвојен план реорганизације ГИК-а „1. мај“ из Лапова, некада веома успешан грађевинско-индустриски комбинат, могао би да постане стратешки партнер једне аустријске пројектантске компаније. Ова фирма, чије се име још држи у тајности, поред пројектовања бави се и производњом технолошких линија за нискоградњу и високоградњу.

Према речима председника Општине Лапово Драгана Златковића, аустријска компанија је веома заинтересована за ГИК „1. мај“ и већ крајем ове недеље треба да почну преговори о партнерству.

Ако Привредни суд усвоји план „1. мај“ ће ући у поступак реорганизације, чиме се стварају услови за најављено партнерство. Министар економије Млађан Динкић већ је добио позив да у Привредној комори Аустрије преговара о стратешком партнерству две фирме, каже Златковић.

Према незваничним, али поузданим информацијама, Аустријци су заинтересовани да ГИК преузму на пет година и да у њему поново запосле око 110 радника. Иначе, предузеће је отишло у стечај у марту ове године и то на предлог већинског власника, предузећа „Аутовојводина“.

Тадашњи директор је ГИК-а Велимир Раденовић рекао на конфе-

ренцији за новинаре у Београду да је увођење стечаја предложено јер на поновљеном тендеру нису успели да продају део имовине како би почела реорганизација предузећа.

Укупна дуговања фирме из Лапова „Аутовојводина“ и предузећу „Војводинапут“, у тренутку увођења стечаја, износила су 170 милиона динара, дуг држави за порезе и доприносе био је 29 милиона, добављачима се дуговало 15 милиона динара, а радницима четири плате.

Са друге стране, купци су „1. мај“ дуговали око десет милиона динара, а фирма је на залихама имала робу вредну 30 милиона динара. Тада је саопштено и да је „Аутовојводина“, која је имала 70 одсто капитала у ГИК-у, за три и по године уложило 2,5 милиона евра, али да ништа нису зарадили.

Више од стотину радника „1. маја“ у четири наврата прошле године блокирало је међународну пругу Београд-Ниш на железничкој станици Лапово, тражећи исплату зарада, уплату доприноса и оверу здравствених књижица. Споразум између синдиката и пословодства о прекиду штрајка и начину исплате заосталих потраживања потписан је 17. децембра прошле године. Радници ГИК-а били су против увођења стечаја и тражили су поништење купопродајног уговора.

М. Ђ.

НАСТАВЉА СЕ ГРАДЊА „ПЛАЗЕ“

Радови крајем октобра

Након тендерског поступка „Плаза“ ће изабрати извођача који ће наставити радове на изградњи објекта, а очекује се да то буде најкасније до краја наредног месеца

Компанија „Плаза центар“ предала је тендерску документацију за генералног извођача радова на свом објекту у Старој радничкој колонији заинтересованим домаћим и међународним грађевинским компанијама. Након окончаног тендерског поступка компанија ће изабрати извођача који ће наставити радове на изградњи објекта, а очекује се да ће извођач најкасније до краја октобра почети са радом.

Из „Плазе“ подсећају да је њихова инвестиција у Крагујевцу процењена на око 50 милиона евра, а продајни центар ће у свом

саставу имати 120 локала бруто површине преко 52.000 квадратних метара и 600 подземних паркинских места. Реч је о првом објекту те врсте не само у Крагујевцу, већ и у Србији, који ће понудити ново искуство куповине и увести нове

брендове и забавне садржаје у овом делу Србије.

„Плаза“ као водећи инвеститор тржних и забавних центара на тржиштима у развоју, најављује да ће отварањем објекта у Крагујевцу отворити 1500 радних места. А. Ј.

ДОБРА ВЕСТ ИЗ РЕГИОНАЛНЕ КОМОРЕ

Повећан извоз у Турску

Привреда Шумадијског и Поморавског округа извезла је у првих седам месеци ове године на тржиште Турске производе у вредности од 1,6 милиона долара. То је четири пута више него у истом периоду 2009. године. У Регионалној привредној комори Крагујевац кажу да је до јула из Турске увезена роба у вредности од 3,3 милиона долара, што је 26 одсто мање него у истом периоду лане. Покривеност увоза извозом сада је 47,5 одсто, а била је само осам одсто.

Овогодишњем расту извоза допринео је пласман плочастих материјала фабрике „Кроношпан“ из Лапова, вредан милион долара. Шумадијска и поморавска привреда у ову земљу извози цеви и крева од пластичних маса које производи фирма „Пештан“ из Аранђеловца, вентиле, металне отпатке крагујевачке ливнице „034“, а у мањим количинама производе од стакла, машине, алатљике, гумене производе, ланце и живинско месо.

Из Турске увозимо целулозу, делове за намештај и столарију, алуминијумске профиле, делове и прибор за моторна возила, цвеће и козметичке препарате.

У Привредној комори наглашавају да ће примена Споразума о слободној трговини са Турском, који је ступио на снагу 1. септембра, допринети бољим спољнотрговинским резултатима.

М. Ђ.

РЕАГОВАЊЕ

Предавач црквеног права

Зарад тачности чињеница на основу којих ваши читаоци могу да створе представу и евентуално изграде сопствено мишљење о дешавању на Правном факултету у Крагујевцу, молим вас да објавите следеће:

Црквено право на Правном факултету у Крагујевцу не предаје већ неколико година проф. др Ненад Ђурђевић, како је то у свом интервјуу рекао г. Чворовић, већ доле потписани наставник Канонског и црквеног права на Правословном богословском факултету Универзитета у Београду. Правни факултет у Крагујевцу се обратио (као и Правни факултет у Београду) Богословском факултету у Београду за помоћ, тражећи предавача за предмет црквено право, што је уобичајени и на закону утврђен поступак. Наставно научно веће Богословског факултета у Београду одредило је свог наставника црквеног права (доле потписаног) да изводи наставу и испитује на Правном факултету у Крагујевцу.

др Зоран Крстић,
доцент на катедри за Канонско и црквено право Правословног богословског факултета Универзитета у Београду

ИНТЕРВЈУ: МИЛАН ЈЕВТИЋ, УНИЈА СИНДИКАТА ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА

Нису проблем само плате

Списак захтева просветних радника не почиње и не завршава се платама. Измене и допуне Закона о основама система образовања, већа улагања, промена колективног уговора и укидање упутства о формирању одељења оно су на чему, превасходно, инсистирамо, каже крагујевачки синдикалац

Разговарала Марија Обреновић

Мало ко се сећа да је у Србији освануо и један први септембар, а да просветари нису запретили штрајком. Зато и није чудо што вишемесечне најаве да школска година неће почети на време нико није озбиљно схватио. Чланови Уније синдиката просветних радника, који према неким проценама чине већину запослених у просвети, ипак су одлучили да 1. септембар, уместо за катедром, проведу код куће. Део њих запутио се и пред Владу Србије како би, како кажу, скренули пажњу на катастрофално стање у просвети.

Министарство просвете и Влада реаговали су већ сутрадан, када су се премијер и министар састали са представницима просветара. Медији су известили да ће плате у просвети наредне године бити повећане у три наврата и неким се већ учинило да је проблем решен.

Међутим, по речима Милана Јевтића, председника Уније синдиката просветних радника Крагујевца, списак захтева про-

светних радника не завршава се на платама.

Премијер је обећао да ће следеће године запосленима у просвети, као и у јавном сектору, плате бити повећане у јануару, априлу и октобру, ви ипак најављујете још један штрајк, 21. септембра.

Прича о платама је, са становишта Уније синдиката просветних радника, најмање битна. Повећање зарада је на листи наших захтева на последњем месту. Весели смо да повећање зарада не зависи од Владе и Министарства просвете, већ пре свега од преговора са Међународним монетарним фондом. Повишица од 700 – 800 динара коју ће просветари добити је минорна. Ако наставник изгуби 20 одсто фонда часова, а добије повећање од пет одсто свакако неће бити на добитку.

Да је штрајк 1. септембра организован само због плата чиста је медијска манипулација, и то је ствар коју истичу Министарство и остала три синдиката. Оно због чега се много више бринемо је стање у образовању и оно што се у овој области спрема.

Шта се то спрема?

Све што се догађа и што ће се у будуће догађати последица је накардног Закона о основама система образовања. Грешке овог закона су пре свега права која су добили ученици, а да их нису ни тражили. Пројекат инклузије, која је уведена без адекватне техничке и припреме кадрова, финансирање по ученику, које ће довести до великих вишкова за које није обезбеђен адекватан социјални програм, само су неки од недостатака овог закона.

Какав би то социјални програм био прихватљив за запослене у просвети?

Социјални програм овога пута нисмо помињали. Међутим, већ две године за редом школе добијају од Министарства стручно упутство о формирању одељења и финансирању које је довело у проблем нарочито велике школе. Број одељења се сваке године смањује за неколико стотина, самим тим се наставницима смањује фонд часова.

У просвети за прекобројне сада не постоји никакав социјални програм и сматрамо да би у договору са синдикатима Министарство морало да пронађе неко решење. Наравно, просветари би требало да добију сличан програм какав је постојао за друге велике системе.

Дакле, измена лане донето

Закона о основама система образовања је један од првих захтева. То упућује да у изради овог закона нисте ни учествовали.

Закон о основама система образовања донет је по хитном поступку и то на један перфидан начин. Нама је на увид дат један текст, а Скупштини је приликом усвајања предочен сасвим други. Тај закон је изазвао катастрофално стање, а директори школа се сваки дан суочавају са проблемима у његовој примени.

Овим законом је, на пример, уведено да уколико неко нападне наставника у школи може да буде кажњен са највише 30.000 динара. Ако шутнете куче на улици следи вам казна од 300.000 динара. Значи, по цени једног кучета можете да претучете омање наставничко веће!

Један од ваших захтева је и укидање стручног упутства.

Измена и допуна закона, посебног колективног уговора и укидање стручног упутства о формирању одељења су главни захтеви. Стручно упутство, које од министарства добијамо већ другу годину за редом, треба ставити ван снаге. Оно предвиђа да уколико школа има 33 ђака може да формира тек једно одељење, мање од 67 два, мање од 99 три, при том је укључена инклузија. У таквим условима је неизводљиво држати час, и 33 ђака је много. Још ако у одељењу постоји дете са посебним потребама - постаје немогуће. При том је школама наложено да формирају интересорне комисије које би категорисале ученике са посебним потребама у моменту када су одељења већ формирана.

Из ваших одговора није тешко закључити да Унија не подржава правац у коме иду реформе у образовању.

Да би се радила реформа пре

Да је штрајк 1. септембра организован само због плата чиста је медијска манипулација, и то је ствар коју истичу Министарство и остала три синдиката. Оно због чега се много више бринемо је стање у образовању и оно што се у овој области спрема

свега је потребно урадити стратегију у образовању. До сада су реформе рађене „на слепо“, по систему да покушамо, па да видимо шта ће испасти. Да би се кренуло у промене потребно је урадити пресек актуелног стања, уочити недостатке, па најпре те недостатке отклонити. Код нас се, међутим, кренуло од претпоставке да, ето, ништа не ваља па дај да то променимо пошто ће то ново свакако бити боље од овога сада.

Осми разред је као реформисан, ђаци ће у јуну полагати малу матуру, а нико не зна како ће она изгледати, шта ће деца полагати, како ће се уписивати у средње школе. Инклузија која је уведена за први разред основне предвиђа индивидуални план и програм за свако дете, а нико не зна шта је то. Реформа је просто речено ко она лопта цабулани, шутнули смо је и ко зна куда ће одлетети.

За праву реформу ипак није довољна само добра воља, већ и веће улагање у образовање.

Пре било какве реформе потребно је повећање процента издвајања за образовање. Сада Министарство издваја 3,23 одсто буџета, а локална самоуправа 0,8 одсто. То је тек 60 одсто онога што земље које су Србији по величини сличне издвајају, и то само процентуално. Ако се погледа износ издвајање је 10 до 20 пута мање. Ми смо већ направили план који смо понудили Министарству који би до 2015. повећао издвајања, пре свега када су капиталне инвестиције у образовању у питању.

Ипак, и 97 одсто тог малог буџета за образовање иде у плате просветних радника, а један од ваших захтева је враћање бонуса и јубиларних награда.

Плате запослених у просвети нису мењане пуне две и по године. За то време пале су испод републичког просека, а при том 70 одсто запослених у просвети чини високообразовани кадар, што је податак који већ довољно говори. Тачно је да смо тражили и укидање члана 33. Закона о буџету како би поново била активирана исплата јубиларних награда, али је то, ипак, један од последњих на листи захтева.

Ипак, ако се узме у обзир да се најпре преговарало о повећању зарада, није чудо што је штрајк просветара изазвао прилично негативне коментаре у јавности.

Негативна слика створена је деловањем три репрезентативна синдиката који у свом обраћању спомињу само плате. Министарство такође спомиње само овај део приче, а ми смо је свесно гурнули у последњи план. Заправо, желимо да скинемо са себе одговорност за овакво стање у просвети. Боље је за ученике да изгубе један школски дан него деценију учећи на погрешан начин.

Упркос сталном незадовољству запослених у овој области и даље би се велики број људи са вама мењао. Шушка се и да је, упркос причи о вишковима, и током прошле године било запошљавања.

Директори прикривају радна места. Само прошле године је у систем ушло 2.500 људи. Јавна је тајна да се радна места купују. Када је летос рађен пресек потреба и вишкова на територији Шумадије исказано је 25 потреба, а 225 професора је вишак. Потребне школе би, наравно, требало да буду решене преузимањем. Уколико уместо тога буде новог запошљавања нећемо се либити да случај пријавимо просветним инспекторима.

Закон о основама система образовања донет је по хитном поступку и то на један перфидан начин. Нама је на увид дат један текст, а Скупштини је приликом усвајања предочен сасвим други. Тај закон је изазвао катастрофално стање, а директори школа се сваки дан суочавају са проблемима у његовој примени

НОВИ ШТРАЈК 21. СЕПТЕМБРА

Није радило 11 школа

Ђаци 11 крагујевачких основних и средњих школа продужили су летњи распуст за још један дан. Наиме, тачно толико школа је 1. септембра због протеста затворило своја врата, а у још неколико настава је делимично обустављена. Поред тога, група од стотинак професора, чланова Уније синдиката просветних радника, упутила се тог дана у Београд, да пред зградом Владе Србије искаже своје незадовољство због стања у просвети.

За Унију синдиката просветних радника 1. септембар је био само упозорење, листа захтева је сутрадан предата министру просвете и премијеру и они имају рок од 15 дана да се изјасне о предлозима. Овај синдикат ће 18. септембра организовати састанак Уније у Новом Саду, коме ће присуствовати и министар Жарко Обрадовић. Уколико не дође до договора, 21. септембра просветари ће поново ступити у штрајк.

ПОЛИТЕХНИЧКА ДОБИЛА ЈОШ ЈЕДНУ „ПАМЕТНУ” ТАБЛУ

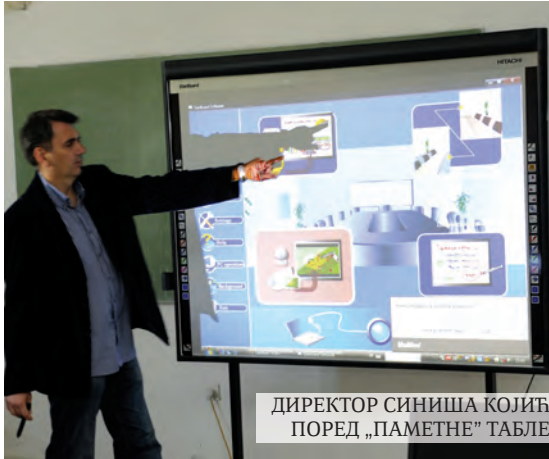
Пригодан поклон за почетак школе

Табла, поклон Завода за уџбенике, листа „Данас” и Скупштине града, омогућава директно цртање и писање, приказе слајдова, филмова, игара, квизова, укратко свега што може и рачунар

Политехничка школа добила је 1. септембра још једну интерактивну таблу. Заједнички поклон Завода за уџбенике, листа „Данас” и Скупштине града смештен је у један од савремено опремљених информатичких кабинета школе.

„Паметна табла”, како је неки зову, спада у једно од најсавременијих наставних учила. Ова коју је добила Политехничка школа ради по тач скрин систему, што омогућава да се свака команда уради тек додиром.

Политехничка већ има једну интерактивну таблу старије генерације, која је смештена у италијанском кутку, и такође се користи у

ДИРЕКТОР СИНИША КОЈИЋ ПОРЕД „ПАМЕТНЕ” ТАБЛЕ

настави. Ова нова користиће се, пре свега, на часовима информатике, како би сви ученици могли да се упознају са новим начином рада, али у настави која захтева компликована цртања, машинским конструкци-

јама или ме-хатроници. Посебно ће бити корисна ученицима нових образовних профила, а због могућности пренеошења може да се користи у настави свих предмета, каже Синиша Којић, директор Политехничке школе.

Ова табла омогућава директно цртање и писање, приказе слајдова, филмова, игара,

квизова, укратко свега што може и рачунар. Поред тога, уколико је потребно показати неки компликованији цртеж могуће га је раније припремити, а затим табла даје могућност да након приказивања на жељену слику буду додате белешке или ознаке током часа.

Још једна предност је и то што све током часа урађено остаје у меморији рачунара на који је табла повезана, па ученици не морају да хватају белешке већ могу да комплетан садржај пресниме и користе га приликом учења, што свакако доприноси да градиво буде боље савладано, каже Којић.

По његовим речима, табла пружа и могућност телеконференције, самим тим и организовање заједничких часова са школама које су физички удаљене километрима, па у Политехничкој већ планирају заједничке часове са побратимским школама у Србији и иностранству.

М. ОБРЕНОВИЋ

ПРОМОЦИЈА

Еко школе

Градска служба за заштиту животне средине и Непушачки едукативни центар организују данас представљање „Одрживих еко школа”. Детаље о томе шта су еко школе, како функционишу и по чему се разликују од осталих школа присутни ће моћи да чују од мр Гордане Браун, председнице удружења „Школа за опстанак”, која је уједно један од оснивача Министарства за заштиту животне средине.

Предавање је организовано у оквиру пројекта „Крагујевачка еколошка јесен” и биће одржано у Архус центру, који се налази у Улици Првослава Стојановића 8. Представљању еко школа присуствоваће и др Срђан Матовић, члан Градског већа за заштиту животне средине. Почетак је заказан за 13 часова.

М. О.

ПРВИ У СРБИЈИ

Отворен Предах смештаја

У школи „Вукашин Марковић” отворен сервис за привремени боравак деце са вишеструким сметњама у развоју са села

Још увек се не зна када ће стићи први корисници у „Предах смештаја”, први сервис у Србији намењен деци са вишеструким

сметњама у развоју који је, недавно, отворен у Крагујевцу. Реч је о адаптираном простору (две спаваће собе и санитарни чворови) у Школи за основно и средње образовање „Вукашин Марковић”, у коме су обезбеђени услови за привремени и привремени боравак деце са сметњама у развоју која живе у сеоским срединама у Крагујевцу, Рачи, Книћу, Тополи и Баточини. Деца у „Предаху смештаја” могу боравити до 48 сати, када ће бригу о њима преузети стручни кадар и медицинско ос-

обље школе и на тај начин обезбедити краткотрајни предах њиховим родитељима или старатељима.

Овај сервис, који је први такве врсте код нас, део је пројекта „Задржимо их код куће”, који заједнички финансирају Аустријска агенција за развој (АДА) и организације АгроИнвест и Њорлд Висион, уз подршку града Крагујевца, а реализује Удружење грађана „Снага пријатељства”- Амители из Београда. За нашу школу то представља додатну делатност.

Пошто је капацитет овог сервиса шесторо деце и како је предвиђено да о њима брину запослени у школи до 16 и 30 часова, а потом медицински особље и дефектолог, схватили смо да није предвиђено довољно средстава за то, због чега морамо да обавимо додатне разговоре са финансијерима, а потом и формирати мобилне тимове који ће бринути о деци, каже Рајко Нишовић, директор школе „Вукашин Марковић”.

Иначе, да би неки малишан са вишеструким сметњама у развоју боравио у „Предаху”, потребно је да добије упут од Центра за социјални рад, а родитељи морају донети и потврду лекара о његовом здравственом стању. Подсетимо да је у 73 села ових општина иденти-

фиковано 209 малишана, од којих је педесетак са вишеструким сметњама у развоју, који су, заправо, потенцијални корисници ове услуге.

Отварање сервиса „Предах смештаја” представља реализацију меморандума о сарадањи између Удружења „Амити”, школе „Вукашин Марковић”, Центра за социјални рад и локалне самоуправе.

М. Ц.

Вода је драгоценост,

трошите је рационално!

КОРЕНИ

ЕДИЦИЈА

Ко смо и одакле смо? Где су нам корени?

ЈП Службени гласник у сарадњи са Српском академијом наука и уметности
После једног века, поново „вуковски” подухват Српске краљевске академије:

НАСЕЉА И ПОРЕКЛО СТАНОВНИШТВА СРПСКИХ ЗЕМАЉА
/фототипска издања у новом руху, са допуњеним садржајем/

ПРЕТПЛАТНИЧКЕ ЦЕНЕ – ПОПУСТ 30%

ГРУЖА (846 стр.), студије Михаила Драгића, Петра Ж. Петровића и прилог Мирка Барјактаровића.
цена, до 30. септембра: 1.241,80 РСД

ЛЕПЕНИЦА (786 стр.), студије Тоше Радивојевића и прилози Боривоја Дробњаковића о Крагујевцу и Драгољуба Милановића о Баточини.
цена, до 15. октобра: 1.166,20 РСД

ТАКОВО (620 стр.), студије Миленка С. Филиповића.
цена, до 15. октобра: 1.090,60 РСД

У припреми:

ЉУБИЋ И УЖИЧКА ЦРНА ГОРА
цена, до 30. новембра: 977,20 РСД

ДРАГАЧЕВО
цена, до 30. новембра: 901,60 РСД

Цена комплекта од пет књига у претплати до 30. новембра: 5.350,00 РСД.
Могућност плаћања у три рате.

Књиге можете поручити телефоном на бр. 011/ 36-444-52, 30-60-369 или e-mailom: pretplata@slglasnik.com ; www.slglasnik.com
Поштарина и ПДВ урачунати у цену.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

ОЗБИЉНА УПОЗОРЕЊА МУШКАРЦИМА У „НЕДЕЉИ ПРОСТАТЕ“

Старији - једном годишње ко

Здравствене статистике показују да се бенигно увећање простате јавља код сваког другог мушкарца старијег од 50 година. Исти показатељи говоре да је карцином ове жлезде други најчешћи облик рака и други водећи узрок смрти од карцинома припадника јачег пола. Лекари упозоравају да је сваки шести мушкарац у ризику да му током живота буде дијагностиковано најтеже обољење простате и да ће сваки десети патити од упала или инфекције овог органа (простатитис).

Иако би оваква статистика требало да забрине припаднике јачег пола и натера их да поведу више рачуна о превенцији обољења ове жлезде, према речима директора Уролошке клинике Клиничког центра доктора Радована Зарића, мушка популација у Крагујевцу, посебно она из ризичне групе мушкарца који су зашли шесту деценију (која због старења становништва постаје све бројнија) нема навика да редовно посећује уролога. Др Зарић каже да да постоји више разлога због којих се житељи град на Лепеници држе даље од уролошких ординација, али да је пресудна лоша информисаност о здравственим ризицима који су неминован пратилац старења сваког мушкарца.

Редовне контроле

С обзиром да су нека обољења простате повезана са слабљењем

обољења простате, од којих је карцином најопаснији, скоро да не заобилазе старије мушкарце, али они немају навика да редовно посећују лекаре, иако су прегледи бесплатни, а превенција врло значајна за квалитет живота

сексуалне функције, ове болести спадају у ред оних о којима мушкарци нерадо говоре. Међутим, треба знати се ради о обољењима која не заобилазе ни једног мушкарца који загази у шесту деценију. Увећање простате је једноставно неминован пратилац уласка у одређено доба живота које се различито манифестује код различитих особа. Најчешће се ради о бенижном увећању ове жлезде која се, због облика, назива још и кестењача. На жалост, нису ретки ни случајеви карцинома који се, природно, много теже лечи када болест узнапредује. Зато би превенција, у коју спада обавезан долазак на уролошки преглед једном годишње, требало да постане пракса сваког мушкарца старијег од 50 година.

Припадници јачег пола, међутим, често имају негативан однос према одласку код лекара и за разлику од жена, у лекарску ординацију стижу обично када симптоми болести постану толико изражени да им значајно умањују квалитет живота, каже др Зарић.

Овај уролог објашњава да се симптоми који прате обољења

простате најчешће испољавају кроз проблеме са мокрењем.

Проблеми се могу осетити кроз учестало, отежано или ноћно мокрење, али и као слабљење мокраћног млаза и потпуну немогућност мокрења. Ове тегобе, нарочито када болест узнапредује, значајно смањују квалитет живота, па су обично повод да се потражи лекарска помоћ. Међутим, некада се најтежи облици болести могу развити без пратећих симптома. Због таквих случајева, који нису ретки, сваки мушкарац би попут жена које редовно иду на гинеколошке прегледе, једном годишње требало да посети свог уролога. Превентивни прегледи, који нису нарочито непријатни, поред уролошког, обухватају још и преглед ултразвуком и лабораторијске анализе. Погољно је што се све може завршити бесплатно у оквиру Клиничког центра, каже

Др Радован Зарић:
Превенција, у коју спада обавезан долазак на уролошки преглед једном годишње, требало би да постане пракса сваког мушкарца старијег од 50 година

директор Уролошке клинике.

Према његовим речима, обољења простате поред превенције, захтевају и пажљиво праћење тока болести, што подразумева редовне контроле.

Нису ретки случајеви да се из бенигног увећања простате развије злоћудна болест. Морам да напоменем да се ни у случају потпуног одстрањивања ове жлезде не може стопостотно отклонити могућност

развија карцинома, јер се догађа да се малигна болест развије из капсуле простате. Иако сматрам да не треба посебно напомињати од каквог је значаја рано дијагностиковано најтежих обољења, ипак морам да нагласим да се у случајевима када лечења почне у време карцином простате, који је дан од најчешћег узрочника смрти мушке популација, може доста постићи. У зависности од случаја, благовремено лечење може значајно да продужи живот пацијента, па и да резултира потпуним излечењем. Пошто је рана дијагноза од пресудног значаја сваки мушкарац који је превалио педесету мора озбиљно да схвати ри-

Представници удружења оболелих од шећерне болести упутили су, пре извесног времена, захтев Министарству здравља за обнављање рада саветовалишта за дијабетес. Након тога, Републичка стручна комисија за дијабетес, по налогу Министарства, још од марта активно раде на детаљном предлогу начина рада саветовалишта и његовом поновном укључивању у здравствени систем. Предлог је у завршној фази, а очекује се да би до краја ове године требало поново да прораде саветовалишта, за која се испоставило да су неопходна оболелима од шећерне болести.

Саветовалишта за дијабетичаре при домовима здравља укинута су од 1. јанура 2008. године. Од тада ове пацијенте лече изабрани лекари, који у насталој ситуацији, опеређени папирилогијом и великим бројем пацијената, немају довољно времена које би посветили оболелима од дијабетеса. Само они „најсрећнији“ наставили су да се лече код лекара из саветовалишта, који су након њиховог гашења наставили да раде као изабрани лекари. Пошто у Крагујевцу има између осам и 10 хиљада дијабетичара, јасно је да сви они нису могли да се одреде да лекаре из саветовалишта узму за изабране, па су многи од њих припали лекарима опште праксе, за које су едукације о овој болести почеле касно.

Пацијенти су, у приличној мери, препуштени сами себи, а за помоћ и објашњења једино се могу обратити Удружењу за борбу против дијабетеса, које је основано пре десет година, има око 500 чланова и налази се у Рудничкој улици. Председница Миланка Павловић каже

УДРУЖЕЊА ОБОЛЕЛИХ ОД ДИЈАБЕТЕСА ТРАЖЕ ВРАЋАЊЕ САВЕТОВАЛИШТА

Препуштени сами себи

МИЛАНКА ПАВЛОВИЋ, ПРЕДСЕДНИЦА УДРУЖЕЊА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ДИЈАБЕТЕСА

да је гашење саветовалишта изведено исхитрено и да је прво требало постепено едуковати лекаре, па тек онда укинути праксу која је била добра:

Исхитрено укидање

Саветовалишта су се показала као неопходна и пацијенти су тамо одлазили на контроле, бесплатно су могли да преконтролишу ниво шећера и истовремено су добијали веома корисне савете о начину исхране и лековима. Посебан проблем имају људи код којих је тек откривена болест. Њима је неоп-

ходна посебна пажња и време, које лекари никако немају. Потребна им је свакодневна подршка и помоћ коју су добијали у саветовалиштима.

Да саветовалиште и те како недостаје пацијентима и да су сада препуштени сами себи потврђује је и двадесетогодишња Невена Стокић, која од шесте године болује од дијабетеса. Због тога је имала проблема у основној и средњој школи, али и када је требало да се запосли. Иако је за ово време много научила о својој болести, често јој недостају стручни савети и раз-

Откако су пре две године укинута саветовалишта при домовима здравља, оболели од шећерне болести припали су изабраним лекарима, који због преобимне администрације и великог броја пацијената немају времена да се у довољној мери посвете дијабетичарима

говори, а највећи проблем представља то што су храна и лекови за дијабетичаре прилично скупи.

Месечно издвајам око 7.000 динара за лекове. Пошто још немам 26 година добијам бесплатно трачице за мерење шећера, али уколико се нешто не промени наредне године ћу морати да их купујем. Апсурдно је да до 26. године имате право, а после не. Да ли то значи да сте тада излечени и да болест више не постоји, па вам ни трачице више нису потребне, пита се Невена.

Наша суграђанка, која није желела да се представи, каже да има дијабетес већ 35 година и да од када зна за се-

бе увек је власт нешто обећавала, а мало тога испуњавала. И увек је нешто недостајало. Или инсулина, или иглица, или трачица, или едукације, а на преглед код ендокринолога чека се и по неколико месеци. Са друге стране, РЗЗО покушава да уштеди на дијабетичарима, али се испоставило да су изазвали последице које три пута више коштају државу.

Док сам своју болест „водио“ у саветовалишту за дијабетес при Дому здравља имала сам много већу пажњу лекара. Подсећао ме је када треба да одем на очни преглед, код ендокринолога, ултразвук абдомена или да преконтролишем масноћу у крви. Дија-

НЕВЕНА СТОКИЋ
МЕСЕЧНО ИЗДВАЈА
7.000 ДИНАРА ЗА ЛЕКОВЕ

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radio vreme 7h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v PJ/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

Д уролога

зике које доноси старење, каже о-
вај стручњак.

Најревноснији пензионери

Пошто припадници јачег пола немају навик да превентивно брину о свом здрављу, Удружење уролога Србије, у сарадњи са фармацеутским кућама, већ неколико година организује „Недељу простате“, током које водећи стручњаци из области урологије, кроз предавања и медијске наступе, указују на важност право-времене дијагностике и говоре о квалитету живота мушкарца након педесете године. Иако је реч о манифестацији која не привлачи велику пажњу, доктор Зарић сматра да је су ефекти указивања на мере превенције очигледни.

Захваљујући „Недељи простате“, наступима стручњака у медијима, па чак и телевизијским рекламама за помоћна лековита средства која ублажују симптоме обољења простате, све већи број мушкарца се одлучује да потражи лекарску помоћ. Тако се број пацијената који долазе на нашу Клинику у последњих неколико година повећао за 70 до 80 одсто. Ово не значи да су Крагујевчани болеснији него раније, већ да су постали одговорнији према свом здрављу, јер су боље информисани.

На жалост, на контроле најмање долази радно активно становништво, мада су то мушкарци којим је превенција најпотребни-

ја. Недостатак времена, страх од губитка посла због боловања, брига око egzистенције, понекад и мушка сујета, спречава овај део популације да буду наши редовни пацијенти. Најбројнији су пензионери који, и иначе, најревносније брину о свом здрављу, каже наш саговорник.

За разлику од жена, које лекари, државни званичници, медији, хуманитарне организације, свакодневно позивају на превентивне прегледе дојке и контроле грлића материце, мушкарце, бар за сада, ретко ко упозорава на здравствене ризике који захтевају превенцију. Др Зарић каже да је обавезне прегледе тешко организовати, али да охрабрује чињеница да поједине радне организације одлучују да организују контролне прегледе за своје раднике.

Они који нису запослени у фирмама које на овај начин брину о запосленима могу, са упутном лекара примарне заштите, свакодневно да потраже помоћ стручњака Клинике за урологију. Иако су, због тога што Дом здравља нема уролога, гужве приличан проблем, директор Зарић каже да је чекање на преглед још увек у границама законски дозвољених две до три недеље.

Сви које занимају болести простате више информација могу очекивати у периоду од 13. до 17. септембра, када се одржава овогодишња „Недеља простате“.

Јаворка СТАНОЈЕВИЋ

бетес је веома тешка и дуготрајна болест, а дијабетичари су традиционално недисциплиновани пацијенти. Сада нам је заиста много горе, јер изабрани лекари немају довољно времена за нас, тврди наша саговорница.

Сви се слажу да је неопходно вратити некадашња саветовалишта и уз њих мини лабораторије за основне анализе.

Најважнији тимски рад

У Србији од шећерне болести болује више од пола милиона људи. Дијабетес је подмукла болест која убрзава пропадање крвних судова, па дијабетичари седам пута чешће оболевају од срчаних болести, шест пута чешће доживљавају срчани и мождани удар. Осим тога, дијабетес изазива и тешка оштећења бубрега, а ризик за настанак слепила је 25 пута већи. Све ове тешке компликације могу се спречити квалитетном терапијом и одговарајућом променом начина живота. Зато су потребни лекарски надзор и стална едукација.

Председница Савеза Србије за борбу против дијабетеса и члан Републичке стручне комисије за дијабетес при Министарству здравља, проф. др Љиљана Бајовић, каже да за праћење пацијената који болују од шећерне болести, а њих је више од шест одсто од укупне популације у Србији, мора да постоји добро обучен кадар. Ту се, осим лекара, подразумева и обучена медицинска сестра, неуролог и офталмолог.

У саветовалиштима која су збрињавала оболеле од шећерне

болести радили су едуковани лекари и сви пацијенти су били регистровани. Због реорганизације у здравству сматрало се да изабрани лекар, као што је то случај у западним земљама, може да преузме ове пацијенте. Међутим, лекари у примарној здравственој заштити су оптерећени обимном администрацијом и великим бројем пацијената тако да, иако едуковани, не могу да се посвете само тим пацијентима. Они имају значајну улогу у томе, али саветовалишта су изузетно важна, објашњава др Бајовић.

Она наглашава да је неопходан тимски рад, много учења и рада са пацијентом, што не може да постигне здравствена служба. Ако пацијент није мотивисан и ако му није омогућено да може да спроводи самоконтролу, онда је посао лекара далеко тежи. Због тога, каже наша саговорница, постоје удружења оболелих од шећерне болести која су груписана у савез, што је једини начин да се реше бројни проблеми. Судећи по обећањима из Министарства, саветовалишта би требало поново да почну да раде до краја године.

Пракса је показала да је „жива реч“ најбоља, па је неопходно да тим који збрињава оболелог од шећерне болести има времена да разговара са пацијентом. Најновија статистика, међутим, показује да дијабетичар за годину дана само 12 сати проведе са својим лекаром, а ван тога је сам свој лекар.

Гордана БОЖИЋ

ДР ЉИЉАНА БАЈОВИЋ
ПОДРЖАВА ПОВРАТАК
САВЕТОВАЛИШТА

НОВА ШАНСА ЗА ИЗБЕГЛЕ И РАСЕЉЕНЕ

Ко изучи занат добиће и средства

КОЛЕКТИВНИ ЦЕНТАР У ТРМБАСУ

Пише Никола Стефановић

Невладина организација „Група 484“ у партнерству са крагујевачким Бизнис старт ап центром и уз подршку републичког Комесаријата за избеглице покренула је у Крагујевцу протекле недеље пројекат под називом „Унапређење социјалне и економске интеграције избеглица и интерно расељених лица“. Пројекат који финансира Европска унија намењен је упосљавању ових особа, а осим обуке за вођење бизниса, рада на рачунару и занатима, 20 најбољих полазника који желе да се баве сопственим бизнисом имаће и могућност добијања гранта у виду опреме у износу од 1.200 евра.

Пројекат се спроводи у два сегмента. Један је обука у пословним вештинама намењена избеглим и

У складу с планом државе да се до 2012.

године затворе сви колективни центри у Србији, лицима која бораве на подручју Крагујевца понуђен још један програм обуке и покретања сопственог бизниса. Иначе, у Трмбасу и Бресници још увек је смештено 350 особа, од којих је чак 140 и рођено у овим центрима

Кад је реч о броју избеглих и расељених лица која бораве на територији Крагујевца, по званичним подацима Комесаријата, има их готово 13 хиљада, по попису из септембра 2009. године. Међутим, у Комесаријату нема прецизних података о томе колико се њих до сада успешно интегрисало, то јест колико је њих стекло своју кућу, стан или посао.

Нисмо водили евиденције колико се тих лица запослило, изградило или купило нови дом, али

главном снашла током протеклих петнаест година.

Укупно је 344 лица смештено у овим центрима или 107 домаћинстава. То су лица која је упутио Комесаријат, али у центрима бораве и лица која нису упућена од овог тела. Они који су избегли још пре готово 20 година до сада су се, претпостављамо, снашли, што сами, што уз помоћ државе или хуманитарних организација, наших и светских, тако да је у Трмбасу само четири избегла лица, а у Бресници једно. Многи су добили држављанство Србије, пријавили место пребивалишта, али ти људи и даље учествују у нашим програмима, каже Атанасковић.

Са приближавањем датума када ће сви центри бити испражњени и донације из Европе су све ређе и финансијски скромније, па је и то један од разлога за журбу.

У сваком нашем програму намењеном избеглима и расељенима учествује и Европа преко нашег Комесаријата. Но, све је мање донација, средства се полако пребацују на друга поља за решавање различитих проблема широм Европе. Једноставно, ми нисмо једини којима је помоћ потребна и зато што ће бити све мање средстава трудимо се да „ухватимо“ последњи воз и да све људе што брже и ефикасније интегрисамо.

Да је Србија земља парадокса говори и податак да је од 344 станара колективних центара, њих 140 рођено управо у њима.

Иако би многи претпоставили да су то већином старији људи, потпуно је другачија слика. Имамо само једну особу старију од 80 година, док је лица старости од 60 до 80 година тек десетак. С друге стране, у Трмбасу тренутно живи 23 деце од једне до десет година и још 37 од 10 до 20 година. У

Бресници је 28 најмлађих и још 54 млађих од двадесет година. Дакле, многа од те деце рођено је управо у центрима, истиче Атанасковић.

ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТА ЗА ОБУКУ ИЗБЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ

расељеним лицима, али и једном делу локалног становништва које је социјално угрожено. Жеља је да тим обукама ови људи стекну веће шансе да нађу запослење, истиче Марија Стојадиновић из Бизнис старт ап центра. У другој фази она лица која су заинтересована за покретање свог посла, а прошла су неку од обука, моћи ће да конкуришу за добијање средстава, грантова у вредности до 1.200 евра у опреми. Обуке ће се, иначе, реализовати током октобра, новембра и децембра, а пријављивање заинтересованих ће трајати до краја септембра.

Сви који су без посла, а имају жељу да се преквалификују или доквалификују, моћи ће овим путем да се обуче, између осталог, за армирача, термофасадера, возача виљушкарца, или да стекну знања из области узгоја биљака у стакленику, израде и уградње прозора и врата од резане грађе, уградње класичног паркета, естетске неге тела, помоћи старим лицима у кућним пословима.

Немо извршити ускоро друго истраживање о томе шта је то што људи који су преостали у колективним центрима желе, да ли стан, кућу, посао, каже градски повереник за заштиту избеглих, прогнаних и расељених лица Петар Атанасковић. - С обзиром да су у току припреме да се изврши коначно укидање колективних центара, што је предвиђено да се уради до краја 2012. године, следи ново финансирање од стране државе, а и Европе, да се свима обезбеди бар кров над главом.

У колективним центрима у Трмбасу и Бресници још увек бораве нешто мање од 350 лица, а већина је са Косова и Метохије, с обзиром да су се лица која су избегла из Хрватске и БиХ у-

ГРАДСКИ ПОВЕРЕНИК
ПЕТАР АТАНАСКОВИЋ

ПРЕКИНУТ ЛАНАЦ РАСТУРАЧА ФАЛКСИФИКОВАНОГ НОВЦА

Опрезно са хиљадаркама

На крагујевачко тржиште све већи уплив имају фалсификоване новчанице од хиљаду динара пристигле различитим каналима, највише из Бугарске и кућних штампача

Пише Елизабета Јовановић

Последњи случај хапшења трочлане групе растурача фалсификованог новца, Дејана Ж. (38), Николе М. (21) и Александра С. (21) из Крагујевца, отворио је питање колико таквог новца уопште има у оптицају, одакле стиже, којим новчаница се најчешће шпекулише и како се, у крајњем случају, заштитити од тога.

У конкретном случају, осумњичени момци су прошлог месеца растурали новчанице у апоенима од 1.000 динара, истог серијског броја и не тако висококвалитетне израде. Протурали су их по мало-продајним објектима, купујући цигарете или робе мале вредности, на подручју Раче, Велике Плана, Смедерева, Пожаревца, Јагодине и других општина, али не и у Крагујевцу. Бар се за сада није дошло до таквог податка. Можда је разлог томе једно од њихових правила да се такав новац никада не дистрибуира у месту у коме живе, да не би били препознати.

У досадашњем току истраге није се дошло до одговора ни ко стоји иза целог посла. Не зна се ко је „увозник“ или штампач, или се то свесно прећуткује, као и у свим пређашњим случајевима, с обзиром на пирамидални облик деловања као код нарко-тржишта. Обични „регрути“ свесно преузију одговорност на себе из страха због одмазде, па се отуда готово никада не долази до врха „леденог брега“, што се може очекивати и у овом случају. У полицији су признали извршење кривичног дела, суочени доказима.

Штанцовање и по кућама

Према речима Дејана Михајловића, начелника Одељења за сузбијање привредног криминала, у последње време је примећено да је у Србији, па и Крагујевцу, присутна велика количина фалсификованог новца у апоенима од 1.000 динара. То је тренутно актуелно, а у неком предходном периоду чешиће су биле у оптицају лажне новчанице од 50 и 100 евра. Покадака су се појављивале и од 500 евра, 200 евра, као и од 10 и 20 евра. Залутао би по некад и по који

лажни долар, али он је тежи за фалсификовање и углавном се ради ван наше земље. Крупније новчанице сви загледају, опрезнији су него код мањих вредности. Фалсификатори обично траже средину, мишљења је наш саговорник.

Увек је ова појава била присутна, и када су биле немачке марке, а сада је, услед беспарице, регрутовано више особа. Ситни изгредници лакше се одлучују да уђу у овај посао зато што је то лакше протурити него да пљачкају, краду, растурају дрогу... Ово дође као финији посао. Растурају за проценат најчешће пола-пола. Примера ради, ако неко растури 10.000 динара њему остаје чисто од 4.000-6.000 динара, мада нема правила. Зависи како се погоде са већим, озбиљнијим, криминалцем који набавља „прљав“ новац, објашњава Михајловић.

По његовим сазнањима, лажан новац води порекло из Бугарске, одакле се допрема у већим количинама, одакле је и раније стизао. Он се израђује на штампарским машинама, док се у домаћој режији, код нас, посао завршава на компју-

терима. Хиљадарке у мањим количинама штанцују се по кућама, на персоналним рачунарима и ласерским штампачима и углавном нису квалитетне израде, тако да је могуће приметити разлику. Чак су се и неки клинци прошле године упустили у ову авантуру. На компјутеру су урадили припрему и одштампали, а потом маказима секли новчанице, што је био чист аматеризам.

Али, мало је таквих случајева, углавном се ради професионално на врло квалитетном папиру, додуше који није такве финоће као онај који користи Завод за израду хартија од вредности, јер се до њега тешко долази и далеко је скупли, па се не исплати, али је врло сличан због чега је тешко уочити превару. Професионалци успевају све перфектно да скину налик оригиналу осим те финоће папира.

Како уочити разлике

Најлакше је открити фалсификовану новчаницу на додир, под јавоничама прстију. Праве новчанице су рељефне израде, док је фалсификат гладак и лако се уоча-

ва. Штампач је мало замућена, незнатно разливена фарба. Права новчаница има и одређену еластичност. Што се холограма тиче, на правој новчаници се јасно види број 1000 у дугиним бојама, а на лажним као да је залепљена алуминијумска фолија и нема дугиних боја.

Воденог жига (портрет неке личности) на лажном новцу или уопште нема или изгледа као да је додатно наштампан. Заштитна нит сребрне боје код правога новца са наличија се јасно види, а оно што пише на њој са лица се види само под светлошћу, а код лажног се види само са једне стране новчанице, а са друге, са које би требало да се види под светлошћу, не види се као код оригинала, објашњава Михајловић.

Он каже да не постоји универзални рецепт како се заштити од преваре ове врсте, до да се отвори четворо очију и пази на све горе побројане елементе, поготово када су у питању веће количине новчаница које изгледају као да су сад изашле „испод чекића“. Саветује се чак и да се не прими новчаница у

коју се посумња, док се не провери у банци или евентуално затражи да се замени другом.

Међутим, и по банкама су чак пролазили фалсификовани примерци, јер не контролишу све динаре. Банке имају уређаје за проверу новца као и мењачнице, али не и трговине. Због тога се ту највише „уваљују“ као и у угости-тељским објектима, киосцима, концертима, пијацама, уличној продаји, каже наш саговорник и додаје да кријумчари таквог новца користе велике гужве, места где нема видео камера, више бирају сеоску средину него градску.

Из полиције саветују продавцима да не треба да „кидишу“ и хватају особе ако приметите да су хтеле да их обману, него да упамте што више детаља у вези изгледа тог лица и оних који су били у његовом друштву, као и возила.

Михајловићева искуства су показала да се јако тешко улази у траг организаторима штампања и прибављања великих количина фалсификованог новца. Они начелно не пребацују преко границе лажни новац, него то чине други за њихов рачун. И тај који доноси фалсификате у Крагујевац је такође крупнији „играч“, а он даље даје следећем са мањим процентом зараде.

Као и код дроге, тргује се пирамидално и у више корака и зато се нешто ситнији које регрутују боје оних који су их ангажовали, каже начелник Одељења за сузбијање привредног криминала.

Иначе, код фалсификовања новца постоје два облика организовања, па су у зависности од тога различите запрећене казне. Први облик представља прављење новца и за то је предвиђена законска казна у трајању од две до 12 година. Други је прибављање лажног новца од некога да би се ставио у оптицај као прави, и за то је прописана казна од једне до 10 година затвора. Овај други вид је, иначе, заступљенији на нашим просторима. Међутим, санкција је прописана и за грађане. Уколико добију лажан новац, а имају сазнања да је реч о фалсификату, па га ипак стављају у оптицај да би извукли штету, и то представља кривично дело, али казне нису тако драконске. Законодвац је прописао за то новчану казну или затворску до годину дана.

Проблем настаје када грађани пријављују полицији да су дошли у посед лажних новчаница, јер им се тај новац одузима, а они за узврат не добијају ништа. Већина мисли да ће им штета бити надокнађена, али је то готово немогуће. Једино у судској пресуди судија може да наложи да се надомести штета, али то је веома тешко доказиво, а теоретски могуће, с тим што оштећени треба да докаже да је баш то тај који му је подметнуо лажну новчаницу.

ПОЛИЦИЈСКИ ПОДАЦИ

Са евра прешли на динаре

За непуне четири године откривено је 164 лажних новчаница, али не и много особа које су их ставиле у промет. Већина је пронађена у пазару пословних банака

По речима инспектора за сузбијање привредног криминала Младена Каличанина, највећи број фалсификованих новчаница стављених у промет најчешће откривају пословне банке. Оне о томе само обавештавају полицију и сами шаљу одузет новац на вештачење у Управу за трезор. Због тога је, напомиње наш саговорник, врло тешко утврдити у којој се мери

изврши ово кривично дело, с обзиром да се код њих не сливају сви подаци.

Према званичним статистичким подацима, за последње четири године заплењене су 164 фалсификоване новчанице у различитим апоенима.

Током 2007. године поднете су две кривичне пријаве против двоје лица. Код једног је приликом претреса откривено осам новчаница од по 100 евра спакованих у коверти, док је сав остали лажни новац дошао кроз пазаре.

Укупно је заплењено 57 фалсификованих новчаница (19 домаће и 38 стране валуте), мада је тамна бројка, кажу у полицији, непоредиво већа. На експертизу је Народној банци послато седам новчаница од по 1.000 динара, 10 од по 500 динара, две стодинарке, затим једна од 500 евра, исто толико од 50 и

10 евра, као и осам од по 200 евра. Највише је било фалша у апоенима од 100 евра - чак 27.

Наредне године, 2008., откривено је пет кривичних дела фалсификовања новца и поднете су две кривичне пријаве, којима је обухваћено пет лица. Једним „ударцем“ заплењене су 22 новчанице од 1.000 динара. Биле су направљене на штампачу, аматерски, од стране четворочлане групе веома младих људи.

Укупно је заплењено 35 новчаница - 25 у домаћој валути, а остатак у инострану. Највише је откривено фалш новчаница од по 1.000 динара - чак 21, затим по две у апоенима од 5.000 динара и 500 динара, девет од по 100 евра, као и једна од 50 евра.

У 2009. години откривено је шест кривичних дела фалсификовања новца и против и-

сто толико лица су поднете кривичне пријаве, с тим што су двојица били малолетници.

На експертизу су отишле 54 лажне новчанице, од тога 33 динарске и 21 страна. Испоставило се да је прошле године „залутало“ 16 новчаница од 100 евра, три од 50 и једна од по 500 и 20 евра, затим 18 хиљадарки, 13 од по 500 динара, једна петохиљадарка и једна стодинарка.

За ову годину још увек нису комплетирани подаци, а до 31. јула било је 10 заплена новца у којима је одузето 18 новчаница у апоенима од 1.000 динара, што иде у прилог чињеници да је тренутно дошло до пораста стављања у промет фалсификованог домаћег новца. Против троје извршиоца су поднете кривичне пријаве, не укључујући последњи случај поменути на почетку текста.

ДРАМА У СТАНОВУ

Ножем на власника кафића, па на таксисту

Ненад Јовановић, који је пре двадесетак дана покушао да се спали у Скупштини града, ножем посекао власника кафића у коме је седео, а онда улетео у прво такси возило, возачу прислонио нож уз грло и наредио да иде на Аеродром, где га је ухватила полиција

Живојин Р., власник овдашњег кафића „Ценезис“, и таксиста Предраг П., нашли су се стицајем околности, у вечерњим сатима 4. септембра, у насељу Станово, на мети истог нападача - Ненада Јовановића (33) из Крагујевца. Он је, најпре, у кафеу „Ценезис“, после конзумирање извесне количине алкохолних пића пришао власнику, који је седео за судним столом, и из чистог мира ножем га посекао по врату. Срећом, све се завршило лаким телесним повредама, упркос резу од седам-осам сантиметра, захваљујући томе што је Живојин Р. са конобарицом успео да утекне из локала.

Одмах је и Ненад улетео у прво такси возило, у тренутку док је стајало на семафору у Улици Краљевачког батаљона, левом ру-

ком загрлио је возача Предрага П., а нож, који је држао у десној руци, прислонио уз врат и наредио да вози у правцу Аеродрома. У току војње, Ненад је од таксисте присвојио 800 динара и ишчупао кабл од радио станице, како овај не би могао да позове помоћ. Када је таксиста зауставио возило у Улици Владимира Роловића, Предраг П. је кренуо да бежи „главом без обзира“, али је полицијска патрола, у међувремену обавештена о немилостиво догађају у кафеу „Ценезис“ и уласку нападача у такси возило, интервенирала пре него што је Ненад могао да замисли и упао у замку полиције.

Исте вечери, Ненад је задржан на Одељењу психијатрије Клиничког центра, а сутрадан (5. септембра), по отпуштању из болнице, одређена му је мера полицијског задржавања до 48 сати. По истеклу исте, лишен је слободе

НЕНАД ЈОВАНОВИЋ У РЕДАКЦИЈИ НАШЕГ ЛИСТА, ПОСЛЕ ПОКУШАЈА САМОСПАЉИВАЊА

и спроведен истражном судији Основног суда под сумњом да је починио кривична дела лака телесна повреда и разбојништво. Након саслушања одређен му је притвор до 30 дана.

У полицијском саопштењу, међутим, нигде се не наводи да је све време Ненад Јовановића био у друштву још једне мушке особе, па чак и у тренутку када су из таксија избацили жену с дететом

да би се докопали аута. Ненад је сео на место сувозача, а овај други на задње. Како незванично сазнајемо, та друга особа, иако је била приведена заједно са Ненадом, појавиће се на суду само у својству сведока, пошто се испоставило да није учествовала у овим немилостиво догађајима. Био је пуки посматрач, који се није мешао у инциденте, али није покушавао да обузда кафанског друга. Додуше, и дотични ће морати код судије за прекршаје да положи рачуне због инцидента с путницима таксија.

Иначе, Ненад Јовановић је својим поступцима и раније скретао пажњу на себе. Недавно (11. августа) је претио да ће се запалити у згради Скупштине града, али га је градоначелник Крагујевца од тога одговорио и обећао да ће му плаћати смештај, док не реши свој стамбени проблем. Ненад је своју животну причу испричао и читаоцима наших новина, потенцирајући да од лошег хоће да постане добар момак, пре свега због сина, као и да се више никада неће бавити криминалом и ићи и затвор, из кога је недавно изашао.

Обећање није успео да одржи ни двадесетак дана.

Напад на комшију

Седамдесетседмогодишњи Миодраг Ч. из Тополе ухапшен је, 3. септембра, под сумњом да је починио кривична дела изазивање опште опасности и недозвољено држање оружја и експлозивних материја.

Верује се да је Миодраг Ч., у вечерњим сатима првог септембра, у Жабарима код Тополе, из пиштоља, који је поседовао без одобрења, пуцао у правцу Момчила Л. (52) из истог места, наневши му тешке телесне повреде. Један метак му је прошао кроз леву надлактицу, а други кроз леву шаку, због чега је задржан на болничком лечењу у овдашњем Клиничком центру. Иако повређен, Момчило Л. је са оцем некако успео да савлада временског нападача и задржи до доласка полицијске патроле на лице места.

Иначе, Момчиловом рањавању, у сопственом дворишту, претходила је расправа због ранијих нерашчишћених односа.

Конзумирање дроге у такси возилу

Крагујевчанин С. Р. (23) лишен је слободе 3. септембра и приведен истражном судији Вишег суда под сумњом да је починио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога. Иста судбина задесила је и Драгана П. (28) и Зорана Т. (30) из околине Смедерева, због сумње да су недозвољено држали наркотику.

Све указује на то да је С. Р. само посредовао у купопродаји опојне дроге између (за сада) непознатог продавца и купаца Драгана П. и Зорана Т. У насељу Петровац, по-

лиција је зауставила такси возило у коме су се налазила њих тројица и том приликом пронашла код Драгана П. и Зорана Т. 3,5 грама хероина, а код С. Р. новац у износу од 100 евра и 7.000 динара, који су му они дали за испоручену дрогу. Део купљених наркотику су у међувремену конзумирали, истиче се у полицијском саопштењу.

Криминалистичка полиција интензивно трага за продавцем који је поменути уживаоцима дроге продао хероин путем посредника.

Заплењено пет килограма марихуане

Криминалистичка полиција лишила је слободе 5. августа и, уз кривичну пријаву, спровела истражном судији Вишег суда Александра М. (28) и браћу Бојана Ј. (35) и Срђана Ј. (35), сви из Крагујевца, под сумњом да су трговали наркотицима.

Приликом претреса њихових породичних кућа, полиција је пронашла преко 5,3 килограма марихуане намењене даљој продаји. Код Александра М. откривене су две најлонске кесе, картонска кутија и више пакетића, у којима се налазило укупно 2.179 грама марихуане, док је у кући браће Бојана и Срђана Ј., у најлонским кесама, било складиштено 3.181 грама истог наркотику.

Сва привремено заплењена опојна дрога била је у сувом стању, припремљена за нарко тржиште.

Напаствовао пролазнице

Драган Т. (27) из Крагујевца ухапшен је, 3. септембра, због постојања основа сумње да је починио

више кривичних дела недозвољених полних радњи.

Наиме, има индиција да је овај Крагујевчанин, од априла до јула, на различитим локацијама, вребао усамљене девојке док су се у раним јутарњим сатима, пре свитања, враћале кући из града. Драган Т. их је неопажено пратио да би девојке, по уласку у хол зграде или испред куће, напаствовао додиривајући по телу.

У поменутом временском интервалу насртао је на пет припадница лепшег пола.

Страдао пешак

Драгољуб Томовић (74) из Крагујевца погинуо је у саобраћајној незгоди која се догодила 5. септембра, око 14,40 сати, у Улици Булевар краљице Марије. Док је, код „Куће ламината“, прелазио улицу у близини обележеног пешачког прелаза, на њега је, возећи неприлагођеном брзином „рено клио“, налетео Милош Р. (27) из Крагујевца, који се кретао из правца Даничећеве улице према Улици Радоја Домановића. Милош Р. је покушао да наглим окретањем у десну саобраћајну траку избегне пешака.

Услед задобијених повреда, Драгољуб Томић је још исте вечери преминуо у овдашњем Клиничком центру.

Увиђај је обавио истражни судија Основног суда у присуству заменика Основног јавног тужиоца и припадника полиције. Истражни судија наложио је ванредни технички преглед возила које је покосило пешака.

Возачу „рено клија“ одређена је мера задржавања у трајању од 48 сати. Након истека исте, приведен је истражном судији Основног суда због постојања основа сумње да је починио тешко кривично дело против безбедности јавног саобраћаја.

ЗАСАД МАРИХУАНЕ У СТРАГАРИМА

У СТРАГАРИМА

Садиле марихуану на туђем имању

Три особе ухапшене су 5. септембра на подручју Страгара, јер су засадили семе индијске конопље и произвеле 150 килограма марихуане и то на туђем поседу. Због сумње да су се бавили производњом и стављањем у промет опојних дрога, лисице су стављене Милинку Ј. (43) из Страгара, Ђорђу М. (28) и његовом вршњаку Ђорђу В. из Крагујевца.

Њих тројица, након што су посекали скоро све биљке индијске конопље на парцели која није била њихово власништво и увезали их у бале, затечени су док су одвајали листове и батове од стабљика и одлагали их у торбе.

Полиција је, иначе, овај засад открила знатно раније и држала га под присмотром, а интервенирала су у тренутку кад су осумњичени кренули са сечом стабљика и прерадом индијске конопље. На лицу места пронађени су алат и прибор за обраду засада (мотике, лопате, маказе, конопци, противградне

Полиција засад открила знатно раније и држала га под присмотром, док осумњичени нису почели сечу стабљика

реже...), а Милинку Ј., Ђорђе М. и Ђорђе В. чак су на тој парцели ископали и резервоар у који се скупљала кишница и њоме заливали засаде.

Овој трочланој групи полиција је одредила меру задржавања у трајању од 48 сати, а након истека исте спроведени су истражном судији Вишег суда.

Трагајући за лицима која су имала посла око дроге набасили су и на Милољуба М. (45) из Страгара, који је накнадно ухапшен, али не због дроге него оружја. Полиција је код њега пронашла пиштољ, малокалибарску и ваздушну пушку, као и 37 метака различитог калибра, за које није имао уредно издате дозволе, па ће и он полагати рачуне пред истражном судијом Основног суда.

ПРЕДСТАВНИК „ЛАСТЕ” У КРАГУЈЕВЦУ

Дошли смо да останемо

Јасно је да ће „Ласта” учествовати на новом тендеру за градски превоз у овом граду, јер није интерес радити три месеца на овом тржишту. Слушаћемо глас грађана, и уколико захтевају још квалитетнији превоз, потрудићемо се да и то испунимо, каже Дејан Станишић

Пише Александар Јокићевић

Крагујевчани са дугим „стажом” у овом граду аутобусе „Аутосаобраћаја” и базу овог предузећа у Станову и даље понекад ослонљавају са „Ласта”. Заправо, од 1952. године Градско ауто-предузеће које је превозило Крагујевчане носило је назив „Ауто Ласта”, због припојене секције републичког аутопревозничког предузећа „Ласта”, а 1961. преименовано је у „Аутосаобраћај”.

Међутим, иако „Аутосаобраћај” и даље постоји, уместо негда градски превоз путника од 1. септембра ове

ДЕЈАН СТАНИШИЋ, РУКОВОДИЛАЦ „ЛАСТЕ” У КРАГУЈЕВЦУ

године на 19 линија обавља београдско Саобраћајно предузеће „Ласта”. На осталим трасама у граду као и до сада вози „Вуловић транспорт”.

Увођење београдског превозника у градски превоз изазвало је различите реакције. Грађанима је битно да превозник поштује ред вожње, да аутобуси буду пристojни, а политичке партије имају опречне ставове. Очекивано, опозиционари су критиковали потез градске власти, а водећа партија владајуће коалиције сматра да је доласком „Ласте” пронашла решење и спречила колапс градског саобраћаја.

■ Глас народа

Шта кажу грађани? Уз опаску да је можда преурањено за оцену, јер је „Ласта” тек неколико дана на улицама Крагујевца, Драгица Ђирковић, чекајући превоз на стајалишту код Уреда, наглашава да су аутобуси нешто бољи, али нису ништа посебно. Има и оних који реагују емотивно. Снежана Круљевић сматра да Крагујевац мора имати квалитетан градски превоз, али јој је жао што ту обавезу не може да испуни управо „Аутосаобраћај”.

На стајалишту преко пута Нина Симовић чека превоз до Корићана. Не размишља о АС-у, већ каже:

„Вуловић транспорт” не долази на време, или порани или закасни, а имам утисак да „Ласта”, бар за сада, поштује термин. Боље је него до пре неколико дана, аутобуси су чи-

сти, нема прашине, оцењује она.

Ипак, Милета Милојевић из Илићева нема позитивно мишљење. Он каже да и „Ласта” касни, нарочито у јутарњем поласку од Старе општине.

— Не бих рекао ни да су возила новије производње, као што се прича. Али, надам се да је ово прелазни период, подмладиће возни парк, у ходаће ред вожње, очекује Милојевић.

На стајалишту „Хотел” Борка Ерић објашњава да градски превоз користи, отприлике, два пута годишње, тако да осим ознаке на аутобусима и не примећује промене. Са друге стране, Горан Дамљановић наглашава:

— Није ми жао што „Аутосаобраћај” не вози и тврдим да је најгори превозник у Србији, али смета ми што је посао поверен београдској „Ласте”. Рећи ћу разлог. Када је то већ „Ласта” зашто не возе по цени карте која важи у Београду, мислим да је 25 динара, пита он.

Било како било, познато је да је АС дуже време пословао са тешким проблемима. Крајем јуна због неисплаћивања лизинг обавеза крагујевачком предузећу је одузето 20 нових возила, баш намењених градском превозу, тако да је једино захваљујући летњем реду вожње недостатак премошћен дотрајалим аутобусима. Септембар и почетак нове школске године значајно је да град више не може да ризикује. Због грађана је хитно требало пронаћи новог градског превозника.

Према ставу градске комисије једино је „Ласта” могла брзо да се организује и одговори захтевима. Радна јединица Градски превоз „Аутосаобраћаја” је, такорећи, угашена, а услов града је, између осталог, био и да нови превозник преузме возаче и кондуктере АС-а, укупно 170 људи.

■ Очекивања превозника

Руководилац новоосноване радне јединице „Ласте” у Крагујевцу Дејан Станишић наводи да је ово предузеће од 1. септембра закупило простор „Заставе камиона” у Булевару Саве Ковачевића, надомак Млекаре „Младост”, где је смештена аутобуска база и монтажни канцеларијски простор. Све указује да је ангажман у Крагујевцу спроведен хитно.

— „Ласта” је укључена у градски превоз Београда, а вози и у приградским општинама Младеновцу, Обреновцу, Барајеву и Сопоту. Имамо пословнице у Ваљеву, Лозници и Инђији. Реч је о уговорима на седам година, а у Крагујевцу, иако су испуњени услови тендера и пристигле три понуде, уговор, пошто је ванредни, важи до расписивања редовног тендера, најдуже годину дана.

НОВА „ЛАСТИНА” АУТОБАЗА У САВЕ КОВАЧЕВИЋА, ИСПРЕД МЛЕКАРЕ

Јасно је да ће „Ласта” учествовати на новом тендеру, јер није интерес радити три месеца на овом тржишту. Али, због тренутног привременог уговора са радницима су направљени уговори на три месеца. До сада смо преузели 75 возача и 67 кондуктера и преузећемо их још, као и део оперативе. Најављена је плата од око 26.000 динара, а зависиће од броја радних сати. Оно што је битно за запослене је поузданост исплата, јер „Ласта” функционише на начин да је одређен датум исплате за сваку пословну јединицу. Одступање се врши једино уколико је датум у дане викенда. Исход будућег тендера ће одредити и дужину уговора који се потписују са запосленима, објашњава Станишић.

Овог тренутка на улицама је 31 возило, док је седам возила у резерви. Модели су „Икарбус”, мада возни парк, додаје Станишић, није унифициран, а тиме и старост аутобуса осцилира. Разлог је управо хитност „уласка” у градски превоз Крагујевца.

— Из других општина повучен је део возила који је био у раду, део је откупљен од „Аутосаобраћаја”, односно, лизинг кућа. Почели смо са радом и трудимо се да буде најбоље у датом тренутку. Слушаћемо глас грађана јер желимо да знамо шта Крагујевац мисли о квалитету градског превоза, а уколико је захтев још квалитетнији превоз, потрудићемо се да и то испунимо, додаје Станишић.

У сваком случају, руководилац „Ласте” се и извињава грађанима

Крагујевца уколико нови превозник има пропусти и није испунио њихова очекивања. Рок је био веома кратак, а Станишић сматра да друге фирме нису имале храбрости, нити организационог капацитета да хитно уђу на ново тржиште. Уколико буде новог уговора биће и нових аутобуса, новог запошљавања.

А, да ли је „Ласта”, што је такође најављивано, потенцијални стратешки партнер који је заинтересован за преузимање комплетног „Аутосаобраћаја”, није било питање за Станишића. Он додаје да, с обзиром да је „Ласта” предузеће са већинским учешћем државног капитала, о томе може да се говори на вишем нивоу. Можда држава и град ускладе интерес.

ИСТОРИЈА АС-А

Од развоја до суноврата

Од 1946. године, када је основано под именом Градско ауто-предузеће, са једним старим аутобусом, три камиона и 27 радника, Крагујевац има своје превозничко предузеће. Те године аутобус је саобраћао на релацији Крагујевац-Београд једном дневно, полазио у шест и враћао се у 18 часова, а до одређеног је путовао равно шест сати. За превоз путника у граду коришћени су камиони са клупама.

Министарство саобраћаја крагујевачком предузећу 1948. године додељује још 32 камиона са клупама, а 1951. године припаја му секцију републичког ауто-предузећа „Ласта” из Београда. Од 1952. године предузеће мења име у „Ауто Ласта”, а име „Аутосаобраћај” добија 10. октобра 1961. године и не мења га до данас.

Појављивање на међународним линијама везано је за повезивање са Пословним удружењем „Интертранспорт” из Љубљане, а 1965. године бележи се и најснажнији развој предузећа, јер је набављено 30 нових аутобуса, више теретних и такси возила, а интензивно се развија и градски саобраћај. Изузетан значај „Аутосаобраћаја” је у развоју путничког саобраћаја у региону Параћин, Аранђеловац, Младеновац.

Одржан је међурегионални и републички саобраћај на 34 линије, а

локални саобраћај на 68 линија. Те године у возном парку је 112 аутобуса, затим 121 теретно возило, а исте године формиран је у предузећу Сектор за туризам који је имао бирое у Крагујевцу, Параћину, Аранђеловцу, Деспотовцу и Младеновцу.

Годину дана касније формира се и Сектор за спољнотрговинске послове.

Прва велика криза захватила је предузеће у периоду од 1967. до 1969. године, када бележи за то време огро-

ман губитак од милион динара. Тада се укида теретни саобраћај, а пут опоравка је нађен у путничком саобраћају. Гради се нова аутобуска станица, хала за ремонт возила, запошљава се нових 180 радника и гради зграда дирекције у Станову. Предузеће гради и аутобуске станице у околним местима Рачи, Баточини и Лапову.

Предузеће је 1976. године имало 155 савремених аутобуса, 347 дневних поласака у 157 путних праваца и превезло 22 милиона путника. Модернизује се и градски саобраћај, а те године уводе се и аутомати за куповину карата у аутобусима.

У наредним годинама бележи се даљи развој предузећа. Ратови, санкције и велике економске тешкоће у земљи нови су велики изазови за „Аутосаобраћај”. После година стагнације и великих тешкоћа, без значајног обнављања возног парка, излазак из кризе почео је са новим миленијумом.

Набављена су нова возила по европским стандардима, а у годинама кризе сачувани најважнији ресурси, наведено је у историјату „Аутосаобраћаја”. Период након 2000. године и суноврат некада успешног предузећа можда треба описати са будуће историјске дистанце. Већина имовине је под хипотеком, а обавезе далеко превазилазе вредност АС-а. Град, који уз државу и мале акционаре од недавно има удео у власништву, са Министарством економије покушава да консолидује предузеће чије су пословање последњих година обележиле бројне афере, од хапшења директора Драгана Поповског због сумње да су му радници незаконито поклањали акције, до хапшења директора Јовице Сувачког због сумње за злоупотребу положаја и пресуде доскорањем председнику Управног одбора Владану Живановићу због примања мита.

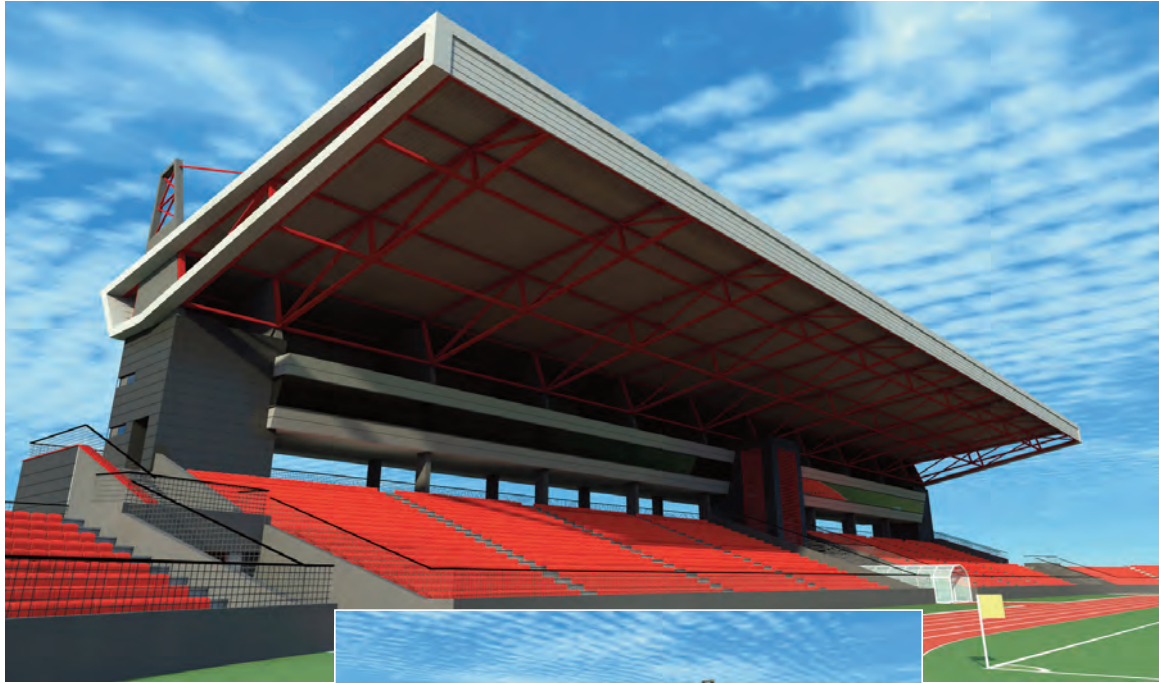
МАРКЕТИНГ КРАГУЈЕВАЧКЕ

333 111, 333 116

НОВА ЛИСТА ГРАДСКИХ ПРОЈЕКТАТА

Источна трибина стадиона и сајамска хала

Захваљујући Закону о подстицају грађевинске индустрије у условима светске економске кризе, или, како то објашњавају градски челници, пре свега спремности града да у таквим условима брзо реагује, Крагујевац је први држави понудио пројекте који се готово одмах могу суфинансирати. Градња затвореног базена је већ прихваћена, али то не значи да је на листу објеката који ће се уз помоћ државе изградити у граду стављена тачка.

Главни пројекат затвореног базена је у завршној фази и предвиђа панелну облогу и велике стаклене површине, за које је намењено стакло пуњено аргоном, што обећава приличну уштеду енергије. Капацитети одговарају потребама града, па је предвиђен објекат од 5.400 квадрата, искључиво намењен базену, што је, иначе, пракса европских градова у последњих 10 година, без пратећих комерцијалних садржаја. Конципиран је у више целина, са

ПРОЈЕКАТ ПОКРИВЕНЕ ИСТОЧНЕ ТРИБИНЕ И ПРОСТОРИЈА ЗА СПОРТИСТЕ ИСПОД ЊЕ

постројењима у подрумском делу, док се приземље, осим самог базена, састоји од два блока намењена ватерполо и пливачком клубу, док већи део припада гледалишту са 400 места. Трећа целина садржи санитарни чвор са гардеробом. Иначе, базен ће моћи да прими до 3.000 посетилаца. Очекује се да ће почетком октобра већ бити изабран извођач радова, а потом у оптималном року од годину дана овај нови спортски комплекс може бити завршен. Члан Градског већа за инвести-

ције и развој Небојша Васиљевић, међутим, очекује да ће Министарство омладине и спорта прихватити и предлог да се источна трибина стадиона „Чика Дача“ догради и наткрије, за шта се такође конкурисало по Закону

о подстицају грађевинарства. Према његовим речима, у претходне две године, након скоро пола века од изградње, град је

ГРАДСКИ ФУНКЦИОНЕРИ НА ЛОКАЦИЈИ ЗАТВОРЕНИХ БАЗЕНА

Поред градње затвореног базена, што је већ прихваћено, град очекује да ће републичка средства бити одобрена и за реконструкцију источне трибине Стадиона „Чика Дача“, док ће средствима из ЕУ бити изграђена нова хала Градског сајмишта

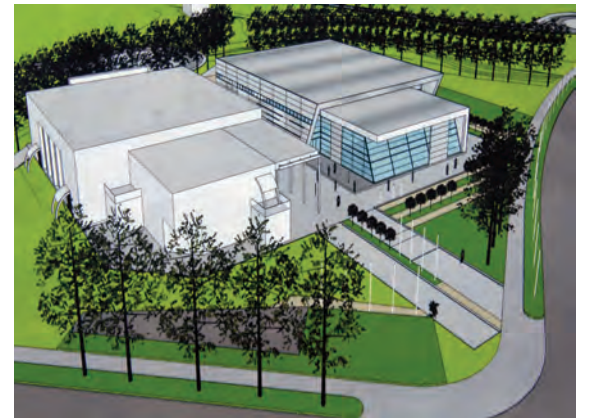
озбиљније уложио у реконструкцију стадиона, а сада се стварају услови да уз помоћ републичких средстава буде реализована и идеја нове источне трибине. Предвиђени бруто капацитет је 4.800 квадрата, од чега је за наткривање 2.700 квадрата, скоро до атлетске стазе. Према идејном пројекту прва фаза подразумева приземље и садржаје који су неопходни за такмичаре, док је на првом спрату предвиђен апартмански део за спортисте, као и део за медијско праћење, што би, како Васиљевић наглашава,

испунило све стандарде по категоризацији ФИФЕ и УЕФЕ.

Осим тога, на локацији поред хале Градског сајмишта, отворене марта 2007. године, како тврди Васиљевић, ускоро ће се бити изграђена још једна, од 2.100 квадрата са анекним делом од око 600 квадратних метара. Град је, открива он, конкурисао за средства из европских предузетничких фондова, а пројекат оквирне вредности

1,4 милиона евра је одобрен и означен као значајан за даљи развој региона.

- Прави пројекти, можда, у једном тренутку и нису препознати од локалне средине, али време-

ИЗГЛЕД БУДУЋЕ ДРУГЕ ХАЛЕ САЈМИШТА

ном, економском оправданошћу, индиректном и директном коришћу бивају препознати као значајни за град и шири регион, и то од стране Европске Уније, подсећа Васиљевић, додајући да је било доста критика на рачун актуелне власти када су пре неколико година започели реализацију идеје да Крагујевац постане сајамски град.

Главни пројекат је у изради, а са изградњом уз учешће европских средстава од око 90 одсто вредности (10 одсто улаже град), требало би да се крене почетком наредне године.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

МАРКЕТИНГ
333 111
333 116
marketing@kragujevacke.rs

STAMBENA ZADRUGA „NAPREDAK“
OSNOVANA 1974
Ul. Kralja Aleksandra I Karađorđevića br.1 03

36 GODINA POVERENJA

OBAVEŠTAVAMO buduće kupce da ugovaramo prodaju **STANOVA** od 30 m² do 70 m² **LOKAL** od 39 m² /preko puta ATD-a/

NA LOKACIJI ZMAJ JOVINA 45
Rok završetka stanova OKTOBAR 2010.god
Odmah useljiv i uknjižen nov lokal na lokaciji ul.Tanaska Raiića br.5 .P=38.90 m²

Stambena zadruga „Napredak“,izdaje poslovne prostorije na uglu ul.Kralja Aleksandra I Karađorđevića i Bul. Kraljice Marije/kod Velikog parka/ i to:
1.Poslovni prostor na II spratu ,površine 142,40 m²,poseban ulaz,koji se sastoji od 5 kancelarija,2 mokra čvora,1 čajne kuhinje
2.Poslovni prostor u suterenu,dve prostorije površine 14,00 i 22,00 m²/ilil/prodaje

Navedene prostorije su opremljene sa pripadajućim inventarom.
NAVEDENE PROSTORIJE SE MOGU IZDATI U MANJOJ POVRŠINI

ЏУДО КЛУБ У ЦЕНТРУ ГРАДА

Тренинг сала на поклон

Власник „Алекс клуба“ у Улици Бранка Радичевића 7. Слободан Голубовић уступио је део пословног простора на овој адреси Теквондо савезу централне и југоисточне Србије. Салу од око 70 квадрата за тренинге, без надокнаде, од недавно користи овдашњи Теквондо и џудо клуб „Кодокан“ Зорана Стевића.

У вежбаоницу је уложено 7.000 евра, а донатор који се у младости бавио „фул контактом“ наглашава да нема скривених пословних амбиција. Ту ће тренирати његов осмогодишњи син Никола, који се већ годину дана бави џудоом и тренутно се припрема за међународни куп у Београду. Осим тога Голубовићев циљ је да, како каже, и остала талентована деца напакон добију услове за озбиљно бављење овим олимпијским спортом.

А. Ј.

КРЧМАР ДРАГАН ПЕТКОВИЋ СА СУПРУГОМ И ЂЕРКОМ

НА ДОЧЕКУ ХЛЕБ И СО,
А ЗАТИМ ПУНА ТРПЕЗА

ГОДИШЊИЦА МОТО КЛУБА „СМАК“

ГРМЕЛО ОД МОТОРА И МУЗИКЕ

Први рођендан мото клуба „Смак“ прослављен је у суботу у етно амбијенту крчме „Ко то тамо пева“ у Равном гају. Друго окупљање моториста „Смака“, прво је било оснивачко у Брњици, била је стварно добра журка за неколико стотина „бајкера“ из Србије, бивших југословенских република, Бугарске, Русије,...

Били су ту „Ноћни вукови“ из Москве, „Вукови“ из Скопља и „Вукови“ из Софије, „Манчуре“ из Чачка, „Пробајкери“ из Горњег Милановца, „Буба занети“, МК и „Архангели“ из Крагујевца. Угошћени су по шумадијском обичају хлебом и сољу, јагњећом чорбом, купусом из земљаног лонца, роштиљом, печењем, ракијом и пивом...

Све то код крчмара Драгана Петковића, који је морао да проширује простор за пријем.

Гости којима сеоски туризам и околни мотели нису могли да обезбеде смештај, разапели су шаторе у дворишту и воћњаку домаћина, где се налази и аутентични аутобус „Крстић и син“ из легендарног филма „Ко то тамо пева“. За њега су гости из Зрењанина донели и прави кључ, показали како се отвара „ко нов“ и поклонили га домаћину, који је иначе до сада за отварање користио мотоциангле.

Пажњу моториста привукао је и камион „доц супер“ из Другог светског рата, америчке производње. За њега мајстор Мика Бошица из Жировнице тврди да је јачи од „хамера“ јер савлађује све препреке.

Грмљавину мотора, кад је пао мрак, надјачале су легенде рокенрола Најдан и Зоран из „Смака“, уз припомоћ „Радног напона“, бенда из Краљева. Концерт испод стамених крошњи јабука и крушака осветљавале су бакље и мобилни телефони.

У међувремену су размењени и поклони. Најоригиналнији слављеници су добили од Уроша Миленковића Уркета из Панчева – гуму „харли дејвисона“ украшену ланчаником. Домаћини су гостима уручили силне захвалнице, онима из иностранства и бонове за чорбу, а једна је припала и колеги Жарцу – за мотор који има највећу потрошњу.

Тако је све потрајало „до дубоко у ноћ“, било је лудо и незаборавно, али уз једну веома озбиљну поруку: бајкери су дисциплиновани возачи, који се ограђују од уличних тркача, некултурних таксиста и свих друмских разбојника. Зато после славља нису завршили на својим моћним машинама – већ под шаторима.

Текст и фото Милош Ићковић

ЂОФА ПРИМА ПОКЛОН ОД УРКЕТА ИЗ ПАНЧЕВА

РАЗМЕНА ПОКЛОНА И ЗАХВАЛНИЦА

„СМАКОВЦИ“ НАЈДАН И ЗОРАН ПРВИ ПУТ ЗАЈЕДНО

„ПОЛИЦАЈКА“ У ГРУЖАНСКОЈ УНИФОРМИ

БАЈКЕРИ ИМАЈУ И ЛЕПШЕ
Половине

ШАТОРИ СУ ЧЕКАЛИ ГОСТЕ НА
ПОЧИНАК ДО УЈУТРУ

МАРКО РАДОЈЕВИЋ, ПРОФИЛ

Профил сањање - од Белошевца до Европе

Потеру води Милан Пурић

Дете сам надничара из Белошевца, али сам непрекидним радом и учењем (и даље учим), успео да створим производ који је постао један од крагујевачких брендова. Створио сам и велику породицу, на коју сам веома поносан, срећно сам ожењен и имам четворо унучади, каже на почетку Марко Радојевић, који по називу своје фирме „Профил“ има истоветан надимак.

Како и где си провео детињство?

Безбрижна јурцања Белошевцем, купање на Ждралици, Основна школа „Драгиша Луковић Шпанац“, уз непрекидно помагање родитељима у тешком раду, то су моја сећања, лепо детињство, гледано из данашње перспективе.

Шта је породица значила у твом животу?

Породица је светиња која се наслеђује од деде и оца коју треба чувати и неговати као очи, јер је она главна потпора и заштита сваком човеку. У њој човек на крају сумира како је проживео свој живот и колико је у њему успео.

Како је изгледао момачки живот из угла Белошевца?

Поред корзоа, позоришта и биоскопа у граду, постојале су и друге активности код нас у приграду. Ту су се догађале и прве љубави, касније потврђиване у Шумарицама, које су прерастале у бракове који су дуго трајали. Оснивали смо и оркестре, почињали да се бавимо разним спортовима и сазнавали много о животу који је пред нама. Све то време рад је био неизбежан јер се само тако долазило до минимума неких средстава да можемо себи и девојкама да приуштимо бар мало задовољство.

Био си спортиста, шта си дао спорту, а шта добио од њега?

Спорт је од мене направио човека који је спреман да се такмичи и подноси велике напоре, како физичке тако и умне. Саставни део спорта су и победе и пораз, исто као и у животу. После разних падова, и на струјачи (био сам рвач) и у животу, најважније је било не остати на поду, већ устати и доказати себи и другима да је победник онај који је на крају на ногама. Спорт ми је дао, пре свега, незаборавне и вечне другове и пријатеље, а и поверење у систем у коме сам живео. Покушао сам да се одужим спорту дајући му своје време, искуство и на крају материјално помажући рвачки клуб „Раднички“ (седам година био сам главни спонзор и финансијер), па потом и мушки и женски одбојкашки клуб „Раднички“, као и фудбалски клуб. Као вођа локал-патриота доста сам помагао и фудбалски клуб „Победу“ из Белошевца као једну од мојих трајних спортских љубави.

Како се постаје приватник у социјалистичко време?

Кад сад вратим филм, никад се сад не би на то усудио. Оставити тада сигуран посао у Наменској и са двоје мале деце изаћи на улици и

традицију и историју радничког града са фабричким сиренама и првим и петнестим у месецу, када се примају плате и када буквално постане велика кошница

почети самосталан посао могао је само лудо храбар или неразуман човек. Ипак, сам поносан сам што сам тада био вероватно први који је тако нешто урадио.

Како се Крагујевац мењао у пословном смислу за ових скоро 30 година колико си ти приватник?

У првих десет година имао сам потпору и разумевање од свих у тадашњој Југославији и Крагујевцу. Тада смо, не само ја већ и многе моје колеге, успели да направимо стабилне фирме. Имали смо много помоћи, поготово од Привредне коморе. Нажалост, последњих петнаестак година настао је суноврат који траје и сада. Данас млади који желе да започну посао морају да имају још више храбрости него ми некад јер помоћи углавном нема ни са које стране. Чини ми се да се са свих страна само отима од Привредне коморе и да се томе не види крај и не знам ко ће пре да попусти, држава којој све више треба, или ми да погасимо фирме које још некако успевају да раде.

Шта за тебе значе уредно плаћени радници и измирене све обавезе према држави?

Докле будем успевао да задовољим и испоштујем своје раднике и државу, ја ћу радити. Кад то више не будем могао, угасићу фирму, јер то осећам на својим плећима као највећу моралну обавезу. Ми који радимо у производњи посебна смо фела људи и имамо своје кодексе који су, чини се, јачи и чвршћи него код других.

Хуманост на делу, како то изгледа у твом случају?

Неко као ја ко је почео као дете да ради барабар са својим родитељима надничарима, који су на туђим њивама радили и борили се за живот своје породице, сигурно је веома осетљив на проблеме и недаће других. Научен сам да све што имам поделим са породицом и другима из окружења. Увек сам се одазивао и помагао у границама могућности најугроженијима, поготово у време ратова и патњи српског народа. Са почившим владиком Савом у Дивостину сам у ратно време издржавао двадесеторо деце ратних сирочића.

Какав је крагујевачки дух?

Крагујевац има два духа. Један новокомпоновани и један онај стари. Новокомпоновани је као пуштени дух из боце. Он је супер активан

Крагујевац има два духа, један новокомпоновани, који је као пуштени дух из боце, он је супер активан, јер млади живе бурно и брзо 24 сата дневно, други је дух који има

јер млади живе брзо и бурно 24 часа дневно, покушавајући да нађу своје место у друштву. Изворни дух је онај који има традицију, историју, раднички град са фабричким сиренама и првим и петнаестим у месецу када се примају плате и када град буквално постане велика кошница.

Ко су неки од Крагујевчана који симболизују дух Крагујевца?

На пример, Мирко Бабић и Кеша као глумци, затим познати музичари, бивши и садашњи политичари и, наравно, пуно осталих који су оставили неизбрисив траг у граду.

Шта мислиш о великом механичком приливу становника у Крагујевац током 40 последњих година?

Крагујевац има велико срце, али се бојим да му не препукне од велике бригае да све те људе удоми на

прави начин. Град је направио пропуст неприхвативши те људе, који често нису долазили својом вољом, на прави начин. Они су зато стварали своје лобије и повезивали се на „земљачкој“ основи, често доводећи своје пријатеље, иако нису били способни за задатке који су их у оваквом граду чекали. То је доводило до услова који омогућавају корупцију, што је свакако веома лоше за град. Град је требало да их постепено уводи у одговорне послове кад се за то створе услови, а они науче како се одговорно управља градом и његовим ресурсима. У перспективи ћемо се сигурно изборити са тим.

Који део града највише волиш?

Нормално, Белошевац. Ту сам ловио прве ракове и рибе у Ждралици. Ту сам прво гледао лепе Крагујевчанке како се купају. Веома волим и Шумарице, иако су сад страшно запуштене, јер су они некад бели споменници постали црни и само се назиру из високе непокошене траве. Нема ни осветљења ни минималне расвете. Потребна је радна акција да се то доведе у ред.

Шта твоји партнери из иностранства цене у Крагујевцу?

Одају признање локалној власти која је центар града улепшала многобројним цветним засадама, што годи оку. Највише се ипак цени срданост, гостољубивост и отворен и пријатељски однос наших грађана према свим гостима.

Какав је спорт данас у Крагујевцу?

Ниво спорта је, уз свесрдну помоћ локалне власти, подигнут на виши ниво. Потребно је било мало средстава да се помогне малим клубовима, поготово из сеоских и приградских средина. Но, свакако није добро да се градска каса задужи зарад једног клуба који ће после две или три године такорећи нестати са спортске сцене, а људи који су узели доста пара отићи из града. Ја сам више за масовност у којој би крагујевачка деца добијала могућност да постану прави спортисти у свом граду. Од наших пара наша деца морају да имају здрав спорт и здрав живот.

Волиш ли да идеш на пијак?

Волим да идем и да гледам не само воће и поврће, већ и да се мало нашалим са лепим руменим тетама које то продају. Наравно, ту срећем и Крагујевчанке, које су најлепше жене, не само Србије већ и шире.

Каква је околина Крагујевца, а какав сам град за живот?

Крагујевац је тежак за живот јер је изгубио село у свом окружењу. Људи који су из села дошли да раде у „Заставу“, која је пропала, у међувремену су заборавили како се ради на селу. Тако је и Крагујевац остао без најважнијег залеђа, а у појединим селима „руководилац“ омладинске организације има 80 година.

Шта би волео да град има а сада нема?

Више доброг ваздуха који ствара пуно више зеленила, затим кеј поред Лепенице који би заменио некадашњи корзо, више машовито осмишљених простора где би се разне генерације међусобно дружиле и комуницирале уз разноврне кружоке и друштвене догађаје. Наравно, ту су и уређена оба језера и затворени базен. Град би морао да се шири према предграду и да се не гледа само како ће која локација да се претвори у грађевинско земљиште.

Какав ће тај Белошевац бити за 30 година?

Све док није дошла нова власт Белошевац је био класична „долина глади“. Доста је почело да се гради, али често, нажалост, на погрешном месту. Белошевац иза себе има Жеље коме треба вратити душу. Раднички дух ће помоћи да се изградњом једног од најлепших насеља на Метином брду опет врати стари сјај.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Добио сам наук да као што се град диже или спушта, тако и мој живот увек буде испуњен борбама у којима мора да се победи. Крагујевац се кроз векове бори и трансформише да преживи и тај његов борбени дух се уселио и у мене. Дао сам један од препознатљивих крагујевачких брендова који се сада може наћи и у Русији, Канади, Америци, Швајцарској, Бугарској, Румунији и још пуно других земаља.

megabelt®

Putnički i teretni program
Poljomehanizacija
Motocikli i bicikli

GUME

ULJA

REMEENJA

Auto delovi
Auto kozmetika

klasično klinasto, nazubljeno, polu-v/PJ/PH, transportno, sintetičko, zupčasto, varijatorsko, okruglo, extremultisati...

Mala Vaga, Kneza Mihaila 106, Telefon 325 236

RADIO 34

KRAGUJEVAC
Milice Sreckovic br.25

tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099
fax: +381 34 324 300
e-mail: radio34ka@yahoo.com

...prvi na skali 88,9 Mhz...

Пише Маргита Цветковић

ЖИВОТОПИС СЛИКАРА МОМИРА МОМЕ КНЕЖЕВИЋА

Поетика Црвене стије

Иако у Крагујевцу живи и ствара тридесетак година и мада је сликар особеног стила добро знан љубитељима уметности, Момир Мома Кнежевић ретко завређује пажњу овдашњих медија. Још ређе су Крагујевчани имали прилика да прате развој овог сликара пореклом из Црне Горе, јер је последњу велику самосталну изложбу имао пре 11 година у Уметничкој галерији Народног музеја, док је задњи пут у Крагујевцу излагао 2000. године у Галерији СКЦ-а. Он сам каже да није згодно излагати сваке године у истом граду, те да ваља направити паузу, показати другим срединама шта ради, али да је најважније направити нешто ново како се човек не би понављао са истим сликама.

- Први пут сам дошао у Крагујевац 1979. године, после земљотреса у Црној Гори, када је владика Сава Вуковић, по повратку из Америке, позвао мог колегу Драгана Марунића и мене да одсликамо цркву (650 квадрата) у Дивостину, што смо ми урадили секу (сувом) техником за годину дана. Владика је то финансирао сопственим парама и посветио својим родитељима. Потом сам радио још једну цркву у Малом Поповићу код Раље, а у међувремену сам копирао фреске по многим манастирима, прича Мома, додајући да је одлазио и увек се враћао у крагујевачку Сарајлијину улицу, у кућу у којој живи са супругом Зорицом, у којој је подрум претворио као радни простор.

Нажалост, ни Кнежевић, као ни остали крагујевачки сликари, нема атеље, због чега је принуђен да се сналази како зна и уме. То му, каже, није тешко јер је научио, радећи по манастирима, да сам себи импровизује услове. Кнежевић је 15 година копирао фреске по многим црквама и манастирима. Радио је у Грачаници, Морачи, Пиви, где је фреско сликарство учио од сјајног Наума Андрића, а пре и после дипломирања на Академији уметности у Приштини (1986), усавршавао се на разним специјализацијама (у Прагу, Загребу код Стевана Лукетића и Еда Муртића, био стипендиста шпанске Владе), а 1990. постао доцент на приштинском Факултету уметности. Те године имао је у Крагујевцу прву самосталну изложбу у малом Ликовном салону, и од та-

да све до данас путује на предавања и вежбе које држи својим студентима на факултетима у Звечану и Требињу.

■ У свету лирске експресије

Кнежевић се по завршетку академије једно време бавио мртвом

природом, портретима и фигурацијом, која је временом нестајала и прелазила у сликарство које је везано за предео где је рођен (Петровићи), тако да његове слике (асоцијативни пејсаж) припадају свету лирске експресије.

- Ја из једне слике улазим у другу, тако да се сво моје сликарство може посматрати као једна слика. Човек треба да слика оно што осећа и, уз те емоције, потребни су дисциплина и рад, да се не изађе, како кажу спортисти, из форме. Потребно је, исто тако, показати то јавно, ставити на увид људима и видети какве су реакције, без обзира да ли су позитивне или негативне. То сучељавање, као и поређење са другима, врло је важно, јер нема смисла држати слике испод кревета, каже Мома Кнежевић, иначе већ 20 година ванредни професор на Факултету уметности из Приштине (Звечана) и од прошле године професор зидног сликарства и сликарских тех-

Моје сликарство везано је за крај где сам рођен, а последње изложбе асоцијативних пејсажа су циклуси предела око и испод Црвене стијене, једног од најстаријих станишта на земљи, каже уметник пореклом из Црне Горе који живи и ствара у Крагујевцу

„АТЕЉЕ“ МУ ЈЕ ПОДРУМ КУЋЕ У КОЈОЈ ЖИВИ

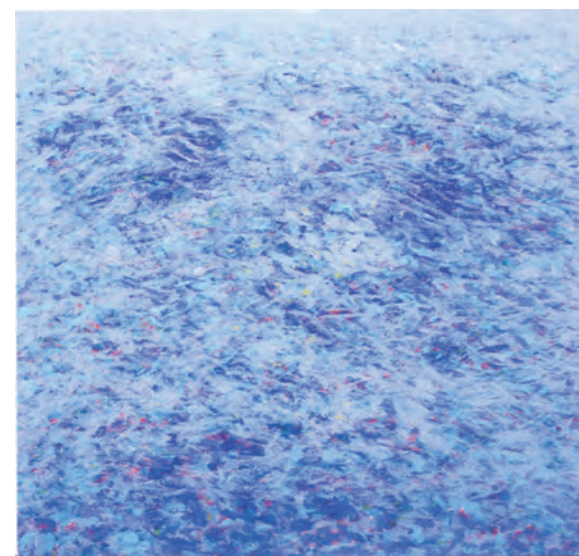
ника на Академији ликовних уметности у Требињу, који је ове године имао запажене изложбе у земљи и иностранству.

Управо се вратио из родне Црне Горе, са последње овогодишње изложбе коју је у августу имао у чувеној будванској Галерији „Санта Марија“, у оквиру „Града театра“, у којој је имао 27 слика великих формата. Није згорег поменути да је Мома

под и око Црвене стијене, објашњава Мома и каже да је његова породица ту имала кућу и имање, који су потопљени за изградњу хидроакумулационог језера, да је одатле ишао у основну и средњу школу, а да је сада остала само једна кућа у којој живи његова рођака.

■ Слика као природа

Отуда, тумаче ликовни критичари, Кнежевићев нови циклус слика има за тему „његову стару опсецију пејсажом, оним исконским, што је далеко од сивила и нехуманости урбаног живота“, те да настоји да „додир са реалним пејсажом искористи као повод да

КАТАЛОГ ЗА НЕДАВНУ САМОСТАЛНУ ИЗЛОЖБУ У БУДВИ

наслика духовни лик завичаја, да наслика заправо своју личност". Или, како је то красно приметно Срето Бошњак, „Кнежевић не слика природу (ни по природи), али слика као природа: ништа не понавља, али се стално обнавља.“

А сам аутор циклуса слика „Испод Црвене стијене“ каже:

- Изгледа да сам, као што је већ неко рекао, читав живот сликао једну слику. У последње време,

ене

мада не знам докле ће тако ићи, практично улазим из слике у слику са малим варијацијама, што се тиче расположења, колорита, додира, формата, технике...

Иначе, пре Будве, Мама је у јулу имао изложбу у Бургасу (Бугарска), где је излагао слике малог формата, асоцијативног карактера, са сличном темом, а 5. октобра чека га изложба у Тивту, у галерији „Никола Бућа“, на којој ће такође бити слике из новог циклуса асоцијација у црно-белом и сивом тону, са додиром црвене и плаве, чиме ће заокружити нови циклус. Очекује га и изложба минијатура у Горњем Милановцу, где се одржава светско бијенале уметности минијатуре, као и у Мајданпеку, где је ових дана добио специјалну награду за сликарство „Мајдан арт“. Учествоје и на изложби цртежа малог формата у Шапцу, а чека га и Октобарски салон у Ковину, а можда и самостална изложба у Сомбору.

Мада волим да идем по кафанама, нисам сликар боем. Мишљење да уметници морају бити сиромашни, прљави и запуштени и да су увек полуијани асоцира на Монмарт. Сликаство је озбиљна професија у којој мора доста да се ради, да уметник буде самоиницијативан, ажуран, предузимљив. Тешко је бити добар сликар а мало радити, јер није довољан само таленат. Наравно, уз рад и таленат, потребне су и паре, коментарише Кнежевић своју ак-

тивност на уметничком и педагошком пољу.

Без обзира што критичари сматрају да „слика непосредно, рекло би се са лакоћом“, Кнежевић је веома динамичан, и ма у ком друштву да се нађе страшно прича о уметности. Заједно са колегама Гораном Ракићем и Зораном Игњатовићем је својевремено формирао Подружницу УЛУС-а у Крагујевцу.

Имали смо свега 11 чланова, активних и неактивних, међу којима половина није имала статус академских сликара. Сада се много тога променило, нарочито од када је отворен ФИЛУМ, тако да има доста значајних стваралаца млађе генерације и бар ја знам педесатак веома активних уметника. Поред Ненада Ристовића и Бојана Оташевића, ту су и Јелена Тодоровић, Милица Антонијевић, Јелена Шарунић и многи други, сматра професор Кнежевић.

Ни овог пута не изостаје прича о непостојању сликарских атељеа

ИЗ БИОГРАФИЈЕ СЛИКАРА

Ђак многих професора и професор многих ђака

Момир Кнежевић рођен је 1949. године у Петровићима. Фреско сликарство учио је код Наума Андрића. Дипломирао је 1981. године на Одсеку за ликовно васпитање Наставничког факултета у Никшићу, у класи професора Николе Гвозденовића, а следеће школске године студирао је на прашкој академији (одсек реставрација), код професора Вацлава Поспишила. Дипломирао је (1986.) на Академији уметности у Приштини, у класи професора Муслима Мулићућа и убрзо почео да ради као асистент-сарадник вајарског атељеа код професора Стевана Лукетића у Загребу, а потом, годину дана, по позиву, као асистент-сарадник атељеа Еде Муртића. Крајем осамдесетих, годину дана провео је, као стипендиста шпанске Владе за сликарство, на Академији лепих уметности у Мадриду.

До сада је имао 49 самосталних изложби (10 копија фреска) и учествовао на преко 250 колективних изложби у земљи и иностранству. Добитник је шест награда за сликарство. Члан УЛУС-а. Ванредни професор на Факултету уметности из Приштине (Звечан) и на Академији у Требињу.

у граду, што је велики хендикеп за овдашње уметнике, јер су принуђени да раде по становима или школама. Крагујевац није једини,

ЛЕКСИКОН Крагујевца

У припреми је „Лексикон Крагујевца“, обимна публикација чији су издавачи Службени гласник Србије и град Крагујевац, у оквиру едиције „Лексикони градова Србије“.

Историја и савременост града биће представљени кроз око 2.200 одредница, а девет одабраних тимова по утврђеним областима, доста је одмакло у припреми ове капиталне публикације.

У договору са издавачима, „Крагујевачке“ објављују обрађене „одреднице“, али не по лексиколошким правилима, већ по заједничком избору онога што је мање познато или занимљиво.

ПРОНАЛАЗАШТВО: званично признато почиње у Крагујевцу развојем инжењерства и оснивањем Војно-техничког завода, тридесетих година 19. века. Конструисан је брдски топ Б-1, који је прво домаће артиљеријско оружје, а инжењерски официр Коста Кока Миловановић (1847-1905) развио је пушку *кокинку*. Машински инжењер Тодор Тоша Селасковић (1856 - 1901) први је српски конструктор алатних машина и водних турбина. Алатне машине израђене у Крагујевцу, добиле су високо признање на Светској изложби у Паризу 1889.

Развојем аутомобилске индустрије усавршавају се и крагујевачки мајстори који раде у *Заводима „Црвена засајива“*. Тако је инжењер Раиш почетком 20 века конструисао оригиналан, изузетно прецизан уређај за бушење цилиндара. У Крагујевцу данас ради преко 100 проналазача у различитим областима интелектуалне својине и они су организовани у Асоцијацију проналазача које делује у оквиру Предузетничке организације *Слоја*. Многи од њих су награђивани на сајмовима технике и технолошких унапређења, а најпризнатији од њих је Радиша Пљакић, оснивач предузећа Флорес. Пљакић је патентирао многе производе хране и пића који се производе широм региона, а његов најпознатији производ који је светски верификован (једини је српски производ који је заштићен патент у САД) је шљивовица *жуџа оса*.

Научноистраживачки рад у *Центру за сирна живља* условио је стварање великог броја сорти пшенице, јечма, овса, тритикале, ражи, које се користе у производњи семена, млинско-прехранбеној индустрији и индустрији алкохолних пића. Неке од њих (Рајац 2007, Славуј 2007, Ловћен 2008, Крагујевачка 56-С-200, Јагодинац 2008) представљају вишедоцентилске вредности, што потврђује и поступак репрознавања.

ХЕТТРИК: компјутерска он лајн играца која је настала у Шведској 1997. а у Крагујевац је стигла почетком 2000. године. Први хеттрикаши су били из *Црвених ђавола*, а званично најстарији играч је *Миша Ђаво*, чији је тим *КФК Раднички* стартовао 2004. године. Крагујевац од 2005. има своју регију са пар стотина играча, која сваке хеттрик сезоне организује *Ред девилс кул*.

КУЋА ПРОТЕ МИЛОЈА БАРЈАКТАРЕВИЋА: налази се у Улици Светозара Марковића бр. 21 и била је то приватна кућа проте Милоја Барјактаревића, пријатеља и сарадника Светозара Марковића који је у њој живео у периоду од 1873-1875. године. Грађена је у стилу старобалканске архитектуре. Подигнута је на равном плацу који је ограђен са свих страна фино профилисаним оградом од тараба.

У основи је правоугаона грађевина која у приземљу има четири просторије: у средини је једна већа, звана „кућа“, а лево и десно су собе. Рађена је у бондрук конструкцији са испуном од опеке, зидови су малтерисани и окречени у бело. На главној страни зграде постављен је трем и доклат. Испод доклата је подрум чији су зидови од ломљеног камена зидани у кречном малтеру. Посебан детаљ на кући представљају богато декорисане дрвене решетке „топлије“ на прозорима. Кров је вишесливан покривен ћерамидом.

Данас се у кући проте Милоја Барјактаревића налази стална етнолошка изложбена поставка Народног музеја у Крагујевцу, који је и корисник овог објекта. Утврђена је за непокретно културно добро-споменик културе 1948. године, а 1979. године категорисана је као културно добро од изузетног значаја.

КОД КРСТА: од доба *Немањиха* у средишту главног трга српских вароши постављао се крст који је симболисао православну хришћанску заједницу. Претпоставља се да се на месту данашњег трга Код крста у далекој прошлости налазио грм запис са урезаним крстом и да су се око њега држале молитве за заштиту становника и стоке од епидемија, као и молитве за кишу, а после верских церемонија, заветим данима и народним празницима, код записа се веселило и вијорило коло. Према предању, Турци су о овај грм обесили српско робље, због чега су га Срби мештани посекали. Потискујући Турке из српских насеља, **Милош Обреновић** је доносио наредбе о постављању крстова на главним раскршћима, као верских и националних симбола. На тргу у Крагујевцу, око 1830. године, у част првог хаџишерифа подигнут је велики дрвени крст, а око пола века доцније он је замењен гвозденим.

Сквер Код крста био је поприште значајних историјских догађаја: на том месту је 14. августа 1903. политичар **Сава Матић** одржао панегиричан говор у част посете **краља Петра првог Карађорђевића**, почео је Крагујевачки кравал 1904, пет година касније на великој првомајској прослави говорио је социјалистички првак **Триша Калцеровић**, грађани су бруно поздрављали војнике Дринске дивизије – ослободиоце. На тргу Код крста Немачки фашисти су 1941. обесили скојевце **Стевана Зарића** и **Божидара Петровића**.

Ово знамење је скинуто у ноћи између 22. и 23. јуна 1951. године и пренето у порту *Сйаре цркве*. *Завод за заштитиу споменика културе* је 1982. израдио елаборат којим се затражио враћање крста, али је тек 1990. градска Скупштина усвојила предлог Одбора за прославу 175. годишњице Другог српског устанка, да се крст врати на место где се, више од једног века, налазио. Политичко-идеолошке промене 90-тих пратиле су и урбанистичке промене, тако да је попличавање пешачке зоне исред трга Код крста (21. октобра 1990) створило грађанима амбијент за окупљања и јавна обраћања. Ово место постаје важан реални и симболични простор у свим политичким протестима који су уследили од 90-тих, као и радничким и другим грађанским протестима и иницијативама.

ЗЛАТНА ИСКРА: је назив међународног луткарског фестивала, чији је организатор крагујевачко *Позориште за децу*. Прва манифестација одржана 1994. године, као ни наредна, није имала међународни карактер. Био је то Луткарски фестивал малих форми, а организатор је била *Културно просветна заједница* Крагујевца. После две године одржавања, дошло је до паузе, која је трајала до 2001. године. Када је 2004. године основано Позориште за децу, оно

је преузело организацију сада међународног фестивала. Селекциона комисија врши избор учесника. Они углавном долазе из земаља источне Европе, из бивших југословенских република, а последњих година успостављена је сарадња и са Кином. На фестивалу се додељују Гран при „Златна искра“, друга и трећа награда. У питању се статуете истих форми, с тим што се прва величином издваја од друге две. Фестивал се традиционално одржава у мају.

УКРАТКО

Отворено о јавним просторима

Неформална група младих Крагујевца „Ливница урбане културе“ и МТВ Адриа организују у петак, 10. септембра, у Кнежевом арсеналу музички догађај „Ливница лејтсамерфест“, у оквиру промоције кампање „Отворено о јавним просторима“ Грађанских иницијатива из Београда. Програм почиње од 19 часова у Музеју „Стара Ливница“, где ће бити одржан разговор на тему ревитализације јавних простора. Догађај је отвореног типа и замишљен је као разговор представника институција и младих који су посебно заинтересовани да се баве заговарањем за већу доступност јавног простора и добијање неких конкретних простора у свом окружењу.

На трибини ће бити речи о могућности отварања неискоришћених и запуштених јавних простора у Крагујевцу за активности уметничких и организација цивилног друштва. Трибина представља наставак серије отворених разговора о јавним просторима, који се од почетка године одржавају у свим већим градовима Србије.

Потом ће од 21 час наступити бендови „Севдахбејби“ и „Земља грува!“, а након тога крагујевачка публика биће у прилици да чује ди-џеј сетове Флипа и „МКДСЛ-а“.

Улазнице, по симболичној цени од 150 динара, продаваће се на улазу у комплекс Кнежевог арсенала. Иначе, поред Скупштине града Крагујевца, „Застава оружја“ и овдашњег Дома омладине, догађај су подржали и НВО „Миленијум“, као и бројни медији.

Предавања о Настасијевићу

У част великог писца Момчила Настасијевића, у Београду се од почетка септембра одржава манифестација Фестивал једног писца, а овој прослави придружиће се и овдашња публика. Наиме, у Народној библиотеци ће се током септембра одржати серија предавања посвећена Настасијевићу, а све је почело оноведельном изложбом „Тајне Момчила Настасијевића“, те перформансом „Трагом Настасијевића“ који су извели глумци „Дах театра“ из Београда. Програми посвећени делу Настасијевића наставиће се сваког четвртка до краја месеца, а прво предавање одржаће песник Никола Живановић. Сва предавања почињу у 19 часова.

Почео упис у Школу рок музике Окџава

Једина школа рок музике ван Београда, која годинама учи младе Крагујевчане свирању рок и бас гитаре и бубњева, почетком нове школске године започела је упис нових полазника. Заинтересовани за упис у „Октаву“ могу добити све потребне информације путем телефона 064-315-1981 (професор Милан Милосављевић) или лично у просторијама на спрату Дома омладине (радним даном од 17 до 22 часа, а викендом од 11 до 19 часова).

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ЈОРДАН ЕРЧЕВИЋ, СЛИКАР

Све почиња на цртежу

Нажалост, у Србији не постоји ни једна установа нити институција која се брине о јубилејима, али ни о ствараоцима. То је тако, па ни оно што је вредно прослављања нема ко да прослави, сем ако се уметник сам не ангажује, каже Јордан Ерчевић, који ове године обележава пет деценија ликовног стваралаштва

Разговарао Мирослав Чер

У атељеу познатог крагујевачког сликара Јордана Ерчевића недавно је отворена изложба слика, скулпуре и цртежа под називом „Портрети - Животна дела - Триптих“. Овом изложбом Ерчевић почиње вишемесечни програм обележавања пет деценија свог ликовног стваралаштва и четири деценије Школе цртања и сликања.

Идеја Ерчевића је да у наредна четири месеца, тачније до децембра, разним изложбама представи свој рад, али и младе сликари који су потекли из његове школе. Тако ће крагујевачка публика већ септембра бити у прилици да види изложбу слика Школе цртања и сликања, а потом и изложбу под називом „Таленти“, где ће Ерчевић у свом атељеу представити дела Николе Говедарице, Маје Гавриловић и Ређе Дербогосијана.

Програм изложби биће наставак и у октобру и новембру, а централна манифестација прославе овог лепог јубилеја одржаће се у децембру, у галерији Народне библиотеке, када ће своје радове, поред Ерчевића, представити и Зорбић, Игњатовић и Николић.

Одлучили сте се да ова два лепа јубилеја прославите без велике помпе, али са бројним изложбама.

Нажалост, у Србији не постоји ни једна установа нити институција која се брине о јубилејима, али ни о ствараоцима. То је тако, па ни оно што је вредно прослављања нема ко да прослави, сем ако се уметник сам не ангажује. Пре пет година имао сам велику ретроспективу изложбу у Народном музеју, учинило ми се неприкладно да се понављам, па сам желео да овај јубилеј прославим изложбама и делима које сам лично селектирао. Сматрам да имам довољно искуства да сам одаберем дела која на најбољи начин представљају моје стваралаштво.

Трудио сам се и да одаберем радове које овдашња публика до сада није била у прилици да види. Срећна је околност што љубоморно чувам своје радове. Неке слика, упркос свему, нисам желео да продам, тако да сам сада у прилици да се представим квалитетним радовима,

Уједно прослављате и 40 година постојања Школе цртања и сликања.

То је јубилеј који се везује за мој педагошки рад, односно оснивања ликовног студија „Застава“, где сам био анагажован. Све је почело једноставном идејом да се омогући простор за рад крагујевач-

ким ликовним аматерима, којих је била заиста много. Занимљиво је да никад нисам престао са педагошким радом. Након „Заставе“, држао сам школу у Дому омладине, а сада се та школа одвија у мом малом атељеу. У том простору и даље спремам младе људе за академију - увек сам тежио томе да откријем нове таленте и да им помогнем да стигну да дипломе. Све у животу сам сам стварао, зато се трудим да младим људима мало олакшам бар те прве кораке у свет сликарства

Ликовни студио „Застава“ је у једном тренутку постао центар ликовних дешавања у граду.

- Када сам дошао у Крагујевац, 1961. године, схватио сам да у граду има врло мало академских, образованих сликара - Света Младеновић, Јелена Петровић, Владан Суботић и Бане Јаковљевић. Дакле, веома мали број професионалних уметника који се нису бавили педагошким радом.

Убрзо сам открио веома много талентованих људи који су радили у „Заставиној“ Ковачници. Ту су некада били најтежи услови за рад у фабрици, а ти људи су сјајно радили и први полазници атељеа су били управо радници Ковачнице. Одатле је све кренуло, а онда смо добили простор у „Заставиној“ амбуланти. Веома брзо придружили су нам се сви они који се желели да нешто науче и да се друже са сликарима. Ту нису долазили само они који су се бавили сликарством, већ сви уметници града.

Наравно, тада су сви долазили потпуно бесплатно, а данас је све комерцијализовано, тако да не верујем да нешто слично може поново да се организује. А истина је да је много добрих сликара изашло из тог студија.

Кога бисте истакли од тих уметника?

Има их много и не би било праведно да неког прескочим. Отприлике двадесетак њих је завршило академије и веома ми је драго што многи и данас истичу да су потекли управо из те школе. Често кажем да сам урадио много у својој каријери уколико могу да кажем да сам бар мало допринео томе да Крагујевац постане центар ликовне уметности. Истина је да је овај град имао јаку базу, али није било услова за рад, ни средње школе, ни ликовне академије, где би млади могли да стичу знање.

У том периоду, када сам после студирања у Београду стигао у Крагујевац, као један од најбољих студената академије, недостајала ми је афирмација. И морао сам из почетка да градим каријеру, поново да се доказујем. А управо та жеља за доказивањем и успехом натерала ме да се бавим педагошким радом.

Највеће ми је признање када неко од мојих ученика пошаље

„ Све у животу сам сам стварао, зато се трудим да младим људима мало олакшам бар те прве кораке у свет сликарства

младе таленте код мене да их спремам за академију. То значи да они верују и данас у моје знање и суд да могу неком да помогнем. То сам много пута доживео и то ми је лична сатисфакција, много битнија од многих награда.

Портрети и скулптуре су обележје Ваш рад.

- Ретко је у уметности да уметник сам себи буде и критичар. Мислим да сам у томе временом успео. Сматрам да квантитет доводи до квалитета. То сам научио из технике акварела - пре 30 година однео сам скоро 150 акварела за селекцију за изложбу у Народном музеју. Одабрано је четрдесет радова, али сам добио критику да само један вреди. И заиста је било тако, јер само један рад је могао да буде изложен на свакој изложби акварела, а остали тек на неколико. Кроз ових педесет година рада пролазио сам кроз различите фазе. Несвесно сам био под утицајем других сликара. Надежда Петровић је имала велики утицај на мој рад, касније и дела Сутина, Ван Гога и експресиониста. Важно је бити самокритичан. Зато бих додао да су и моји цртежи битан део моје личне карте. На цртежу све почиња и портрет и скулптура и акварел. Цртеж је темељ, а верујем да сам одличан цртач.

ПРЕМИЈЕРА ФИЛМА НИКОЛЕ РАКОЧЕВИЋА Шишање

Српска биоскопска публика биће у прилици да почетком октобра погледа нови филм „Шишање“, у коме главну улогу тумачи млади крагујевачки глумац Никола Ракочевић. То је прича о одрастању, љубави, оданости и погрешним изборима главног јунака Новице. Он је математички геније који мисли да ће све своје дечачке снове, поштовање и љубав остварити уколико се придружи једној од група навијача. Вођен харизмом навијачког вође Ређе (игра га Виктор Савић), и љубављу према својој комшиници Мини (тумачи је Бојана Новаковић), Новица постаје вођа навијачке и скинхед групе. Иначе, овај филм потписује Стеван Филиповић, који је публици познат по свом првенцу „Шејтанов ратник“ из 2006. године.

Филм упућује на заслепљеност младих људи погрешном идеологијом и на то колико је мало погрешних корака потребно човеку да уништи свој и животе својих најближих.

У глумачкој екипи су и Никола Којо, Наташа Тапушковић, Драган Мићановић, Предраг Ејдус.

Филм „Шишање“ ће на редовном биоскопском репертоару бити од 7. октобра, а по свему судећи крагујевачка публика ће моћи да га види само на ДВД-у.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 9. септембар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Фестивал једног писца -
„Мој лични Настасијевић“
Предавач Никола Живановић,
песник

Петак, 10. септембар, 21 час
Кнежев арсенал
„Ливница Лејтсамерфест“
Наступају „Севдахбејби“, „Земља
грува!“, ди-џеј Флип и „МКДСЛ“

Субота, 11. септембар, 12 часова
Позориште за децу
Представа „Успавана
лепотица“
Режија Живомир Јоковић

Субота, 11. септембар, 21 часа
Бачки трг
Концерт крагујевачких
група „Форевеј сторм“ и
„Даркшајнс“

Уторак, 14. септембар, 20 часова
Арт-кафе галерија СКЦ-а
Изложба слика под називом
„Хеката“
ауторке Јоване Аврамовић, студента завршне године ФИЛУМ-а,
одсек за зидно сликарство

Уторак, 14. септембар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Представљање новог броја
часописа „Кораџи“
Учествују чланови редакције

Среда, 15. септембар, 18 часова
Позориште за децу
Представа „На белу недељу“
Режија Веселин Бојдев

„ЗЛАТНИ ПИНЦУМ” ИВАНИ
РЕТАС И СРЕЋКУ ДИВИЋУ

За 7 у 7 чиста десетка

У посебној категорији за најбољи српски туристички филм, крагујевачки аутори освојили, другу годину за редом, престижну награду за остварење „7 у 7”. Кроз причу седморо људи, у седам минута до седам часова ујутру, на седам различитих локација, представљен Крагујевац као важна и интересантна туристичка дестинацију

На тек завршеном Међународном фестивалу туристичког и еколошког филма „Силафест”, који се одржава на Сребрном језеру, крагујевачки филмски двојац Ивана Ретас и Срећко Дивић другу годину за редом освојили су престижну награду. У посебној категорији за најбољи српски туристички филм, чији је циљ да подстакне што више домаћих аутора да креирају квалитетне филмове о Србији, они су добили награду „Златни пинцум” за остварење „7 у 7”. То је највеће признање за ауторе из региона Југоисточне Европе и уједно најзначајнија награда за српски туристички филм.

Тај филм настао као тежња да се Крагујевац представи на нови начин и покаже у чему све туристи који посете привредни и културни центар Шумадије могу да уживају. Филм „7 у 7” представља јединствену позивницу у Крагује-

вац, какву би требало да има сваки значајнији град и туристичко место у Србији.

Реч је о остварењу кратког метра, који кроз причу седморо људи из њихове свакодневнице, у седам минута до седам часова ујутру, на седам различитих локација, представља Крагујевац као важну и интересантну дестинацију за пословне људе, политичаре, културологе, историчаре, али и туристе из земље и иностранства.

Иначе, ове године на „Силафесту” у званичној селекцији било је 67 филмова из 58 земаља света. Прва награда, Гран при припао је филму „Афрички изгубљени рај” Џејмса Бирна о пустошењу националног парка Горонгоза у Мозамбику, као последице вишегодишњег грађанског рата. Овај високобуџетни филм спада у врхунска остварења „Нешнл џеографика” и истовремено поседује и еколошку и туристичку димензију, јер не промовише само проблем уништења флоре и фауне у једној од највећих афричких оаза, већ представља и позив за све љубитеље животиња и природе из целог света да посете ову јединствену оазу.

Међу осталим српским туристичким филмовима истакало се још и остварење „Бавоља Варош” режисера Јована Маринковића, коме је додељена награда „Сребр-

ни пинцум”. Филм на продуховљен начин описује једно од 77 светских чуда природе на планини Радан покрај Куршумлије и открива магичну привлачност и тајновитост ове јединствене туристичке локације у Србији.

У жирију овог престижног фестивала ове године седели су Дејвид Купер, Сара Џеј, Пули, Споменка Сарага, Мирјана Ојданић и Љиљана Черовић.

Да подсетимо, Ивана Ретас је у протекле три године добила преко десет значајних међународних и домаћих признања за професионални рад и филмове које је урадила у сарадњи са колегом Срећком Дивићем. Занимљиво је да филм „7 у 7” није прошао ни један конкурс за доделу средстава, па су овај одличан пројекат аутори сами финансирани.

ИВАНА РЕТАС И СРЕЋКО ДИВИЋ И ОВЕ ГОДИНЕ ОСВОЈИЛИ НАГРАДУ „ЗЛАТНИ ПИНЦУМ”

ИЗЛОЖБА ЦРТЕЖА

Симболи и знакови

Млади уметник Војислав Недељковић представиће се у галерији „Мостови Балкана” овдашњој ликовној публици серијом цртежа, већег формата

У галерији „Мостови Балкана”, вечерас од 20 часова, биће отворена изложба цртежа младог сликара Војислава Недељковића, коју ће овдашња публика бити у прилици да погледа до 22. септембра. Реч је о цртежима на картону, у чијој су изради коришћени различити материјали, као што су графит и акрил. Сви цртежи су, иначе, великог формата 180x140 центиметара.

У каталогу изложбе Слађана Варагић наводи да у потрази и промишљањима, својственим младом уметнику, Недељковић одабира цртеж као медиј за презентацију своје идејне и визуелне целовитости у овом тренутку. Експресивним цртежом и разухњеним формама афирмисао је стваралачку снагу покренуту интуицијом и унутрашњом енергијом.

У најновијем циклусу цртежа Недељковић боји свој ликовни простор изузетном снагом. Формом експресивне гестуалности, овај аутор постепено гради своју сопствену поетику.

Добро организована поља густо збијених линија, са белинама и акрилним интервенцијама, сведоче о снажној стваралачкој осетљивости овог младог аутора, сматра Варагићка и додаје да се у цртежу овог уметника постиже изузетно складан композициони однос. Визуелна терминологија овог аутора, анимира одређене поетске симболе и знакове.

У својеврсној комуникацији Недељковић на својим цртежима успева да на изузетан начин усклади енергију и стрпљење, као и да хармонично успостави додир јаког импулса и савршене контроле, сматра Слађана Варагић.

Иначе, овај двадесетосмогодишњи уметник рођен је у Пожеги, а дипломирао је на Факултету Уметности у Звечану, на смеру графика, у класи професора Зорана Јовановића Добротина. Члан је УЛУС-а од 2007. године, а до сада је имао три самосталне и био учесник више колективних изложби. Занимљиво је да је Војислав Недељковић своју прву самосталну изложбу имао у Крагујевцу, пре четири године у Галерији СКЦ-а.

„АЛНАРИ” И „КРАГУЈЕВАЧКЕ” НАГРАЂУЈУ

Знам како да смршате

Два најбржа читаоца „Крагујевачких” биће и овог петка у прилици да добију занимљиву књигу издавачке куће „Алнари”. Овога пута реч је о издању „Знам како да смршате”, аутора Пола Макена.

Потребно је само да у петак, 10. септембра, позовете 034 333 111, после 10 часова ујутру, и будете најбржи. Добитници ће своје књи-

да претерујете у исхрани, да контролишете пројдрљивост и будете у потпуности мотивисани да вежбате! Пол Макена развио је напредни систем за мршављење који ће изменити ваше мишљење, ставове и уверења о вашој личности, о вашем здрављу и храни коју једете како би вам помогао да сасвим лако преузмете контролу над начином исхране и заувек изгубите килограме.

Док будете користили Полов невероватан систем, најновије психолошке технике аутоматски ће вам помоћи да почнете одмах да губите килограме! Можете непрестано да их понављате како бисте били задовољни собом док постижете савршену линију, конфекцијски број и тежину.

Др Пол Макена је британски аутор бестселера. Његове књиге продате су у више од пет милиона примерака широм света. Помогло је многим да изгубе сувишне килограме, оставе пушење, превазиђу проблеме са несаницом, отклоне стрес и повећају самопоуздање. Његове телевизијске емисије милиони људи имали су прилику да прате у 42 земље света. Сарађивао је са рок звездама, холивудским глумцима, олимпијским шампионима и водећим бизнисменима. Сада жели да помогне и вама!

„куд идијоти” у дому омладине Легенде панка

Пионери панка и даље жаре и пале где год се појаве и сваки пут потврде да са разлогом слове за један од најбољих концертних бендова на е-ју просторима. У то се уверила протеклог викенда и крагујевачка публика у башти Дома омладине.

А најбоља потврда за то десила се на крају концерта када су сви у глас, са чувеном четворком из Пуле, отпевали „Бандијера роса”, „О бела ћао”, „За тебе”.

Пуна два сата крагујевачка публика уживала

је и у хитовима „Ми смо овде само због пара”, „Збогом Марија”, „Писма о рибару Марину”, „Минијатури”...

Највећи панк бенд на овим просторима за следећу годину спрема велику турнеју поводом три деценије постојања,

а концерт у Крагујевцу је био само увертира за ту велику турнеју. Иначе, последњи и први концерт у Крагујевцу „Идијоти” су имали пре девет година, а овдашњој публици обећали су следећи наступ већ наредне године.

ге моћи да преузму у књижари „Вулкан” у Рода центру.

Революционарни нови метод који ће вам помоћи да престанете

ОДВАЈЕ

ХАЛИД МУСЛИМОВИЋ, певач и „хотелијер“:

- Очекујем да ће и колеге често спавати у мом хотелу. Добро знам да неке колегинице хрчу, тако да су моје собе идеалне за њих.

ТАЊА ЈОРДОВИЋ, уредница информативног програма ТВ Пинк:

- Када сам одлучила да се разведем, све су ми тетке рекле: „И ја не волим свог мужа, па живим са њим“. Удварања је увек било и биће, међутим, мој проблем је што не могу да нађем мушкарца јачег од мене.

СЛОБОДАН САМАРЦИЋ, потпредседник ДСС:

- Главни камен спотицања у сарадњи са Српском напредном странком је што „напредњаци“ немају програм.

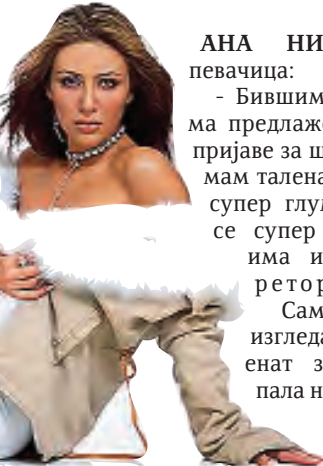
МИЛЕНА БЕРАНИЋ, млада звезда „Гранда“:

- Увек сам најбоље савете добијала од родитеља, само је проблем у томе што сам их ретко када слушала.

ЈОВАН КРКОБАБИЋ, председник Партије пензионера Србије и потпредседник Владе:

- Може се десити и да ја сутра умрем, ја то не знам, свашта се може десити.

АНА НИКОЛИЋ, певачица:

- Бившим момцима предлажем да се пријаве за шоу „Ја имам таленат“. Неки супер глуме, неки се супер сликају, има и добрих реторичара. Само им је, изгледа, на таленат за љубав пала нека тама.

БОРА ЋОРЂЕВИЋ, музичар:

- Ја јесам националиста, и тиме се поносим, а поштујем и хрватске националисте, јер то је љубав према отаџбини.

МИЛАН ТОПАЛОВИЋ, певач:

- Да сам за тринаест година брака и преварио супругу Весну, зар мислите да бих то признао? То што волим да се удварам лепим женама нешто је што ми ујасно прија, али то ништа не значи.

ВУК КОСТИЋ, глумац:

- Никад ми неће бити јасно зашто су жене тако лепе. У свим животињским врстама мужјаци су лепши од женки, фазан је лепши од фазанке, лав од лавице, јелен од кошуте, паун од паунице.

Милош Игњатовић ЗУМ

Још кад би музеј имао Роденовог „Мислиоца“

Магистрални пут Крагујевац – Краљево

Чачани имитирају Америке, само како су стигли до 613

Кад се скину два слова, порука мења садржај

Полицијски ауто испред куће Томислава Николића у Бајчетини

Кад би газда Цане видео за шта служи његове трафике

СЛИКАРКА СВЕТСКОГ ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (16)

Самостална изложба у Њујорку

У скромном, бучном павиљону за избеглице Милена је урадила своју прву америчку слику, уље на платну, „Аутопортрет са велом”. Успела је да се адаптира на потпуно нову средину, другачију од европске, о чему опширно пише мајци и пријатељици у Паризу

Пише Војислава Латковић

Нови сусрет сликарке и драмског режисера био је уобичајен. Углађени, префињени човек тачно стиже. Поздрави се, широко отвори очи и затражи да га Милена наслика најбољом могућом техником, као племића у китњастом, ренесансном оделу. Она му се љупко смешила, његове речи потврђивала и замолила га да седне, да се договоре.

Пратила је сваки његов покрет и мимику лица. Важио је за заводника зато га постави да усправно седи и да руке намести једну преко друге како би могла да му наслика дуге прсте и целу однеговану, десну шаку. Она се мало измаче, осмехну и изговори:

- Господине Алфреде, ово је била само генерална проба, неке могуће позе испред огледала у којој, можда, желите да ми позирате. Сад се слободно опустите и одморите. О Вама ми је причао мој пријатељ, композитор Ђанкарло Монети. И њему сам направила портрет. Нисам бољег човека никад упознала.

- Знам, госпођице Барили. Он Вас цени, зато ми је препоручио Вас као врсног портретисту. Зато сам ту. Он је мој пријатељ, а Ви најбољи уметник, сликарка за пример.

- Хвала Вам, господине! Трудиху се, обећа ми Милена.

■ Позирање уз ђаскање

Погледа га испитивачки. Он подиже очи према плафону и помисли на пут око света.

- Не знам да ли Вам је Монети причао да сам авантуриста. Направио сам прави подвиг путујући око света. Хоћу најлепшу и најбољу композицију, којом ћете се и Ви прославити у Њујорку. Ја сам позната личност.

- Част ми је да Вас портретишем. Сад седите мало више усправно, мирно. Гледајте у даљину из полу-профила, право десно. Тај положај Вам најбоље одговара. Слагете ли се? Кажите пре него почнемо. Немојте се устезати. Слика сте наручили, одлучите се, биће ми задовољство. Моје је да се трудим.

- Ви ово дело стварате. Сами одлучите. Најбоље знате, госпођице Барили.

- Ја хоћу да прикажем и Ваш изражени сензибилитет. Изгледате ми као емотивна особа. Све ћу верно приказати. Црте лица су Вам идеалне, чаробне. Унутрашње особине ме занимају. Занимљив сте човек, уман и господствен.

- Бићу послушан, да не покварим композицију, од данас ћу Вас слушати. Слободан сам. Нисам ожењен, па не журим кући. Док позирам, дубоко размишљам о својим путовањима. Биће их још.

Сликарка се, у себи, смејала овом згодном младом човеку, самоувереном и уображеном. Међутим, она у његовим очима није одавала утисак девојке која је до танчина прозрела младићеву сујету. Решила је да испоштује његове жеље. Урадиће портрет најбоље што уме, скупом техником.

Милена је брзо и лако отпочела контуре лица које је било дугуљасто, лепо, правилних црта. Прво светло-

плава коса на уздигнутом челу, затим очи, обрве, нос, па уста и брада у дивном складу. Десно окренут, модел је показивао погледу посматрача леву страну на којој Милена нацрта његово, уз главу приљубљено, уво.

Позирао је стрпљиво, без и најмањег покрета. После три-четири часа, уметница је све потребно нацртала графитном оловком, уз веома ретко брисање и поправљање. Кад су завршили главни део посла за тај дан, обоје радо попричаше у опуштеној атмосфери, без устезања. Господин рече:

- Мени није тешко да, као кип, седим испред Вас. Гледам у огледалу себе и Вас како ме предано сликате. Сигуран сам да ћу, на крају, добити оно што сам хтео, изузетан портрет са Вашим потписом. Да ли сте Ви задовољни?

- Добро је било. Сутра, у исто време на истом месту. Хвала Вам на доброј помоћи и стрпљењу, потребно је доста часова напорног позирања, што није лако.

- Мени никад не би досадило да, као дете, седим испред Вас. Надам се да ће се у Њујорку још више писати о Вашој уметности.

- Волела бих да одлично урадим овај портрет и да га изложим на заказаној изложби у Њујорку, у новембру. Ако ми допустите да га изложим, бићу безгранично захвална.

- Замоли бих Вас да ми одредите плаћање у ратама, како смо се договорили. Слика ћемо приказати на Вашој изложби. Ви сте ауторка дела, имате право. Ви овде од портрета једва живите, Монети каже да сте вредни. Значи, сложићемо се у свему.

ПОРТРЕТ ДРАМСКОГ РЕЖИСЕРА АЛФРЕДА ДЕ ЛИЈАГРЕА

АУТОПОРТРЕТ СА ШТИТОМ И ОРЛОМ, УЉЕ НА ПЛАТНУ (1940)

- Хвала Вам, господине Алфреде. Ја портрете веома волим, радо их излажем публици.

- И ја се поносим својим трофејима са пута око света, успех ме узноси. По природи сам хедониста, волим себи да угађам и да добро изгледам.

Поздравише се и разиђоше. Милена беше потпуно уверена да овај лепотан највише обожава самог себе. Сети се незавршеног писма Лили, одлучи да га настави. Имала је материјала да јој приповеда о Алфреду. Почела је да пише.

■ Утисци о изложби

Драга Лили, вероватно се чудити мојој прогнози да Немци, можда, неће напасти Југославију. Ја сам оптимиста јер не желим да моја мајка настрада. Некако се тешим, али страх имам ... Пишем мами, тати и теби, мила моја. Отац живи у Риму. Каже да је добро, брине се за мене. Далеко сам. Патим. Недостајеш ми ти и чаробни Париз. Сад не могу да се вратим. Готово је немогуће кренути. Имам доста обавеза око изложбе слика.

Онај портрет драмског режисера на време сам завршила. Требало је да будеш у мом атељу, па да видиш колико човек ужива док га сликам. Гледао се нетренице у великом огледалу, пратио сваки мој потез четкице,

али није коментарисао. Веома је културан, није х-тео да ме пожурује, нити да мења поједина места. Све је мени препустио. Портрет је савршен. Модел је одушевљен. Ја сам се надала да ће бити заинтересован, да ће ми се удварати, али је он гледао своја посла. Узео је слику и, уз дубок наклон и захвалност, напустио мој атеље. Платио ми је по договору.

Моја самостална изложба у Њујорку одржана је у новембру. Самостално излагати у Америци значи успети. Хвала Богу, прихваћена сам добро. Галерија „Џулијан Леви“ била је испуњена светом. Осећала сам се као препорођена. Као да сам духом оживела после малог пада и дугог рада. Посетиоци су ме уважавали. Ликовна критика пише о мени све позитивно. Не могу веровати. Моја каријера се креће узлазном лествицом.

У часопису за уметност „Арт њуз“ госпођа Розамунд Фрост истиче да је моје сликарство „далеко више декоративно него Далијево, те да би по својој женствености, меланхоличној привлачности, могло да постигне успех раван његовом“. Мени је част и радост јер је моје дело позитивно оценила, искрено написала оно што мисли и како осећа.

Ја се још увек преиспитујем. Морам бити скромна. Човек не сме да се претерано узвиси ако га хвале. Треба да тежи још већем напретку. Моја звезда водиља је – рад, рад и само рад. Сликала сам без престанка. То се најзад исплатило.

Мама и тати сам опширно писала „Аутопортрету са велом“. Све појединости ове композиције сликовито сам им описала. Тако, сасвим сигурно, они могу да дочарају ту моју одличну слику. Све су од мене сазнали о самосталној изложби овде. Није ми тешко да им пишем. Писма из Европе ме смирују, одговори потпуно расположе. Зато ми пиши о све-

му. Замишљам те у кругу породице. Видим твоје портрете. Посматрам те док сликаш. Ти знаш, мила моја, Лили, ја се љутим кад ми мама спомиње удају, јер се још увек борим за егзистенцију, а онај мој Родриго Гонзалес још не долази. Као да је у земљу пропао, ту нису чиста посла. Јавио се. Наводно, долази следеће недеље. Њега чекам, сликарке упознајем, пријатеље стичем. Нешто се догађа.

Иначе, највише се дружим са младим италијанским композитором, очевим познаником, Ђанкарлом Монетијем. Радим портрете њему и његовим друговима. Идем заједно на њихове опере у једном чину. Смешне су и занимљиве, одличне. Свиђају ми се Ђанкарлове једночинке. Он тражи моје мишљење. Далеко је мој отац који пише критике за опере. Ја се трудим да их разумем, а он мене подржава и стално ми налази посао портретисте. Друштва имам... као што можеш замислити. Волела бих да смо заједно, овде или тамо.

■ Нови пријатељи

Ето, тако сам, путем рада на портретима, упознала разне занимљиве људе. Сlike су од њих наручене, моје је да правим распоред. Ту су познати чилеански маркиз Џорџ де Кјуивас, па унук последњег турског султана принц Фарадин и многи други које треба да насликам за новац. Тешко ми је. Морам радити... Мало се плаћа, али биће и бољих понуда. Радићу, по уговору, многе сценографије за позориште, занимљиве илустрације часописа и сличне понуде.

Знам, Лили, чудитеш се и питати да ли сам упознала и неку познату жену. Свакако, драга, врло успешно сарађујем са госпођом Парменијом Екстром, Чилеанком. Њу сам већ насликала и рад јој поклонила за рођендан. А после сам и њеног малог сина верно приказала на уљаном платну. Они су ми прави, кућни пријатељи. Често се посећујемо: она, њен супруг и син долазе код мене и ја идем у посету њима.

Ипак, најбоља сарадница и пријатељица у Њујорку ми је сликарка Ивоне Томас, са којом често заједно сликам и од ње примам савете. Она ме је прва увела у друштво познатих. Без ње не бих тако брзо успела. Прва ми је дала неопходну материјалну помоћ, пружио руку спаса. А после тога, упознајем Габријелу и Барбару Малери. Две дивне сестре које ме штите, подржавају, рекламирају. Лепо ми је овде живети са њима. Искрене су, срдчане. Портретишем их и слике поклањам да им се реванширам за добра дела. Ти би нам била идеална за друштво.

Задовољна сам портретом оне ликовне критичарке која је неколико пута писала о мени све у суперлативу. Обилази моје изложбе, прати мој рад. Већ сам ти је спомињала, зове се Розамунд Фрост. Заборавила сам пре да ти набројим портрете надвојводе Франца Јосифа и шведског принца Карла, као младића. Тешко издржавам овај напор са бојама. Не смем посустати. Ти одлично радиш пејзаже. Доста сам научила од тебе.

У следећем писму писаћу ти о сусрету са Родригом Гонзалесом. Стиже у Њујорк! А сад, прими много срдчанних поздрава од твоје Милене. Пиши ми шта се тамо догађа, а највише о себи. О рату у Европи читам у новинама. *Насијавиће се*

СКАНДИНАВКА

042	КРАГУЈЕВАЧКИ ГЛУМАЦ СА СЛИКЕ	ВРСТА ЗАСИЋЕНОГ УГЉОВОДНИКА	ФИЛМ ГЛУМЦА СА СЛИКЕ	ЕЛЕКТРОН	ВЕЛИК. ОБИЛАН	ШАХИСТИ КОЈИ ЧЕСТО РЕМИЗИРАЈУ	ФРАНЦУСКИ ЛИСТ	СПОРТСКИ РАДНИК ДОБРИВОЈЕ (ДАН ТАНА)
ВРСТА НЕБЕСКОГ ТЕЛА								
ИМЕ ГЛУМИЦЕ РИНЕ				МЕСТО ЗА СВЕШТЕН У ЦРКВИ	БОЈА КОЖЕ ЛИЦА			
ХОЛАНДСКИ ШАХИСТА								
НАШЕ ЖЕНСКО ИМЕ								
АУСТРИЈА		ГРЧКИ БОГАТАШ АРИСТОТЕЛ ДРЖАВИЦА ПЕРОН						
ИМЕ ГЛУМИЦЕ МАСАРИ				СПАРТАН. РОБОВИ	СЦЕНСКИ УМЕТНИК. КИМ			
НОВАЦ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ				АМЕРИЧКИ РЕДИТЕЉ НИКОЛАС	ВЕБИ МАНАСТИР			
ГЛАВНИ ГРАД РУАНДЕ						ЕНЕРГИЈА	ЗАСЛАЂЕНА	
ВЕГА КАМЕНА ГРОМАДА						СИГОРНИ ВИВЕР	ДАНСКО ОСТРВО	
ИМЕ РАН. ПЛИВАЧА ТОРПА				ГЛУМИЦА АЛИДА	АСОЦИЈАЦ НЕЗАВИСН. МЕДИЈА			
23 СЛОВО АЗБУКЕ		КОШАРКАШ ДРАГАН						
	КРАЉ ВЛАДАР							ЗЛАТО (ФРАН.)
СЕНКЕ	СТЕВАН СРЕМАЦ				ЛИСАЦ УМБЕРТО			ЕТВЕШ
КЊИГА УСПОМЕНА								

МАГИЧНИ КВАДРАТ

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

- Утврђени град, тврђава (лат.),
- Поткожни отоци (мед.),
- Забораван попут старца,
- Старогрчка ратна лађа,
- Мајстор за ролетне,
- Умор, замарање,
- Висока кула уз џамију.

СЛОВИ: а, је, кас, лан, ле, ма, ми, ми, на, ни, ње, ра, ра, рет, ро, ро, се, тар, те, три, трум, у.

1	2	3	4	5	6	7
2						
3						
4						
5						
6						
7						

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: кап, ала, тер, акт, рси, к, казанова, анаполис, дно, аји, са, екрем, круна, тп, аспирант, уто, орао, тара, имт, несој, а, бо дерек, ајин, таз, сет, маса, авиза, ам, ми, етапа, аћимовић, к, варани.

ОСМОСМЕРКА: ражњићи. **ЗА МАЛЕ - РЕБУС:** јован воли јелену. 1+2: иверје, кап, спрат, отпад, оди, по, рно, ст, преко, бр, апо, нишава, вадим, ар, нс, ал, нокаут, прегалаштво, аколит, ог, ст, ер, порив, антика, амо, но, јанко, ан, вар, та, лад, нишан, маури, кин, срндаћ. **СУДОКУ:** а) 965-374-281, 438-521-976, 721-689-543, 854-796-132, 316-452-897, 279-138-654, 597-213-468, 682-947-315, 143-865-729. б) 794-513-268, 218-496-573, 365-872-149, 976-138-452, 853-247-691, 142-659-387, 421-785-936, 589-361-724, 637-924-815.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1						■									
2					■		■								
3	■										■				
4		■							■	■					
5												■			
6	■														■
7									■				■		
8	■										■				
9				■	■		■							■	
10						■		■							
11			■									■			
12		■								■					

ВОДОРАВНО: 1. Угодан мирис - Период од хиљаду година, 2. Мања насеља - Ознака за метар - Вода засићена угљеном киселином, 3. Надлежна установа - Менично јемство, 4. Најчешће слово - Амерички филмски редитељ, Стенли - Име чувеног редитеља Куросаве, 5. Радник машинске струке - Император, 6. Велики заразни кашаљ, хрипавац, 7. Обманути, преварити - Име певача Рахимовског - Предлог: према, 8. Сланост (лат.) - Име глумца Магалија, 9. Врста рибе, лињак - Ознака за ампер - Запаљење дужице ока - Ознака за келвин, 10. Угризи - Прво слово азбуке - Све посркати, 11. Хемијски симбол лантана - Писци анала - Немачки књижевник, Томас, 12. Ознака за алт - Велики брод за превоз терета - Умирати.

УСПРАВНО: 1. Врхунски спортиста - Део прибора за упрезање коња - Филм Косте Гавраса - Прибор за пушење, 2. Љут корен - Град у Турској, 3. Растеређивање - Ознака за темпо, 4. Кратка љубавна песма - Поклон, 5. Ознака за акорд - Узгајивачи лана - Друга, остала, 6. Опна - Узвик бола, 7. Ознака за мега - Шаљивције (тур.) - Аждаје, немани, 8. Улудо потрошити - Инвалидска комисија (скр.), 9. Хватање дивљачи - Лична заменица - Вешт полемичар, 10. Име сликара Муртића - Похвална црквена песма, 11. Хемијски симбол натријума - Мера за папир - Стаза за рекреацију, 12. Йова шума, ивик - Стара руска мера за жито - Ознака за реомир, 13. Мушко име, Јован - Усамљеност (мн.), 14. Ударачки музички инструменти - Лопов, 15. Језеро у Шведској - Незасићени угљоводоници.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ ПЕТ НИЗОВА

Пред вама се налазе мали рачунски проблеми. Пажљиво погледајте, израчунајте и упишите бројеве који настављају низове.

1	1	5	10	50	100	→	?	→	
2	3	8	23	68	→	→	?	→	
3	3	18	63	198	→	→	?	→	
4	4	10	22	46	94	→	?	→	
5	6	9	14	21	30	→	?	→	

НИВО ТЕЖИНЕ: лакши						НИВО ТЕЖИНЕ: средњи								
			4		2	7	4		5	7				
5	9		1	3		4		9	8			5	7	
6					5	1				1				6
		8	2	7	1	6		3				8	6	
		6							8	6	9	1		
2	5	3		9	7			6	5				2	
8	4					2		8		4				
	2	7		4		6		9	4			3	6	
7	3			5		9					8	5		7

СУДОКУ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта, **Миодраг Петровић**, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Стругара, чија се реализација планира на катастарској парцели 1974/1 КО Добрача (село Добрача), на територији града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 09.09.2010. до 20.09.2010. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта С.З.Р. „Златна књига”, спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – пословног простора штампарнице „Златна књига”, чија се реализација планира на катастарској парцели број 5655 КО Крагујевац 1 (ул. Мокрањчева), на територији Града Крагујевца.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објеката, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08) и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдила Лабораторија „Консинг”, Сурчински пут 1а, Београд. Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр. 135/04, 36/2009).

Poštovani! Propala Vam je kada?

(izgrebana, pukla, rupičasta, pohabana boja ili bilo koji drugi deformitet)
Mi u vašu dotrajalu **kadu ugrađujemo novu**, istog oblika, dimenzija i boje.
Nema razbijanja pločica, nema prašine, nema galame, izvoljevanja i ucenjivanja kvazi-majstora. Nije bitno od kog materijala je Vaša postojeća kada.

Celokupan posao završavamo **za 2-3 sata**.

Ovim izbegavate mukotrpno traženje kade po prodavnicama, troškove transporta, troškove vađenja stare kade i ugradnje nove.

Za sve bliže informacije javite se na telefon

063/657-290 od 08h do 15h

i svaki problem s Vašom kadom biće rešen!!!

SZR
POLIMAG
063/657-290

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ

Центар 30 м², II сп, гас.....	26.000
Центар 34 м², IV сп, цг.....	34.000
Центар 35 м², III сп, цг.....	33.000
Центар 36 м², IV сп, цг.....	38.000
Центар 38 м², IV сп, цг.....	35.500
Центар 40 м², IV сп, цг.....	40.000
Центар 45 м², II сп, гас.....	46.000
Центар 51,2 м², VII сп, цг.....	48.500
Центар 57 м², пр., та.....	46.000
Центар 59 м², пр., цг.....	55.000
Центар 62 м², XII сп, цг.....	56.000
Центар 84 м², II сп, цг.....	85.000
Бубањ 29 м², II сп, цг.....	31.000
Бубањ 30 м², III сп, цг.....	30.000
Бубањ 30 м², пр., та.....	31.000
Бубањ 32,9 м², IV сп, цг.....	33.000
Бубањ 33 м², VI сп, цг, нов.....	30.700
Бубањ 38 м², II сп, та.....	43.000
Бубањ 46 м², IV сп, гас.....	50.000
Бубањ 56 м², I сп, та.....	62.600
Багремар 31 м², приз., та.....	22.000
Багремар 40 м², I сп, та.....	28.000
Багремар 47,5 м², II сп, та.....	75.000
Аеродром 20 м², приз., цг.....	23.000
Аеродром 36 м², II сп, цг.....	35.000
Аеродром 44 м², I сп, цг.....	40.000
Аеродром 48 м², XII сп, цг.....	32.000
Аеродром 48,25 м², I сп, цг.....	39.000
Аеродром 54 м², IV сп, цг.....	47.000
Аеродром 55 м², V сп, цг.....	46.000

Аеродром 58 м², II сп, цг.....	50.000
Аеродром 63 м², IV сп, цг.....	56.000
Аеродром 78 м², II сп, цг.....	68.000
Ердоглија 24+6 м², III сп, цг.....	24.000
Ердоглија 25 м², I сп, цг.....	28.000
Ердоглија 33,27 м², I сп, цг.....	33.000
Ердоглија 35,5 м², II сп, цг.....	34.000
Ердоглија 40 м², IV сп, гас.....	32.000
Ердоглија 45 м², в. приз., цг.....	43.000
Ердоглија 48 м², IV сп, гас.....	38.500
Ердоглија 50 м², I сп, гас, нов.....	50.000
Ердоглија 53,8 м², IV сп, цг.....	44.000
Ердоглија 56 м², III сп, цг.....	49.000
Ердоглија 61 м², III сп, цг.....	56.000
Ердоглија 67 м², IV сп, цг.....	65.000
Ердоглија 69 м², I сп, цг.....	63.000
Палилуле 62 м², III сп, цг.....	52.000
Палилуле 76 м², I сп, цг.....	65.500
Мала вага 82 м², I сп, цг.....	75.000
Вашариште 48 м², I сп, та.....	45.000
Озон-парк 66 м², IV сп, гас.....	58.000
Парк 21 м², IV сп, гас.....	19.500
Парк 39 м², V сп, та.....	32.000
Звезда 42 м², IV сп, та.....	30.000
Звезда 64,8 м², приз., цг.....	55.000
Станово 34 м², IV сп, цг.....	27.000
Станово 53 м², IV сп, цг.....	40.000
Ц. Радионица 27 м², V сп, цг.....	25.650
Ц. Радионица 41 м², VI сп, цг.....	31.500
Ц. Радионица 68 м², I сп, цг.....	59.000

Центар 40 м², зај. двор.....	40.000
Центар 70 м², 4,1 а.....	77.000
Центар 118 м², 4,13 а.....	230.000
Ердоглија 50 м², 4 а.....	80.000
Ердоглија 70+30 м², 3,5 а, цг.....	90.000
Ердоглија 95 м², 1,59 а, гас.....	договор
Пивара 50 м², 2,88 а.....	28.000
Пивара 58 м², 2,5 а.....	43.000
Пивара 80 м², 2 а.....	50.000
Пивара 100 м², 3,7 а.....	90.000
Бресница 70 м², 8 а.....	24.000
Бресница 80 м², 4,7 а.....	договор
Бресница 128 м², 2,7 а.....	70.000
Багремар 50 м², 4 а.....	27.000
Багремар 80 м², 3,1 а.....	22.000
Багремар 200 м², 4,5 а.....	70.000
Виногради 310 м², 5,5 а.....	160.000
Аеродром 52 м², 2,5 а.....	30.000
Денино брдо 380 м², 5,75 а.....	договор
Сушица 50 м², 2,5 а.....	25.000
Сушица 52 м², 2,5 а.....	30.000
Сушица 100 м², 4 а.....	48.000
Вашариште 60 м², 2,44 а.....	60.000
Мала вага 35 м², нова.....	23.000
Мала вага 60 м², 1,74 а.....	31.000
Мала вага 70 м², 6,16 а.....	30.000
Јабучар 70 м², 8 а.....	25.000
Јабучар 120 м², 3,76 а, цг.....	80.000
Шумарице 69 м², 7,75 а.....	15.000
Шумарице 125 м², 5,5 а.....	55.000
Шумарице 130 м², 10,55 а.....	55.000
Шумарице 240 м², 7,5 а, ег.....	договор
Станово 90 м², 4,85 а.....	33.000
Станово 100 м², 3,78 а.....	40.000

Грошница-хава 80 м², 10 а.....	26.000
Корићани 95 м², 5,5 а.....	35.000

ЛОКАЛИ

Центар 17 м², нов.....	40.000
Центар 17 м², приз., цг.....	40.000
Центар 30 м², приз., цг.....	150.000
Центар 32 м², приз., цг.....	35.500
Центар 34 м², приз., цг.....	21.000
Центар 400 м², приз., цг.....	договор
Мала вага 1650 м², приз., цг.....	950.000
Парк 23,5 м², пр, гас.....	28.200
Станово 39 м², приз., цг.....	32.000
Бубањ 21 м², приз., цг.....	35.000

ПЛАЌЕВИ

Вашариште – 3,2 а.....
Петровац – 13,78 а.....	850 е/а
Собоци – 9,02 а.....
Дивостин – 11,5 а.....
Шумарице – 7 а.....
Шумарице – 5,5 а.....

Мали огласи

Издавање

ИЗДАЈЕМ нов трособан стан, ненамештен, са два гаражна места. Центар. Телефон: 062 66 68 01

ИЗДАЈЕМ намештен двособан, конфоран стан код гоњег парка. Телефон: 064 217 24 12, 034 333 480.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика - сви узрасти. Часови у току школске године. Студенти (септембар, октобар). Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

IGRAONICA ČIGRA

ORGANIZUJEMO:

Proslavu rođendana -100 dinara

Žurke, Kreativni boravak dece

Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanog junaka 18
(do „Trnave“)
Uslužni telefon
034/32 00 32 i 064/14 12 848

Knjaz Miloš natura
BESPLATNI VODOMATI ZA DOMAĆINSTVA
i dostava vode na kućnu adresu!

Pravnim licima uz vodomat i negaziranu slabomineralnu vodu nudimo i bogat asortiman osvežavajućih napitaka i kafa.

Knjaz Miloš Natura d.o.o. Beograd, Batajnica
Majora Zorana Radosavljevića 366
Besplatni info broj: 0800-000008
office@knjaznatura.co.rs
www.knjaznatura.co.rs

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna lica i preduzetnike

brzo tačno profesionalno

telefoni:
(034) 337 270
(064) 680 36 42

Karadordjeva 17 lokal 17

МАРКЕТИНГ
marketing@kragujevacke.rs

telefoni
333 111
333 116

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 9. до 15. септембра

Четвртак 9. септембар	Петак 10. септембар	Субота 11. септембар	Недеља 12. септембар	Понедељак 13. септембар	Уторак 14. септембар	Среда 15. септембар
Россия СОВРЕМЕННЕ ХРОНИКЕ	ШУМАДИЈА	RUTGER ESCAPE FROM SOBIBORA	Шумадијски праг	ХРОНИКА 1	ПАТРОЛА 92	КОМУНАЛНИ СЕРВИС
22.30 Криминал у Русији	17.00 Моја Шумадија	23.00 Бекство из Собибора	12.05 Шумадијски праг	19.00 Хроника 1	20.00 Патрола 92	20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Откачена плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Приче из природе р. 13.00 Часни људи □	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Баш ми се путује р. 11.00 Откачена плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу р. 13.00 Часни људи □	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Радознало огледало р. 10.00 Кухињица р. 11.00 Више од игре р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Приче из природе р. 13.30 Лек из природе р.	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кина-Пут змаја р. 10.00 Кухињица р. 11.00 Радознало огледало 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Викенд каледоскоп	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Приче из књижевности р. 11.00 Откачена Плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклоно звоно р. 13.00 Часни људи □	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Откачена Плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Часни људи □	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Галенов свет р. 11.00 Откачена Плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Култура р. 13.00 Часни људи □
14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Баш ми се путује 18.30 Мобил Е 18.40 Сајамска хроника	14.00 Документарни програм р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Моја Шумадија (Хроника региона) 18.00 Приче из књижевности р. 18.30 Мобил Е 18.40 Сајамска хроника	14.00 Викенд концерт 15.30 Кућица у цвећу 16.00 Вести 16.05 Легенда о Бегер Вансу 18.00 Винотека р.	14.30 Путујуће приче 15.00 Раднички - Напредак (снимак утакмице) 16.00 Вести 16.05 Роман де Гарс 18.00 Више од игре 18.50 Хит дана	14.00 Викенд каледоскоп р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана	14.00 Динамо - Раднички (снимак утакмице) р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е	14.00 Патрола 92 р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче р. 18.30 Мобил Е
19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Документарни програм 21:00 Вашар таштине □ 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена плавуша □ 23.30 Криминал у Русији 00:00 Вести 00:05 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Винотека 21:00 Вашар таштине □ 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Приче из природе 21:00 Концерт РТК 21:45 Сајамска хроника 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Бекство из Собибора 00.00 Вести 00.05 Хит дана	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклоно звоно 20.30 Кина-Пут змаја 21:00 Коцерт РТК 21:45 Сајамска хроника 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Живети свој живот 00:00 Вести	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Динамо - Раднички (снимак утакмице) 21.00 Вашар таштине □ 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Патрола 92 21.00 Вашар таштине □ 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести	19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 У било које време □ 22:00 Хроника 2 22:30 Откачена Плавуша □ 23.00 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана
наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.00, a repriza subotom u 14.00

MORAVSKA MISIJA

Svet kulture, premijerno subotom u 18.30, repriza ponedeljkom u 13.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.00h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.00, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 08.10, 11.10, 12.10, 18.15 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulтни show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Slatka tajna" (Najgledanija TV novela u 2009.

Intriga, ljubav, prevара...)

premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Interna istraga“ (Britanska serija po kojoj je nastala kulturna serija CSI)

Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 07.10

„Moja porodica“ (Harperovi su na prvi pogled obična porodica,

Ali samo na prvi pogled...)

Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVI

„Ubistvo u ulici“ – subota 20.00

„Irvanov let“ – nedelja 17.15

„Otići i vratiti se“ – nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

www.zavod.co.rs
e-mail: prodaja@zavod.co.rs

ХЕРАЛДИКА
АРХИТЕКТУРА ВИЗАНТИСКОГ СВЕТА
Лексикон градова и градова средњовековних српских земља
ЕНЦИКЛОПЕДИЈСКИ РЕЧНИК СРПСКО-ЕНГЛЕСКИ
Осани
Суејак и Растањак
Милош Стојановић
Борислав Пековић
ЖИВОТ НА ЛЕДУ
Париски пољубац
ОСНОВИ СОЦИЈАЛНЕ ПСИХОЛОГИЈЕ
ХОЛОКАУСТ И ЊЕГОВО ЗНАЧЕЊЕ
ТАЈНИ П...
ТЕСИ
ПУТИ
НЕ МОГУЋЕ ПРИЧЕ
ROMAN

ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

Купа знања

БЕОГРАД
Обилићев венац 5 011 26 38 405
Косовска 45 011 32 27 088
Краља Милана 19 011 32 35 409
Вукасовићева 50 011 35 94 835

НОВИ САД
Сремска 7 021 66 24 433
Матине ерике 1 021 417 625

НИШ
Трг краља Александра 3 018 511 428

КОСОВСКА МИТРОВИЦА
Владе Тетковића 1 028 425 111

OD SADA NA 4 LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
AutoPart
BOSCH

NOVO! MOTO AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMELE I NAPADNA TELA
AUSPUSI "KILLER"

Mobil
Castrol
MOVI

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOMEHANIZACIJA
MOTORCIKLI I BICIKLI

TRAYAL
BFGoodrich
MICHELIN
Scud

BESPLATNA MONTAŽA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrum, 034 372 371

СЕРВИСНИ ВОЗИЧ

Ginekološko-akušerska ordinacija

Genus
femininum

mr sci dr **RAJKO LAZAREVIĆ**
ginekolog-akušer

Kralja Milana IV br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 330 0
e-mail: genus@abb.co.yu
www.genusfemininum.net

DAM d.o.o.

Kolor C1
Jovana Ristića 111
034 330 432

Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 300 191

Kolor C3
Vladimira Rolovića 14
034 340 301

Boje
Lakovi
Fasade

Besplatan prevoz za veće porudžbine
Radimo i nedeljom

СапоКГ
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920, 302 919, 065 618 74 99

ГЕО ПЛАН

СВЕ врсте геодетских
услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних
инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT

Prim.Mr.sci.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za
bolesti usta i zuba

Protetika
Hirurško lečenje
rasklačenih zuba
Hirurško usađivanje zuba
- metalni implantanti
Beljenje zuba - Beyond metoda

Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

GAČA
dekor

AI i
PVC
STOLARIJA

izrada nameštaja
od pločastih
materijala
Kreditiranje kupaca Teslina 21

Tel. 034/380 822 063/393 587

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO - AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

ВРШИМО СВЕ
СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ

МИЈЕМА ДЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматологије

телефони
034/356-444
064/16-20-311
Илинданска 7/1

GIP
Kragujevac

GEO ING PREMIER

Premjer zemljišta... omeđavanje
Snimanje objekata... parcelacije
Deobe parcela...izrada
situacionog plana
Snimanje vodova
Izrada katastarsko
-topografskih planova
Lepenički bulevar 25/1
Telefon: 034 330 821

DR ALARM

UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

FENIKS
FIRMA SA PREPORUKOM

VIDEO NADZOR
ALARMNI SISTEMI
EVIDENCIJA RADNOG VREMENA
SA KONTROLOM PRISUPA
SERVISIRANJE ELEKTRONIKE
OZVUČENJE

034 342 868
063 773 50 40
034 285 74 40

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благajна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

МАРКЕТИНГ
333 111
333 116

marketing@kragujevacke.rs

GOLIJA d.o.o.

ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛ
U ponudi građevinskog materijala nudimo Vam: OPEKARSKI
PROIZVODI: CIGLA, GITER BLOK, PREGRADNI BLOK, SIPOREX, GVOŽDE...

ИЗОЛАЦИОНИ МАТЕРИЈАЛ
Materijal za toplotne i zvučne izolacije u građevinarstvu:
URSA, ISOVER, AUSTROTERM, FIM-Kanjiža, IZOLIRKA-Sid...

PARKET, LAMINAT, BRODSKI PODOVI
lamelni parket, masivni parket, bambusov parket, bambo flor parket,
parket lamel, bukov parket itd. Lajсне ukrasne jasen, bukva...

SISTEMI SUVE GRADNJE
U našoj ponudi izdajamo: RIGIPS, USG, KNAUF
Materijal za: Suvo malterisanje, Oblaganje zidova
i termoizolaciju, Oblaganje potkrovlja, Oblaganje plafona,
Spuštene plafone, Pregradne zidove...

БОЈЕ I ЛАКОВИ
Iz naše široke ponude izdajavamo boje i lakove:
HGP, ZVEZDA HELIOS, DELFIN BG...

**VELUX I ROTO
KROVNI PROZORI**
Velux krovni prozori
Roto krovni prozori

Kraljevačkog bataljona 83
34000 Kragujevac
Tel: + 381 34 323 020
Fax: + 381 34 323 018
Email: companygolija@nadlanu.com

ЗОНА И ГРАДСКЕ

Четврто коло Зоне „Морава“: Славија - Тушин 0:2, Младост - Победа Белошевац 1:3, Полей - Шумадија 1903 1:4, Омладинац - Бане 0:0, Мешалац - Орловац 3:1, Јошаница - Партизан 2:0, Таково - Водојажа 2:1, Мокра Гора - Трепча 2:0.

Табела: Мокра Гора 12, Победа Белошевац 9, Водојажа 7, Шумадија 1903 7, Тушин 7, Трепча 6, Омладинац 6, Партизан 6, Јошаница 6, Бане 5, Орловац 4, Мешалац 4, Полей 4, Таково 4, Славија 1, Младост 1 бод.

Пето коло: Партизан - Таково, Победа Белошевац - Полей (субота, 16.30), Шумадија 1903 - Омладинац (недеља, 11.00), Водојажа - Мокра Гора, Трепча - Славија (недеља, 16.30), Орловац - Јошаница, Бане - Мешалац, Тушин - Младост.

Четврто коло Прве градске лиге: Маршић - Јагран 0:1, Селак (МП) - Ердолија 1931 1:1, Слоја (Л) - Јединство 0:0, Кошутњак - Будућност 2:1, Виногради ДБ - Слобода 0:1, Колонија - Србија 1:2, Шумадија - Церовић 5:1, Слоја (Д) - Шумадија 0:0, Сушица - Арсенал 0:0.

Табела: Слобода 12, Слоја (Д) 7, Колонија 7, Јагран 7, Шумадија 7, Србија 6, Арсенал 5, Селак (МП) 5, Виногради ДБ 5, Ердолија 1931 5, Слоја (Л) 5, Шумадија 4, Церовић 4, Маршић 4, Кошутњак 4, Будућност 3, Сушица 3, Јединство 2 бода.

Утакмице петог кола одигране су јуче.

Шесто коло (10/11. септембар - 16.00): Арсенал - Шумадија, Маршић - Ердолија 1931, Селак (МП) - Слоја (Л), Кошутњак - Јединство, Виногради ДБ - Јагран, Колонија - Будућност, Шумадија - Слобода, Слоја (Д) - Србија, Сушица - Церовић.

Четврто коло Друге градске лиге: Колектив - Крагујевац 2:4, Ојорница - Гава 1:4, Бајремар - Корићани 1:0, Шумарице 2008 - Селак (Ц) 2:2, Кременац - Буриславац 3:0, Пивара - Азбест 0:2, Хајдук - Добрача 3:2. Слободно је било Бошњак.

Табела: Азбест 10, Бајремар 10, Добрача 9, Хајдук 9, Гава 8, Корићани 6, Крагујевац 6, Селак (Ц) 5, Бошњак 4, Ојорница 4, Шумарице 2008 4, Кременац 3, Колектив 1, Пивара 0, Буриславац 0 бодова.

Пето коло (10/11. септембар - 16.00): Азбест - Хајдук, Буриславац - Пивара, Селак (Ц) - Кременац, Корићани - Шумарице 2008, Гава - Бајремар, Крагујевац - Ојорница, Бошњак - Колектив. Слободна је Добрача.

Прво коло Треће градске лиге: 21. октобар - Засјава (одложено), Кушлово - Сјаново, Младост Теферич - Младост (П) 1:0, Сјуденац - Дивосин 2:2, Трмбас - Сјари моци, Борац - Велика Сућубина одложено.

Друго коло (10/11. септембар - 16.00): Засјава - Сјуденац, Сјаново - Велика Сућубина, Сјари моци - Борац, Дивосин - Трмбас, Младост - 21. октобар, Кушлово - Младост Теферич.

ЖЕНЕ

Невоље на лигашком старту

НОВУ сезону у Првој женској лиги крагујевачке екипа обележиле су поразима. И то убедљивим. Уна фортуна 04 је на игралишту „Бубањ“, пред својом публиком изгубила од шабачке Мачва резултатом 5:1. Утакмицу је обележила гостујућа играчица Станишић, која се чак четири пута уписала у стрелце. Ипак, како се на терену могло видети, а ако је за утеху, то заиста није био прави однос снага. Једноставно, гошће су искористиле своје прилике.

Слично је прошла и екипа Сушице, која је на гостовању у Крушевцу поражена од Напретка са 5:0.

ФУДБАЛ

БАНАТ - РАДНИЧКИ 1923 2:1

Десило се...

ЗРЕЊАНИН - Стадион: „Карађорђево парк“. Гледалаца: око 1.000. Судија: Томић (Нови Сад). Стрелци: Стевановић (из пенала) у 27. и Ђулибрк 88. минути за Банат, а Видић у 41. за Раднички 1923. Жути картони: Цаврић (Банат), Божовић (два), Караматић (Раднички 1923). Црвени картон: Божовић (Раднички 1923).

БАНАТ: Ђокић, Киш, Пешић, Баљак, (од 52. минута Грумић), Марсел, Ђулибрк, Милојевић, Пауновић, Вујовић (од 65. Ристовић), Стевановић, Јеремић (од 72. минута Цаврић).

РАДНИЧКИ 1923: Ђогатовић, Божовић, Ристић, Тинтор, Милошевић, Недовић, Петровић, Караматић (од 63. Костић), Крмар, Максимовић, Видић (од 72. Баковић).

КАД-тад могло је да се очекује да ће Раднички да поклекне у веома изједначеној и неизвесној Првој лиги Србије. Ето, десило се то у четвртој колу, играном за викенд у Зрењанину, где је тамошњи Банат искористио све предности које су му се указале и савладао Крагујевчане са 2:1.

ПЕРИПЕТИЈЕ

ФК „21. ОКТОБАР“

Све имају, само терен немају

ИАКО основани још 21. октобра 2009, на адреси просторија Месне заједнице, Копачичка 44, и погоном од 30-так фудбалера, „милионери“ из МЗ „21. октобар“ (жута-црно-жути) имају најосновнији проблем, не располажу тереном на коме би могли да играју и тренирају. Проблем је најизглед лако решив, али у пракси, по обичају, ствари теку другачијим током.

По оснивању клуба, обавили смо разговор са Миком Самаиловићем, председником наше месне заједнице, који је одмах рекао да финансијски не могу да подрже клуб, али да су у стању да нам учине и дају неки термин, под условом да о томе направимо договор са ФК Ердоглија. МЗ нам је у том тренутку понудила средњу и петак за тренинг на великом терену, а понедељак на малом, под рефлекторима, у ноћном термину. И то имамо написмено.

Али, како су на нашем терену у то време тренирали Грбице, бело-

А поред домаћег терена, Зрењанин су од 58. минута, после искључења Божовића због добијеног другог жутог картона, имали и играча више, што је ненадано отежало позицију „црвених“, пошто је до тада, у егал игри и са сличним бројем прилика на обе стране, резултат гласио 1:1. Божовић је, такође, играњем руком омогућио Банату да поведе са беле тачке, али се потом искупио учествовањем у акцији при изједначењу. Пробио је по десном боку, додао до Максимовића, а овај успео стрелца Видића.

Логично, онда је уследио је максималан притисак од стране домаћина, али је наша одбрана успешно одолевала, а напад чак озбиљније претио ка голу ривала све до пред сам крај и досуђеног слободног ударца на више од 20 метара. Он нам је и пресео, јер је Ђулибрк, у том 88. минути, био баш прецизан. Шанса за поравнањем пропуштена је на истеку утакмице, неслажењем Тинтора на свега два метра од гола.

Жао ми је што смо изгубили утакмицу у којој смо, реално, чак и са играчем мање били бољи. Има-

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ

4. КОЛО: Банат - Раднички 1923 2:1, Колубара - Нови Сад 1:3, Земун - БАСК 0:0, Срем - Бежанија 0:0, Напредак - Раднички (С) 1:1, Динамо - Нови Пазар 0:0, Синђелић - Младост 1:0, Пролетер - Млади радник 2:0, Телеоптик - Биг бул 0:2.

Пролетер	4	3	0	1	7:3	9
Биг бул	4	3	0	1	6:2	9
Банат	4	3	0	1	5:3	9
БАСК	4	2	1	1	4:1	7
Раднички 1923	4	2	1	1	6:5	7
Телеоптик	4	2	1	1	5:4	7
Бежанија	4	2	1	1	2:1	7
Младост (Л)	4	2	0	2	7:4	6
Синђелић	4	2	0	2	3:3	6
Нови Сад	4	2	0	2	4:5	6
Земун	4	1	2	1	4:4	5
Нови Пазар	4	1	2	1	4:4	5
Раднички (С)	4	1	2	1	3:3	5
Динамо (В)	4	1	1	2	2:6	4
Срем	4	0	3	1	2:3	3
Млади радник	4	1	0	3	1:5	3
Напредак	4	0	1	3	3:7	1
Колубара (-3)	4	0	1	3	2:7	-2

Јуче су игране утакмице 5. кола, а Раднички је дочекао крушевачки Напредак.

6. КОЛО: Динамо - Раднички 1923, Колубара - Земун, Срем - Нови Сад, Банат - БАСК, Напредак - Бежанија, Синђелић - Раднички (С), Пролетер - Нови Пазар, Телеоптик - Младост, Биг бул - Млади радник.

ли смо ту несрећу да голове примимо из два прекида, пенала и слободног ударца. Но, шта је ту је. Сада нам остаје да екипи не дозволимо психолошки пад, већ одмах победимо Напредак и вратимо се на стари колосек - рекао нам је Владо Чапљић, тренер Радничког.

И стварно, времена за туговање нема, а прилика за поправни је на претек. Још јуче је играно пето коло, у коме су Крагујевчани угустили крушевачки Напредак, а већ у недељу путује се Динаму у Врање.

В. У. К.

Међутим, убрзо су МЗ „21. октобар“ и МЗ „Ердоглија“ издали саопштење да се ФК Ердоглија даје терен на употребу и одржавање, у коме се ми уопште не спомињемо. Као да немамо никаква права на коришћење стадиона у матичној месној заједници.

Зато смо направиле петицију, за три дана прикупили око 1.500 потписа наших комшија, и тражимо састанак са председником МЗ да решимо проблем и добијемо право коришћења терена, али и свлачоница. Ако не буде разумевања, обратимо се задужењима за спорт у Скупштини града. Другог нам нема. Наши родитељи и ми смо улагали, преко самодоприноса, у изградњу тог спортског центра, и не видим разлога да станари наше МЗ, који су издвајали новац, а има их 20-так хиљада, немају право да користе те објекте - констатује председник ФК „21. октобар“ Миломир Варагић.

В. У. К.

СТОНИ ТЕНИС

Победа заувек

СТАРТ за славље, али и историју. Сто-тенисери Факса, као прва мушка екипа из Крагујевца члан српске елите, на старту Супер лиге Србије забележили су победу, и то на гостовању. „Пао“ је зрењанински Стенес резултатом 3:2, а славље је донео дубл Милорад Глишић-Борис Михаиловић, дакле учитељ и ученик из јуниорске репрезентације Србије.

Вођство крагујевачком саставу донео је Глишић резултатом 3:0 против Смиљића, али је Лугоња изједначио победом над Пејаком 3:1. Борчић је „пренео“ предност домаћину савладавши Михаиловића без изгубљеног сета, да би потом Ђорђе Пејак исправио „грешку“ савладавши Смиљића са 3:0, те је дубл одлучивао коначног победника. Како је већ речено, пар Факса био је више него сигуран и са 3:0 обезбедио, можда и ненадано, прве бодове у првенству.

Следе две недеље паузе, па меч другог кола. Гост је још једна екипа из истога града, Банат, а сусрет ће се одиграти у

сали Друге крагујевачке Гимназије.

Домаћини сигурни

ПОРЕД сусрета Стенеса и Факса, одиграно је комплетно прво коло Супер лиге. Домаћини су били негостољубиви, препустивши гостима само један сет. Постигнути су следећи резултати: Спартак - Кикинда 3:0, Партизан - Војводина 3:0, Банат - ИМТ 3:1, Црвена звезда - Вршац 3:0.

У другом колу, 18/19. септембра, састају се: Факс - Банат, Кикинда - ИМТ, Вршац - Стенес, Војводина - Црвена звезда и Спартак - Партизан.

М. М.

МИЛОМИР ВАРАГИЋ САМО ТРАЖИ „СВОЈЕ“

шевачка Победа и Бајремар, и те термине смо тешко добијали, мада је Ердоглија, фузионисана са Шумадијом, играла на Бубњу.

Ситуација се додатно закомпликовала када се Ердоглија раздвојила од Шумадије и вратила да тренира у „21. октобар“. Ипак, договорили смо се да нам остану среда и петак у поподневним сатима за тренинг, а да играмо утакмице суботом, пошто су нам рекли да ће они недељом наступати. Међутим, убрзо су термин заменили за суботу, и од тада више нису испоштовали договор.

И, да није било љубазности ФК Колоније, која нам је уступила терен за пријатељске утакмице, уз понуду да ту чак играмо и званичне сусрете, што би заиста било ван памети поред нашег „рођеног“ терена, не би смо успели ни да се спремимо за премијерни наступ у Трећој градској лиги.

Срећом, првенство само што је почело, а већ следи пауза. Тако да је друго коло на програму 18. септембра, због обавеза омладинске репрезентације Србије на међународној сцени. Тако Уна фортуна 04 и Сушица добијају на времену да консолидују редове, пред гостовање у Пожаревцу, односно дочек Шапчанки.

Ана број 1

ГОЛМАН женске екипе Сушице Ана Николић, обући ће репрезентативни дрес са бројем 1 омладинског састава Србије, који ће од 10. до 17. септембра учествовати на првом квалификационом турниру за првенство Европе у Шведској.

У саставу репрезентације налази се и доскорашња играчица Уна фортуна 04 Невена Дамњановић, али као члан суботичког Спартака.

С. М. С.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ СЕ ПОЈАЧАО

Вратио се Јасмин

ОДБОЈКАШКИ клуб Раднички, после одласка из клуба пола прве поставе, најзад је добио појачање. Реч је о Јасмину Хаџифејзовићу, који је већ једном, пре две сезоне, био члан крагујевачког суперлигаша. Игра на месту виског примача, што у великом делу решава проблеме у тој линији после „непланираног“ одласка Душана Петковића. Уговор је потписан на годину дана.

Најављивана двогодишња сарадња са египатским јуниорским репрезентативцем Мустафом Ахмедом Идризом, отпала је због високог износа котизација које се морају уплатити. Наиме, за његово играње у Лиги шампиона требало је Европској одбојкашкој федерацији проследити две хиљаде, за исписницу из египатске још близу три хиљаде евра, а уз то извесна сума је „потребна“ и нашем савезу. Како ствари стоје, са Хаџифејзовићем се листа појачања највероватније завршава. У тренингу су укључена тројица крагујевачких дечака из јуниорског погона који веома обећавају, па је то потврда опредељења клуба ка подмлађивању кадра.

Екипа се, иначе, налази на дванаестодневnoj турнеји по Словенији, где ће, за то време, одиграти чак 10 утакмица. За сада сигурни ривали су турски Аркаш, репрезентација Камеруна, Будванска ривијера, аустријски ДКоб, а на крају следи учешће на међународном турниру у Мурској Соботи.

Питање генералног спонзора још увек није решено, у току су преговори са Креди банком, коју је купила Мариборска, што ствара велике проблеме по питању финансирања.

ЛИГА ПРЕД НОВЕМБАР

Старт у Смедереву

ПО већ утврђеном обичају, Удружење одбојкашких клубова Првих лига, првог викенда у септембру, у београдском хотелу „М“, приредило је извлачење такмичарских бројева за наредну сезону у Супер и Првим лигама Србије.

На старту, термини утакмица су од 22. до 24. октобра, шампион државе играће у Смедереву са истоименом екипом, док ће у првом сусрету пред својом публиком, се-

дам дана доцније, угостити Спартак из Љига. Ове године у Супер лиги, поред крагујевачког састава, такмиче се Црвена звезда, Партизан и Железничар из Београда, Војводина (Нови Сад), Смедерево, Спартак (Љиг), Јединство (Стара Пазова), Рибница (Краљево) и Млади радник (Пожаревац).

У прволигашком такмичењу код жена, две крагујевачке екипе премијеру ће имати пред својом публиком, од 8. до 10. октобра. Раднички ће угостити Лазаревац, а новајлија у овом рангу, Смеч 5, екипу Варадина. Лига је ове године проширена на 12 екипа, и поред

НИ ДИРЕКТОР ВИШЕ НИЈЕ ИСТИ

Отишао Мирко

ТИМ менаџер, некада играч и капитен „црвених“, дао је оставку на ту функцију. Званичну изјаву за наш лист није имао, а у клубу остаје до 15. септембра, како би предао посао свом „наследнику“.

То ће бити Филип Ђурић, који је до сада имао искуства у кошаркашким водама.

Евро бронза за Немању

СРПСКА јуниорска репрезентација, за коју је наступао средњи блокер крагујевачког Радничког Немања Опачић, окитила се бронзаном медаљом на Европском првенству, одржаном у Белорусији. У утакмици за треће место наши момци били су бољи од Холандије у тај бреку, по сетовима 21:25, 25:23, 25:20, 22:25, 15:10. Победници такмичења су репрезентативци Русије, који су у полуфиналу савладали наш тим без изгубљеног сета.

После злата са Балканијаде, европска бронза је друга овогодишња медаља коју је Опачић донео у Крагујевац.

наших, чине је: новосадска Војводина, Варадин и Нови Сад, Гимназијалац (Краљево), Јединство (Стара Пазова), Визура Супер нова (Београд), Лазаревац, Шумадија (Аранђеловац), Спартак (Љиг) и Путеви (Пријепоље).

Пре првенства, код девојака почеће и такмичење у Купу Србије. На нивоу нашег региона, утакмице првог кола играју се предстојећег викенда. Раднички дочекује Карађорђа из Тополе, Смеч 5 игра у Малом Зворнику са истоименом екипом, а Крагуј гости Спартак из Љига.

М. М.

ПРОБЕ

Укупно нерешено

ПРЕ одласка пут Словеније, чета Боје Ковача одрадила је три припремне утакмице.

У двомечу са комшијама из Краљева резултат у победама био је 1:1. Обе утакмице завршене су идентичним резултатом, а победе су однели домаћини. Крагујевачки меч по сетовима решен је са 25:20, 23:25, 25:22, 25:20, док је у Краљеву Рибница славила са 25:20, 25:18, 18:25, 25:23. Раднички је у оба сусрета играо без повређеног Срђана Пантелића и Немање Опачића, учесника јуниорског првенства Европе, а у првом у саставу није било ни Хаџифејзовића.

Ривал је био и пожаревачки Млади радник. Меч је завршен резултатом 2:2, по сетовима 25:27, 25:22, 26:24, 12:15.

ЖОК РАДНИЧКИ

Освојен Лесковац

ОДБОЈКАШИЦЕ Радничког освојиле су прво место на међународном турниру у Лесковцу. У полуфиналу биле су боље од домаћина, а у борби за пехар савладале су суперлигаша, београдски Поштар 064. Обе утакмице завршене су резултатом 3:0.

Поред три српске, учествовала је и екипа македонског шампиона, Работничког.

ФУТСАЛ

Економац десеткован у невреме

ФУДБАЛЕРИ Економца, непланирано, у самој завршници припрема за предстојеће првенство у фудзалу и Лигу шампиона, остали су без тројице стандардних играча због повреда.

Прво се Бразилац Данијел Де Соуза повредио на тренингу тако што је искренуо зглоб леве ноге, па је неизвесно колико ће паузирати. Додатан проблем, по речима људи из клуба, је то, што се ради о повреди која се овом играчу понавља већ неколико пута у последње две године.

Затим се, на полуфиналној утакмици Светског Универзитетског првенства у Новом Саду повредио Младен Кошић, који ће морати да мирује најмење две недеље, па је његово учешће на турниру Лиге шампиона од 27. септембра до 9. октобра у Крагујевцу, под великим знаком питања.

На крају, из истих разлога, из тима је избачен и Милан Ракић, који је на тренинг утакмици против Новог Београда повредио један од кичмених пршљенова.

Прогнозе у тиму Економца су да ће за предстојећу турнеју по Италији, где крагујевачке „студента“ очекују три дубла са тимовима из Болоње, Падове и Вићенце, једино бити спреман Де Соуза.

С. М. С.

РВАЊЕ

Тежак посао, али...

ПРВИ наступ на смотри најбољих рвача света грчко-римским стилем, као члан државне репрезентације Србије, Крагујевчанин Милош Спасић имао је касно увече у уторак. Очекује га свакако тежак посао, а неки висок пласман неореално је очекивати.

Ипак, наступ у Москви, у категорији до 120 килограма, велики је плус у каријери младог рвача Радничког.

М. М.

ТРИАТЛОН

Страхиња више него солидан

НАСТУП на Европском купу за јуниоре, такмичењу одржаном на Бледу у Словенији, Страхиња Тракић, члан Клуба екстремних спортова Крагујевац, завршио је на солидном 17. месту. Учествовао је 68 такмичара из целог света, а у питању је био суперспринт триатлон, у деоницама од 400 метара пливања, 13 километара вожње бициклом и три и по трчања.

Наредног викенда чека га Светско првенство у спринт триатлону, где ће морати да преплива 750 метара, 20 километара пређе бициклом, а пет истрчи. Домаћин смотре најбољих светских јуниора је Будимпешта.

М. М.

АУТОМОБИЛИЗАМ

Рале, царе...

ВОЗАЧ АСК КГ 07-СББ, Радослав Вукосављевић, шампион је државе на брдским стазама, пошто је прошле недеље у Неготину, на последњој овогодишњој трци, тријумфовао у обе трке у класи 2.

Сезона је на тај начин завршена, с обзиром да је АСК Авала Рејсинг тим из Београда отказао ауто трку на брдским стазама „ПИРОТ 2010“, због недостатка финансијских средстава.

...И опет, Рале, царе

ШАМПИОНАТ Србије на кружним стазама је окончан. Званично, тако би могло да се каже, јер је последња овогодишња трка, заказана у Бања Луци, 18. и 19. септембра, отказана.

По свему судећи то је крај такмичења на кругу, што мени ништа не значи, јер сам, у сваком случају, обезбедио прво место. Истина, волео бих да извозим још коју, али шта је ту је - каже актуелни шампион у класи 2 „хибрид“, Радослав Вукосављевић.

Постоји могућност, ипак, да се одржи још једна трка, и то у Крагујевцу. Помиње се термин 3. октобар, што би, уколико се реализује, било последње овогодишње окупљање „кругаша“, али и најлепши начин да Вукосављевић прослави нову титулу на домаћем терену.

С. М. С.

КОШАРКА

Панатинаикос код нас 25. септембра

БЕЗ обзира што се старт првенства у Јадранској лиги убрзано ближи, у Кошаркашком клубу Раднички још увек меркају играче. За сада је четворогодишњи уговор потписао само Стојан Стојачић, док се на остале чека. Владимир Вуксановић и Бранко Јоровић још увек су под знаком питања, док се, крајем недеље, очекује долазак играча на позицији плеја из Америке, наравно на пробу. У плану, уколико могућности дозволе, налази се и „петица“ с друге стране Атлантика.

Истовремено, Мута контролише доста младих и перспективних „клинаца“, али, поред њих, неопходни су већ готови играчи. Треба наћи играче који ће осетити клупску „хемију“ и уклопити се у начин ра-

КГ 06

Мусино збогом

ПРЕДСЕДНИК крагујевачког кошаркашког тима КГ 06 Душан Миловановић, поднео је оставку на то место, а бригу о клубу преузео је, како нам је рекао, Град Крагујевац.

Ја од 27. августа више нисам на тој функцији. Клуб је тешко преживљавао, помињале су се ту неке врсте сарадње са Радничким, стварање подмлатка за НЛБ лигу... Имам информацију да су клубу обећани неких 50, 60 хиљада динара, али да ли ће се то и реализовати не знам, а и није моје више да знам. Ја, углавном, не могу више да волонтирам - рекао нам је Душан Миловановић.

С. М. С.

„КРАГУЈЕВАЦ ОПЕН 2010“

Да Винчи истински уметник

ОСМОДНЕВНО баскет такмичење у Великом парку, окончано је победом овдашње екипе „Да Вин-

чи“. Састав који је предводио прослављени крагујевачки кошаркаш, а сада тренер Драган Ристановић, био је бољи од екипе из Краљева, сачињене од активних играча, махом тренутно ангажованих у иностранству, са 2:1 у победама, па му је заслужено припала и новчана награда у износу од 80 хиљада динара.

Иначе, на турниру у баскету „Крагујевац опен 2010“, наступило је чак 65 тимова у свим старосним категоријама. А овом успешном организацијом, Удружења „Дејче спортске игре“ најавило је нове сличне акције, попут такмичења у фудбалу, одбојци и рукомету.

В. У. К.

Разговарао Вук Павловић

ИНТЕРВЈУ: СЛОБОДАН ЈОКАНОВИЋ

Гледајте и уживајте

Верујем да ће наша публика имати још више разлога да долази на утакмице и радује се заједно са нама. Они су нам осми играч, а сигурно је да их нећемо разочарати ни на евро дебију

Тим који из године у годину напредује, чији су циљеви све виши и виши, ни ове сезоне неће презати од покушаја да надмаши до сада постигнуто. Није тешко погодити да се ради о Рукометном клубу Раднички, чини се најконстантнијој крагујевачкој екипи, где су такмичарске непознанице сведене на минимум. Увек за корак ближе врху, крилатица је која би требало да их краси и од 18/19. септембра, када започињу нови суперлигашки циклус - 2010/11.

- Намере су нам остале исте, победничке, и на том плану нећемо ништа мењати - речи су Слободана Јокановића, шефа стручног штаба "црвених" на почетку разговора за наш лист.

Ипак, поновити или превазићи прошлосезонско четврто место биће изузетан изазов.

Слажем се. Али ако немамо највише амбиције, зашто би се уопште упуштали у првенствену трку. То је људски и спортски. Кроз минулу сезону створили смо тим и атмосферу која од нас просто "тражи" да не станемо. А и игре коју смо пружали, хвалене од стране најстручнијих лица, само нас обавезују да останемо на истом нивоу.

Уз то, немамо разлога да се пожалимо ни на функционисање клуба као целине. Сви људи одлично раде, а амбициозност и вера нашег председника Николе Петровића, који је и до сада испунио све што је замислио, довео Раднички из Српске лиге до Европе, дође као додатни стимуланс.

Тим је увелико промењен, и то на важним позицијама, што може да утиче на ваша будућа изања.

Све је урађено плански. Свесно смо се одрекли неких играча, а новопридошли су бољи или истог квалитета, са победничким менталитетом и врсним људским карактеристикама, тако да ни са те стране немамо за чим да жалимо.

Нема дилеме да ће то донекле утицати на нашу уиграност, али уп-

раво због тога и имамо велики број контролних сусрета.

Борбеност и тимски дух су оно што сте најпре захтевали од момака који истрче на терен. Ту, претпостављамо, неће бити разлике ни сада.

Нити сме да их буде. Свако има право на лош дан, грешку, али не и на незалагање или солирање. Свођење индивидуалних квалитета на колективни, управо и чини један тим јаким. Тиме је подређеност екипи, највећи квалитет неког играча.

Важан је, значи, однос према игри, а не према противнику.

Дакле, амбиције не мањају. Прогноза би онда могла да буде...

Е, у овом моменту је тешко тачно рећи шта су наши циљеви, сем тога да желимо да останемо у самом врху српског рукомета. Сви се појачавају, доводе у последњи час

звучна имена, па се и ситуација тиме стално мења.

У сваком случају, већих непознаница нема. Конкуренти за пласман међу првих пет, пре осталих, биће нам Металопластика, Звезда, Партизан, Колубара, Војводина... Изузетно су опасни и, на пример, ПКБ и Југовић, што ће првенство учинити, рекао бих, никад неизвеснијим.

Је ли то разлог што је клуб заинтересован за додатно појачавање тима.

И јесте и није. Поодавно смо утврдили да нам недостаје играч чија су специјалност одбрамбени задаци, али је наше тржиште доста скромно, а ми не желимо да погрешимо у процени. Зато ћемо бити стрпљиви, и чекати на прави избор.

Циљ нам је да опет лопомо противника ритмом, великим бројем ротација и играмо брз и модеран рукомет.

Тај избор је важан и због јесењег европског искушења Радничког на евро сцени, у Челени клубу.

Наравно, мада смо ми, по мом обичају, фокусирани увек на оно што нас прво очекује, а то је домаће такмичење. Коло по коло, противник по противник... Сваком ћемо поклонити пажње колико је потребно.

Португалска Брага, први ривал, нема неко звучно име.

Нема име, али има снагу тима. Чине је све сами потенцијални сениорски репрезентативци и јуниорски, који су играли финале Светског првенства.

Дакле, ради се о крајње незгодном противнику, и моје је мишљење да нисмо имали баш превише среће при жребању. Но, ни ту предаје неће бити. Нећемо унапред узмаћи, спремићемо се добро, времена има, па ћемо видети.

У том дуелу, пресудно може да буде и ваше богато искуство кроз рад са кадетском репрезентацијом.

Јако сам поносан на резултат кадета на Европском првенству у Црној Гори. Завршили смо такмичење на петом месту, уз само један прави пораз, од шампиона Хрватске, победивши притом Данску, Русију, Швајцарску... То је најбоље остварење ове селекције последњих година, чиме је обезбеђено директно учешће на следећем ЕП, али и Светском јуниорском 2012.

Свакако да је то плус за нас као клуб. И ту морам опет да се захвалим председнику клуба Николи Петровићу што ми је омогућио да радим са репрезентацијом. Има велико разумевање за тај мој ангажман, иако ме плаћа клуб, а не репрезентација.

То је разлог и што сте изостали са прве три недеље припрема Радничког.

Баш зато вам и кажем да дугујем велику захвалност. Ипак, с обзиром да су играчи били изузетно професионални, уз помоћ мог помоћника Милета Штудера и кондиционог тренера Душана Раденковића, са којима сам стално био у контакту, све је спроведено према плану.

По томе, сви су услови испуњени да се и ове године, у хали "Језеро", ужива у добром рукомету и одличним резултатима Радничког.

Верујем да ће, почев од првог кола, наша публика имати још више разлога да долази на утакмице и радује се заједно са нама. И до сада нам је често била осми играч, па могу само да их охрабрим да тако и наставе. Сигурно је да их нећемо разочарати.

ОДБОЈКА

Анић јуниорска звезда

ФИНАЛЕ Купа Србије за јуниоре, одржано у Сремској Митровици, макар што се Крагујевчана тиче, обележио је млади Лазар Анић. Скоком удаљ од 6,62 метра освојио је златну медаљу, тиме потврдивши епитет најдаровитијег Србина у овој дисциплини.

Његов успех допунио је лепим трећим местом још један атлетичар Радничког, Марко Љушић, који је у вису досегао 1,92 метра.

В. У. К.

КУГЛАЊЕ

Шампионске амбиције Водовода

КУГЛАШИ Водовода стартују у недељу у новој лигашкој сезони. У оквиру првог кола Прве лиге Србије, групе Центар, састаће се, као "домашини", на куглани у Горњем Милановцу са екипом нишког Чаира.

- Иако смо имали обећања да ћемо од ове сезоне бити домаћини у Крагујевцу, за сада, и даље, ништа од тога. Требао би нешто, како смо сазнали, да се "деси" у наредних пар месеци, али, поучени досадашњим искуством, сачекаћемо. Што се лиге тиче, ми ове године, упркос свему, гајимо шампионске амбиције. Циљ нам је да будемо у врху табеле. Имамо екипу, а и мотива за то - каже Влада Ђорђевић, најискуснији куглаш Водовода.

На путу до тог циља, свакако, Водовод ће имати и неколико озбиљних препрека. Најтеже, како сами кажу, биће екипе крушевачког Цара Лазара и повратника у Прву лигу Србије група Центар, Рудара из Костолца.

С. М. С.

ШАХ

Шумадинци лигу воде, по први пут

Од недеље, 12. септембра, креће такмичење шахиста у Шумадијској лиги. Као и свака друга, играће се викендом, па ће 12 клубова, колико је чини, имати 11 кола по Бергеровом систему.

Такмаци су: Локомотива (Лапово), Слога (Баточина), Књић, Брњица, Кутлово, Угљаревац, Стеван Мајсторовић (Рача), Белошевац, Стари Град и новоосновани клубови Страгари, Енергетика и Шаховски клуб Дрво живота.

Победник лиге стиче право преласка у виши ранг - лигу централне Србије, група Север.

В. У. К.

И ФЕР, И ПЛЕЈ

МЛАДИ СРПСКИ РЕПРЕЗЕНТАТИВЦИ РАВНОПРАВНО СА ХРВАТИМА (2:2)

Спектакл у сенци ремија

УТАКМИЦУ претпоследњег кола квалификација за Европско првенство младих репрезентација, играну на „Чика Дачи“ пред нешто више од хиљаду гледалаца, репрезентација Србије ремизирала је са Хрватима и тако испустила из финални турнир. Резултат је био

2:2, а голове за наш тим постигли су Шћеповић у трећем и Ђуричић у 82. минуту. Оба поготка за „шаховничаре“ дао је Перишић, у 11. и 31. минуту.

Ипак, чини се да је најважније да је, и поред епитета меча високог ризика и присуства великог броја снага реда, све протекло без

иједног инцидента, тако да се Крагујевац, ако ништа друго, представио као одличан организатор оваквих мечева и препоручио за наредне репрезентативне термине.

Можда чак и најбоље, "А" селекције.

М. М.

ПРЕДСЕДНИК ФСС ТОМА КАРАЏИЋ

